

Dr. Hikmet KIVILCIMLI

HALK SAVAŞININ PLANLARI

KIVILCIMLI

okumaları

Dr. Hikmet Kıvılcımlı

HALK SAVAŞININ PLANLARI

köXüz

dijital yayınlarından alınmıştır

İÇİNDEKİLER

AYRIM I

Türkiye Halkının Örgütlenmesi
Halkın Örgütlenmesi Ne Demek Değildir?
Halkın Örgütlenmesi Ne Demektir?
Türkiye'de Halk Örgütlü müdür?
Halk Örgütlenmesi İçin Pratik Teklifler.
Halk Örgütlerinin Yönelişi

AYRIM II

Klasik Anlamıyla Strateji ve Taktik Nedir?
Strateji Nedir?
Strateji Güdümü Nedir?
Strateji Güdümü Nasıl Kullanılır?
Strateji ile Taktiğin İlişki-Çelişkileri
Strateji İçinde Taktik Nedir?
Taktik İçinde Taktik Nedir?
Sosyal Taktikte Dövüş ve Örgütün Parola ve Biçimleri Nedir?
Taktik Güdümü Nedir?

AYRIM III

Genellikle Askercil ve Sosyal Strateji-Taktik
Ordular Savaşıyla Sınıflar Güreşinin İlişkisi
Savaşların Bilince Çıkarılması
Askercil ve Sosyal Savaşların Olumlu Olumsuz Yanları
Sınıflar Güreşini Yasaklamak Vatana İhanettir.
Askercil Strateji ve Taktik
Savaş-Cephe Sosyal Zıtlıkları
Savaş-Cephenin Teknik ve Kültür Çelişkileri
Sosyal Strateji ve Taktiğin Diyalektiği
Sosyal Devrim
Demokratik Devrim-Sosyalist Devrim
Dünyada: Üç Devrim-Üç Sınıf
Evrensel Savaş-Evrensel Devrim-Rusya

AYRIM IV

Dünya Örneklerinde Strateji
İki Devrim Basamağının Planı
Üç Devrim Basamağının Planı
Burjuvazi Yerine Proletarya Öncülüğü
Filipin Modeli Devrimcilik
Çin'de Demokratik ve Sosyalist Devrimler.
Sermayeci: Millet Haini
Çin Devrim Savaşında Üç Strateji
Çin'in Birinci Strateji Planı
Stratejide Pratik Devrimcilik
Aktif Strateji ve Sağ-Sol Oportünizm

AYRIM V

Anadolu ve İstanbul Sosyalizmlerinde Strateji (Evrin Konağı)
Sol ve Sağ Sapmalar.
Sosyal Devrim ve Genç Türkler.
Türkiye'de Birinci Kuvayimilliyecilik
(Birinci Demokratik Devrim=Birinci Kurtuluş Savaşı)
Ankara: Proletarya Demokratik Devrimi
Türkiye'de İki Sosyalizm
Anadolu Sosyalizmi-Gürbüz Güçler-Köylülük
Anadolu'nun Toprak Problemi
Anadolu MDD: Özgürlük-Bağımsızlık
İç Güç Yerine Dış Güçlere Dayanma
Yabancı Sermayeye Düşman-Doğu Dünyasına Dost
İçte: Cihan Emekçileri-Türkiye Azınlıkları
Politika Dönüşümü: Anadolu Sosyalizmi'nin Sonu
İlk Demokratik Savaşın Askerçil Konağı
Sosyal Ekonomi-Sınıflar-Strateji
Taktik Mücadele Örgütleri

AYRIM VI

Türkiye'de Strateji Planı Üzerine
İlk Asgari Programının Eleştirisi
Son "Demokratik İnkılap" Teorisi
Demokratik Devrim-Milli Kurtuluş Anlamları
Birinci Kurtuluş-İkinci Kurtuluş Nedenleri
Sınıflar Savaşı ve Klasik Halk Kavramı
20. Yüzyılda Halk Kavramı
Orta Sınıf
Finans-Kapital ile Tefeci-Bezirgan Kaynaşımı
"Gürbüz Güçler" Devrimci Geleneği
Gerçeklerle Strateji Planı
Vurucu Güç

AYRIM I

TÜRKİYE HALKININ ÖRGÜTLENDİRİLMESİ

Modern çağda hiç kimsenin unutmaması gereken en büyük hakikat şudur: ÖRGÜTSÜZ MİLLET KÖLE MİLLETTİR!.. Tarihöncesi öğrenildikten sonra bu hakikat büsbütün daha büyük anlam kazandı. İnsanlar sosyal örgütlülüklerini yitirdikleri günden beri ve yitirdikleri ölçüde köleleşmişlerdir.

İlkel sosyalist toplumda bir tek insan yoktu ki, KAN(*) örgütü dışında kalsın. Kan örgütü içinde yaşayan her kişi ise, hiç kimsece köle edilemez idi. Onun için, KAN örgütünden dışarıya atılmak (Batı Ortaçağında *aforo*z edilmek, bizim Alevilikte *boykota uğramak* [düşkün konuma düşmek]) ölümden beter sayılırdı.

Medeniyetin en büyük icadı: Toplumda büyük çoğunluğu örgütsüz bırakmak yoluyla, köleleştirmek ve bir avuç azınlığı, tepeden tırnağa örgütleyip efendi imtiyazına kavuşturmak oldu. "Hürriyet" bayrağıyla yığınları peşine takıp derebeyliği deviren kapitalist sınıfı başka türlü davranmadı. Size istediğiniz hürriyeti en bol keseden her zaman verdi. Yeter ki, siz işveren sınıfı gibi teşkilatlanmayasınız. Bir yol da sizi örgütsüz bıraktı mıydı, artık işiniz bitikti. Dünyanın ve ahretin bütün hürriyetleri sizin olsun, ücret köleliğinin boyunduruğunu Zaloğlu Rüstem olsanız boynunuzdan çıkaramazsınız. Çünkü dağınıksınız. Bir avuç teşkilatlı adam, sizi, teker teker, tavşan avlar gibi avlar. Kaplan olsanız, dilediği tuzağa düşürüp, tutsak eder.

Tek sözle, insanın insanı ezip sömürebilmesi, örgütsüz bırakabilmesi sayesinde olur. Türkiye Halkının geri ülke sürüleri durumundan kurtulması, gerçekten, ünlü deyimiyle: "ÇAĞDAŞ UYGARLIK DÜZEYİNE" ulaşmış sahiden insan olması mı isteniyor?

(*) KAN: İlk insanlar sınıflara bölünmeden önce "Kan" denilen örgütlere ayrılırlardı. O Kan bir tek aşiret içinde herkesi içine alan kan kardeşlerinin belli sayıda örgütüdür. Türkçedeki damar kanı da, ilk beylere verilen Han adı da, o ilkel sosyalist insan örgütü olan Kan'dan gelir. (H.K)

Bunun örgütlenmekten başka bir yolu yoktur. örgütlenmemiş insanın insanlıkla ilgisi kopmuştur. Türkiye Halkı içinde biricik kuruluş yolu, adı ister "ÖRGÜT" olsun, ister "TEŞKİLÂT" olsun bir derli topluluk içinde organlaşmaktır, organize olmaktır. Yoksa ne denirse densin... Halk köleliğİN şu veya bu biçimi içinde zincirlenmiş kalacaktır.

Halkın örgütlenmesi ne demektir? Gelişigüzel bir parti, herhangi bir sendika veya kooperatif içine sokulması mı?

İşte bu nokta, hele bizde epey aydınlanmaya değer.

HALKIN ÖRGÜTLENMESİ NE DEMEK DEĞİLDİR?

Toplumda örgütsüz insan olur mu?

Kapitalizmde, bütün üretim, üleşim, dağıtım, hatta yer yer tüketim araçları sistemlice örgütlenmiştir. Her fabrika, kapıcısından direktörüne, makinesinden düğmesine ve teline dek, belirli bir örgüt düzenidir. Bütün o sayısız sıkı ekonomik örgütlülük, elbet İşçi Sınıfı gibi dolaylı yoldan bütün halk yığınlarını da görünür görünmez örgütü içinde toplar. Ne var ki, bu örgütler, son duruşmada hep işveren sınıfının egemen hesaplarına göre ayarlanmıştır. Halk o örgüt içindedir ama o örgüte "halk örgütü" denilemez.

Bütün sosyal, politik, kültürel, hatta dincil alanların örgütlülüğü de böyledir. En ileri ülkelerden Amerika'da, İngiltere'de, Fransa'da on milyonlarca insan, dernekler, kulüpler, sendikalar, birlikler, federasyonlar, konfederasyonlar ve benzerleriyle sarılıdırlar. En geri ülkelerde bile sürüyle siyasi partiler, siyasi cemiyetler ve benzerleri, halk yığınlarını hatta gönüllü olarak oylarını seve seve toplayıp yönetirler. Okullar, kurslar, seminerler, kışlalar, poligonlar, camiler, kiliseler, havralar hep birer örgüttürler. Bunların içinde en transandantal ülkülerle insancıl veya insanüstü değerler yığınlarına aşılır, benimsetilir hatta bu örgütlerle kalabalık insan kümeleri kanlı alanlara koşturularak yürütülür.

Ancak bütün o binbir ekonomik, politik örgütte "çanlar kimin için çalar"?

Önemli olan şey bu örgütler içinde yüz binlerce, milyonlarca insanın örgütlendirilmiş bulunması değildir. O örgütlerin hangi sosyal eğilim değirmenine su götürdüğüne bakılır. Yoksa, aslında toplumun kendisi en büyük örgüttür. Ama sosyal sınıflı toplumda egemen olan örgütlülük: Egemen sınıfın örgütlülüğüdür. Alt sınıflar ve halk, o aktif egemen örgütün içinde ağla tutulmuş balıklara benzerler. Halkı oltaya yakalanmış balık gibi sürükleyen örgütlere halk örgütü denemez.

Ona bakarsak, en bayağı koyun sürüsü de bir çeşit örgüttür. Sürünün başında çobanları, çoban yamakları, bekçi köpekleri, hatta sürü içinde çobanın en çok şımarttığı gözde koçları, her yerde başı çeken "kösemen" koyunları, tekeleri ve ilh... bulunur. Bütün bu elemanlarıyla her sürü az çok "ÖRGÜTLENMİŞ" demektir. Ancak bu güdülen örgüte "koyunların örgütü" denilebilir mi?

HALKIN ÖRGÜTLENMESİ NE DEMEKTİR?

Bugün TÜRKİYE HALKINI ÖRGÜTLENDİRMEK en önemli meseledir. Halkı örgütlendirme zinciri hangi halkasından yakalanıp çökilecektir?

Bunu anlamak için, halk örgütü sözünün, herkesçe bilinse bile, bir daha ne anlama geldiği üzerinde açıklama yapmak gerekir. Meseleyi daha iyi göze çarptırmak için bir Amerikan Cumhurbaşkanı'nın demokrasiyi tarif edişindeki üç terimi göz önüne getirmeliyiz. Demokrasi: Halkın, halk ile birlikte, halk için ve halk tarafından idare edilmesidir. Demokratik bir ülkede halkın örgütlenmesi de, bu üç prensiple yürüyebilir. Halkın örgütlenmesi:

- 1) Halk ile birlikte örgütlenmek,
- 2) Halk için örgütlenmek,
- 3) Halk tarafından örgütlenmek...

Bu üç şartı derinliğine, genişliğine; inceliğine kalınlığına yerine getirmemiş olan bir örgüte ve örgütlenmeye, halk örgütü yahut halk örgütlenmesi adı verilemez.

1- Halkla Birlikte Örgütlenme

Doğrudan doğruya halk yığınlarının kendi örgütlerini kurmasıdır. *Halk* deyince, bu sözcüğün içinde kimler vardır?

Kısaca, en başta İŞÇİLER ile KÖYLÜLER vardır. Şu halde halkın örgütlenmesi deyince, doğrudan doğruya işçilerin ve köylülerin örgütlenmeleri akla gelir. Bunda en ufak bir aldaniş, en gülünç veya en korkunç karışıklıklara yol açar.

Aşırı Lapalis'in hakikati gibi gelse de, tekrarlamaktan ve bir daha tekrarlamaktan yılmayalım: Halkın örgütlenmesi, halkın yani madde üretimi yapan yığınların, işçilerle köylülerin örgütlenmesi olmalıdır.

Başka türlü olabilir mi?

Bizde ve her yerde oldu, oluyor ve olacak.

Örnek verelim. "CUMHURİYET HALK PARTİSİ" herkesin dilinde kısaca "HALK PARTİSİ"dir. Zaten ilk adı sadece "HALK PARTİSİ" idi. Ama bu örgüt gerçekten "HALKIN" partisi oldu mu? Açıkçası,

Halk Partisi Türkiye'deki işçilerin ve köylülerin örgütü müdür?

Hatır için yahut süs için, laf olsun diye konuşmayalım. İlerici CHP'lileri küçümsemek, halka karşı besledikleri aşk duygusunda eksik bulmak ve kimseleri kırmak için söylemiyoruz. Bir oldubitti olarak, Halk Partisi hiçbir zaman halkın partisi olmadı. Yani işçiler ve köylülerle birlikte kurulmadı, hatta böyle olmak için de herhangi bir iddiaya kalkışmadı.

"Halk Partisi", bir sıra ilerici aydınların paravana rolünü oynadıkları ve tam halk dışı güçlerin perde ardından ağır bastıkları bir örgüt oldu. Yani onun adı "HALK PARTİSİ" idi.

2- Halk İçin Örgütlenme

Halk Partisi'nin halk için ve halk uğruna yazmadığı destan, dökmediği öykü kalmadı. Kürsülerde, kitaplarda her şey hep kıyasıya halk uğruna feda edilmiş göründü. İlk "TÜRK OCAKLARI"nda, sonra "HALKEVLERİ"nde takım takım süslü hanımlar ve beyler ara sıra köylere dek, atlı, yaya, otomobillerle uğradılar. Dünyanın en parlak halkçı söylevlerini, en bilimcil halk sevgisi dolu sözcüklerle alkışlattılar. Yerine göre, yeni kurulan fabrikaların ürünlerine köylü yurttaşları alıştırmak için, çantalarından çıkarıp köylüye sundukları şeker yemesini veya kumaş giymesini öğretmek istediler.

Bir zamanki "Demokrat Parti" (Türkçesi: HALKÇI PARTİ), sonra onun yerini tutan "Adalet Partisi" başka türlü halk aşkılığı gütmedi. Halk Partisi'nden daha baskın çıkmak için, benzin istasyonlarından ücra köylere doğru, kimi çarık giyip, kimi yalınayak yol aldılar. Halk için işkencelere katlanacaklarını ilan ettiler. Gezdikleri köyde, kentte fakir fukaranın ellerini sıktılar, sofralarına oturup çorbalarını kaşıkladılar. Böylece halkla birlik olmuş göründüler. Halk için yapmayacakları şey yoktu.

Bununla birlikte, her iki parti de, büyük halk yığınlarını peşlerinde sürükledikleri, onları kurtuluşa kavuşturmak için savaştıklarını söyledikleri halde ne gördük?

Hiç değilse "ORTANIN SOLU" parolası atılmadan önce, bu halk fedaisi geçinen partilerin hiçbirisi köyde ve kentte: Tefeci-Bezirganların sömürüsüne karşı gerçekten çalışan halkı ÖRGÜTLEMEDİLER. İşçileri ve köylüleri hep çil yavrusu gibi dağınık görmekten rahatsız olmadılar.

Beride ise, Babil çağından kalma eşraf, ayan ve haciağalar, dışlerinden tırnaklarına dek hem örgütlü, hem bilinçli tutuldular. Hele en kodaman kapitalist ve emlak sahiplerini örgütlenmiş bulunan Finans-Kapital, kanunların üstünde gizli davranışlar ve örgütlerle

her yerde hazır-nazır bir güç oldu. Tefeci-Bezirgan örümcekleri, şehirde olduğu gibi, kasabada ve köyde dahi, "DEVLETÇİLİĞİMİZ" denilen örgütten yararlanıp yuvalarını sağlamlaştırdılar. Finans-Kapitalin güttüğü bu Tefeci-Bezirgan sınıfı, kendi kurduğu "DEMİRKIRAT" veya "KIR-AT" sembolü Adalet Partisi'ni değil, millî mücadele gelenekli Halk Partisi'ni bile pençesine geçirdi.

En sonunda, halk için belki çok iyi dileklerle kurulmuş Halk Partisi bile, "Memleketin efendisi" sayılmış köylüden, halktan kesinlikle tecrit edildi. Şimdi, "ORTANIN SOLU" parolasıyla bile, CHP, halkı içine düştüğü Finans-Kapital açmazından kolay kolay kurtaramıyor.

3- Halk Tarafından Örgütlenme

Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde ilk Anayasa kurulurken, bir "HALKÇILIK PROGRAMI" düzülmüştü. Millî Mücadele günleri o Programı savunan milletvekilleri, çok ateşli nutuklar verdiler. Bu nutuklarda aynen: "Köylüler çarıklarıyla ve oraklarıyla, esnaflar önlükleriyle ve çekiçleriyle, işçiler kasketleriyle ve tulumlarıyla" çağırılıyorlardı. Halk kendi kılık kıyafetiyle, kendisi olarak Millet Meclisi'ne, bütün devlet kuruluşlarına ve memleket idaresine girecekti. Girebildi mi?

Girse, Türkiye'de yarım yüzyıldan beri demokrasi tabanına oturmuş ve memleket gerçekten kalkınmış, dünyanın en ileri ülkeleri arasına girmiş bulunurdu. Olmadı.

Bugün Türkiye'de halkın örgütlenmesi deyince, Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin tuttuğu yoldan işe başlamalı. Türk milletin o ilk heyecanlı realizmi canlanmalıdır. Halkın kendisiyle, halk için örgütlenmesi ancak ve yalnız HALK TARAFINDAN ÖRGÜTLER kurulması ve bu örgütlerin bütün ülkede ekonomik, sosyal, politik, kültürel ve ilh... örgütlerde bilfiil denetlemeyi ve güdümü ele alması gerekir. Yoksa, "HALK" sözcüğü kutsal bir blöf gibi insanları aldatmak üzere kullanılmış duruma düşebilir.

Birinci Kuvayimilliyecilerin bütün iyi dileklerine rağmen hiçbir şeyi en son duruşmada gerçekten HALK İÇİN yapamamış olmaları bir hakikattir. Bu ters sonucun baş nedeni: Hiçbir örgütün (ne siyasi partilerin, ne ekonomik, sosyal ve askercil örgütlerin) hiçbir zaman HALK TARAFINDAN, halk için, halkça yapılmamış bulunmasıdır. Halkın kendi akıyla ve eliyle kurmadığı bir örgüte, kendi inisiyatifini ve güdümünü vermesi beklenemezdi. Adı halk örgütü değil, kendisi halk örgütü olan bir örgüt, halk tarafından doğarsa, halk için düşünce ve davranışlar güçlenebilir.

Bu noktada HALKA GÜVENMEK birinci metottur. Halk cahildir yahut geridir, başaramaz, beceremez kuruntuları, hep halkı tanımamaktan ve kendine güvenememekten yahut yalnız haciağalarla Finans-Kapitalistlere güvenmekten ileri gelir. Halk örgütü halktan başka her şeye dayanırsa elbet ölü doğmuş olur. Yukarıki üç başlı, üç şarttan her üçü birlik olursa, doğacak örgüt halkın örgütü olur. Bu üç şarttan birisi yarım kalsa, halkın örgütü temelinden yıkılır.

TÜRKİYE'DE HALK ÖRGÜTLÜ MÜDÜR?

Bugün Türkiye'de tarihçe halkın, hatta milletin öncüsü, objektif olarak (eğilimleri ve örgütlenmeleriyle) İŞÇİ SINIFIMIZ'dır. İşçi Sınıfımızın ekonomik örgütleri genellikle yerli yabancı gangsterlerin elindedir. Ne kooperatifler, ne sendikalar, sürüyle yerli-yabancı ajanların ve casusların saldırılarından yakasını kurtaramıyor. İşçi Sınıfımızın adına kurulan Siyasi örgütler bile, teoride burjuva sosyalizminin düşüncesine pay veriyor: Pratikte küçükburjuva sallantılarının aksak davranışlarına uğruyor.

Köylülüğümüz ise, 7 bin yıldan beri bırakıldığı dağ başında, kurda kuşa, cine şeytana ısmarlanmış bir şölen sofrasıdır. Örgüt bakımından derisi yüzülmüş kızıl et gibi, her mikrobun, her virüsün, her hastalığın, her illetin saldırısına açıktır. Köylülüğümüz, kangrene çevrilmek istenen çırılçıplak bir örgüt yoksulluğu ve yokluğu içinde kıvrandırılıyor.

Çalışan köylü yığınlarımızın, velev kendi içinden yetişmiş gangsterler elinde olsun, kendisine az çok bir derli topluluk getirecek en ufak ekonomik örgütü, sendika ve kooperatifi yoktur. Ancak yeni yeni girişkenlikler deneniyor. Siyasi örgüt bakımından sahnemizde KÖYLÜ adını bile duyurmak istemeyen eğilimler at koşturuyor. Köylü adını, yazılı olduğu tahtadan silen, Antika zorbalıkla Modern faşizm kargaşası bir aldatmaca buldatmaca orta-oyunu önünde elimiz kolumuz bağlı duruyoruz.

Bereket oynadıkları ortaoyunlarında Modern ve Antika zorbalıklar, kendi gözü kararmışlıklarıyla kendilerini halktan açıkça kopartıyorlar. Ve bu sersemlikleriyle övünüp kasılıyorlar. "CUMHURİYETÇİ KÖYLÜ MİLLET PARTİSİ" bu beyinsizliğin son örneklerini verdi. Yüzde yüz Finans-Kapitalin bir "KEŞ"ler partisi idi. Finans-Kapital her ihtimale karşı böyle bir "KEŞ"ler topunu da alargada [hazırda] tutmak istiyor. Yerli yabancı Finans-Kapital adına, Hitlervarî perçemler takarak, Stalinvarî Kafkas gömlekleri giyerek, "ERGENEKON ARSLANLIĞI" satan

bu sözde partinin adından başka hiçbir yerinde ne "CUMHURİYETÇİ", ne "KÖYLÜ", ne "MİLLET" adına sığacak bir zerre yoktu. Entelicens Servis yahut CIA Türkiye'de bir Hilafet'in veya Saltanat'ın kurulması gereğine inandığı gün: Cumhuriyet'in yerine "ABDÜLHAMİT"; istibdatlı "ULU HAKANLIĞI", köylülerin başına 7 bin yıllık Şark Derebeyliği anlamında "BEYLİĞİ" geçirmekte birinci girişkin bu yeni "MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ" olabiliirdi.

Böyle iken, Bölükbaşı'lar çağından kalma bir gelenekle o "Cumhuriyetçi-Köylü-Millet" sözcükleri demagojik bir etiket olarak sürüklenip duruyordu. Çok şükür, son kongresinde Nazilerin Gamalı-Haç'ına benzetilen Üç-Ay'ları (gizli polis şifresindeki üç aylı esrarlılığı) kendisine açıkça amblem yapamadıysa bile, açıkça "Cumhuriyetçi" ve "Köylü" sözcüklerine dayanamayıp, onları bile adından çıkarıp attı.

Bütün bu örnekler ve sembolik tutumlar, Türkiye'de nasıl halkın gerçekten örgütlenmesine değil, adına bile, işçi ve köylü sözcüklerine bile düşman olduğunu ispatlar.

Ona rağmen Türkiye'de halkla, halk için, halk tarafından kurulmuş örgütler yok mudur?

Bu yönde başlıca iki eğilim göze çarpıyor.

1- Halk Partisi:

Pek eskidir. Geçmişteki uzun denemelerinden çıkmış acı sonuçlarla her gün biraz daha irkilerek karşılaşılıyor. Bu SONUÇLAR yalnız CHP için acı değildir, memleket için büsbütün acıklıdır. Dünyada hiçbir yabancı baskısı altında kalmamak için Kurtuluş Savaşında zafer kazanmış Türkiye, Cumhuriyeti kuran Halk Partisi'nin elinde 30 bin Amerikalının emrinde yüzlerce yabancı üssü olmak durumunda, sömürgeleştirme çabalarına açık alandır. O yüzden CHP içindeki ülkücüler artık Finans-Kapitalin Türkiye yüzeyinde yaygın bir haciağalar örgütü olmaktan kurtulma savaşındadır. "ORTANIN SOLU" Birinci Kuvayimilliyecilik denemelerinden güç almaya çalışması gereken bir RÖNESANS olsa, yakışır.

Böyle bir gelişme ancak köylere dek dağılmış CHP örgütlerinin ve CHP yedeğindeki örgütlerin içine ve güdümüne sayısız köylü yurttaşlar girerlerse gerçekleşebilir. Oysa 27 Mayıs ertesi Siyasi partilerin köylerde örgüt kurması yasaklanmakla, binilen dal kesilmiş bulunuyor. Halk Partisi, henüz bir "KÖYLÜ PARTİSİ" olmaktan çok uzaktır. Halk Partisi'nin üzerine geçmişteki yanlışların gelenek ve görenekleri çeki taşı gibi bütün ağırlığıyla çökmektedir.

2- İşçi Partisi:

Pek yenidir. Geçmişten kaynak almak şöyle dursun, dünün olumlu varlığından konu açanlar, daha dün Haysiyet Divanları ile parti dışına atılmak gibi sonuçlarla karşılaştılar. Bu sonuçlar yalnız TİP için değil, memleket için de acı olmaktan geri kalmazdı.

Dondurulmuş birkaç yüz bin oy, seçimden seçime milletin alınyazısını değiştirebilir miydi? Bu yönde epey ütopyalara yol açıldı. O yüzden TİP son iki kongresinde silkinmeye çalıştı. Artık burjuva sosyalizminin, Türkiye yüzeyinde kalmış yaygınca bir küçükburjuva aydınlar örgütü olmaktan kurtulma çabası ciddiye alınmalıdır. BİLİMCİL SOSYALİZM tezleri, geçmişteki ülke ve evren denemelerinden güç almaya çalışan bir RÖNESANS eğilimi olmalıdır.

Ancak, kimi şehirlere ve kasabalara dek ve tek tük köylere dek benekler atmış bulunan TİP örgütünün ve TİP yedeğindeki örgütlerin içine pek çok işçi yurttaşlar da girip çoğunluğu ve güdümü bilfiil ele almadıkça, İşçi Partisi henüz bir PROLETARYA PARTİSİ olmaktan uzak kaldığını görmezlikten gelmemelidir.

Böyle açık sözlülükler kimi POLİTİKACILAR'ın hoşlarına gitmeyebilir. O gibilere hiçbir kötüleme ve kötümserlik sıçratmaksızın, eskilerin bir deyimini anmaktan kendimizi almayalım: "KİŞİ NOKSANINI BİLMEK GİBİ İRFAN OLMAZ"... Osmanlıcanın "İRFAN" sözcüğü çok derin anlamlıdır. İRFAN: İnsanın yalnız BİLDİĞİNİ değil, BİLMEDİĞİNİ de rahatlıkla BİLİNCE çıkarması demektir. 7 bin yıllık gelenekçi DOĞU medeniyetleri için de, 5 yüz yıllık en modern BATI medeniyeti için de "İRFAN", bilimin en yüce basamağıdır. İnsanı alçaltmaz, tersine en sağlam gelişime eriştirir, "ERMİŞ"leştirir.

Kişi için gibi konmuş görünen irfan prensibi, gerçekte, toplum insanı ve örgütler için doğrudur. Türkiye'de gerçekten ve içten inançla HALK ÖRGÜTLERİ uğrunda yola çıkmış olanlar yalnız "BİLGİN" olmakla yetinirlerse, halk onlara "BİLGİÇ" damgasını vurur. Noksanlarımızı bilincimize çıkarmak, bizi daha eksiksiz kıldığı ölçüde güçlendirebilir. "Bilgiçlik" taslamaktan kurtarıp, "bilginlik"ten çok üstün olan "ÂRİF OLMAK" mertebesine yeder.

Eksik gediklerimizi bize gösterenler, ÖZ DÜŞMAN'larımız bile olsalar, onlara en derin teşekkürlerimizi borçlu oluruz. Yanlışımızı göstermekle, manen veya maddeten ölmedikse, yanlışlarımızı düzeltmemize, olgunlaşmamıza, daha güçlü yaşamamıza yol açtıkları için, düşmanlarımız bize en büyük DOSTLUĞU yapmış demektirler. Uyarmak, uyandırılmak gücümüze gitmemeli. Acı da gelse, hoşumuza gitmeli. Hekimlikte "ACILAR" iştah açıcı sayılırlar.

HALK ÖRGÜTLENMESİ İÇİN PRATİK TEKLİFLER

Türkiye'de, halkı örgütledirmenin pratik yollarını araştırmak için çaba ve söz harcayanlar azınlıkta kalıyor. Var olandan daha iyisi olamayacağı mı düşünülüyor? Yoksa olmayan örgütü yaratmaktansa, olana buyurmak mı daha kolay geliyor?

Bunlardan daha iyi veya daha başka örgüt olamaz, demek, var olan örgütlerin gelişemeyeceklerini, dolayısıyla ÖLÜ olduklarını, hatta yaşarken gömüldüklerini öne sürmektir. "Buyurma kıvancı"na gelince, buyurmak için bile ortada gerçekten buyurulmaya değer bir şeylerin bulunması gerekli değil midir?

Demek, her bakımdan, Türkiye'de halkın en verimli örgütlenmesi uğrunda düşünce ve çaba harcamaktan çekinmek *yersizdir*. O yersiz durumda kalmamak için üzerinden *vakit de geçmiş* bulunsa, yapılmış kimi "TEKLİFLER"i iki sözcükle anmak gerekiyor. Çünkü, o yapılmış teklifler *eski* ve *anı* biçiminde de olsalar, onları zaman aşmış ama olaylar henüz *aşamamış* görünüyor. Hele o tekliflerin gördükleri "MUAMELE", anılmalarını büsbütün gerektiriyor.

O tekliflerin, hiç değilse yirmi otuz yıldan beri Türkçede yazılı, basılı biçimleri, kitapçıkları, kimi kişilerimizin elindedir; ellerinde bulundurmayanlar da, isterlerse, kolayca bulabilirler. Onları, işveren sınıfı yasaklamadığına göre, "solcuların" *sansür* etmelerinde yararlılık bulunmamalıdır. En gaddar ve satılmış Finans-Kapital zılgıdı altında bile o teklifler, uğradıkları haksız provokasyonlardan ve uzun kovuşturmadan sonra "kılıcının hakkına" BERAAT etmişlerdir. Burjuvazinin bile en anti-demokratik kanunlarla YASAK edemediğini, halkı sevenlerin, halk örgütlenmesini isteyenlerin kendi kendilerine yapmaları inanılır şey olmamakla birlikte, bizde olağandır. Şarkta her "Sahip-zuhur", tarihin birinci yılını kendisiyle başlatır.

Yapılmış her teklif, adı üstünde, en sonunda bir "teklif"tir. Kabul yahut reddedilebilir. Yeter ki kabulü de, reddi de teorice ve pratikçe *işlenerek* yapılmış olsun. Yapılmış her teklifin bütün iddiası: Yapılabilecek başka binlerce teklife bir ek veya başlangıç olmaktır. Nasıl "Bundan önce teklif yapılmamıştır" denilemezse, tıpkı öyle: "Bundan sonra başka teklif yapılamayacaktır" dahi denemez. Nitekim, yapılmış ve yapılacak başka teklifler olur diye, yapılanları *elinin tersiyle* itmeye bile tenezzül etmemek pozları, ne bir ülkeye, ne bir kişiye hiçbir şey kazandırmaz. Olsa olsa, açılacak yolu bir süre daha *molozlarla tıkar*.

1- Gelişigüzel hevesle değil, bir *ömür boyu* deneme ile özetlenmiş olmak,

2- Benzerlerince nedense bir türlü *aşılmamış* olmak,

3- İstenirse her zaman bulunmak... gibi üç niteliği bulunan bir kaç teklife işaret etmeden geçmeyelim:

A) 1935 yılı "İŞÇİ SINIFININ SOSYAL VARLIĞI", "EMPERYALİZM-GEBEREN KAPİTALİZM", 1937 yılı "DEMOKRASİ: TÜRKİYE EKONOMİ POLİTİKASI" gibi "**Marksizm Bibliyoteği**" ve "**Emekçi Kütüphanesi**" serisinde yayınlanmış incelemeler oldu. Bunlarda, Türkiye'nin nasıl bir FİNANS-KAPİTAL temeli üzerine *oturtulduğu* ve o temele göre hangi stratejik ve taktik mücadele parolaları ve biçimleri gerektiği, ekonomik ve sosyal Türkiye **orijinalitesi** içinde örnekleriyle verilmiş bulunuyor. Parola: "ANTIEMPERYALİZM-ANTİFEODALİZM"dir. Aşama: "DEMOKRATİK İNKILÂP" (yeni sözcüklerle: "Demokratik Devrim")tır. Gereçekleri birlikte dir.

B) 1954 yılı "KUVAYİMİLLİYECİLİĞİMİZ" gerekçesiyle, "SİYASETİMİZ" örneklemeyle VATAN PARTİSİ kuruldu. 1957 seçimlerine katılincaya dek, bu proleter ÖRGÜTÜ'ne karşı yapılmadık provokasyon ve baskı bırakılmadı. 1960 yılına dek adını duyurtmamak üzere (Amerikan Dışişleri Bakanı Türkiye'ye geldiği gün adı ve özü şantaj aracı gibi kullanılarak) o proleter örgütüne katılanlar gün ışığı gösterilmeyen karanlık yeraltı hücrelerinde işkencelere uğratıldılar. 2 yıl sonra İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesince BERAAAT ettirildiler. Filizî kaplı VATAN PARTİSİ TÜZÜĞÜ ve PROGRAMI geri alındı.

V.P. Tüzük ve Programının özelliği şudur: Bir işçi partisi *bugün iktidara* gelirse, akşama kalmadan ne yapılabilecekse, onlar, açık olaylar ve rakamlarla verilmiş tekliflerdir. *Genel teorik* gerekçelere hiç kaçılmamıştır. Yalnız hemen yapılabilecek *çözümler* öne sürülmüştür. Hiçbir çözüm, ÖRGÜTLENME dışında ele alınmamıştır. Bütün çözümler, ilk sözünden, son sözcüğüne dek birbiriyle *organik* (örgütçül) bağlarıyla bağlıdır-.

Ona rağmen, Türkiye'nin orijinalitesi üzerine işlenmiş teorik araştırmaların kompleksliğinden yalgın görünerek uzak duranlar, o aşırı basitleştirilmiş pratik uygulama tekliflerinin semtine bile uğramamaya özel özen gösterdiler. Oysa Vatan Partisi, hiçbir şey yapmadıysa, Türkiye'deki 30 yıllık sosyal güreşin deneylerini platformlaştıran bir *ideolojik taban* koydu. O taban üzerine en ufak *tercüme* ve *aşırma* kokusu taşımayan "*genel durum muhasebesinden*" yola çıktı. Türkiye'de "DEMOKRATİK İNKILÂP" aşamasındaki TAKTİK karakteristiğe uygun teklifleri işledi. Demokrasi, orada bir genel laf değil: Elle tutulur "HÜRRİYETLER" biçiminde ve-

rildi. "ENDÜSTRİ" konusunda "İŞÇİ SINIFI" problemi, "TOPRAK" konusunda köy ve köylülük problemleri, "İŞSİZLİK ve PAHALILIK" mekanizması ile *popülerize* edilerek çözümlere bağlandı. *Terim tekerlemelerinden* uzak kaldı.

Bütün bu uzun yıllar boyu aranmış, taranmış konular, hep "söylenmemiş söz söylemek" hevesiyle atlanınca, ister istemez bütün iyi dilekler ve coşkun "devrimci" atılganlıklar *köksüz*, boşlukta ve güdük kalmaktan kurtulamadı. Kimse çıkıp anormalliğe değince, kimsenin kaşı gözü için kelleyi koltuğa almamış olanların, her türlü küçükburjuva "tevazu" maskaralıklarına metelik vermeksizin, sorumluluk görevini bir yol daha yerine getirmeleri gerekti.

C) 1960 yılı 27 Mayıs sonrası, "kediye göre budu" bir "DEVİRİM" önündeydik. "Dur bakalım, nâpıcak" denilemezdi. İşte orada "AŞAMA" yeni bir momentteydi. O momentin aktörlerine sunulan biri genel, ötekisi özel iki "MEKTUP" yahut "LÂYİHA", sonradan basıldı: "İKİNCİ KUVAYİMİLLİYECİLİĞİMİZ". En karmaşık gelen tarih tezinin o andaki stratejik ve taktik aşamaya karşılık düşen uygulaması, ilkokula giden çocukların anlayabilecekleri dille yapıldı. Türk Ordusunun "DEVİRİMÇİ" geleneği, Türkiye gericiliğinin altta güreşen pehlivanlığı tarihçil nedenleriyle göze batırıldı.

Ekonomi açısından, Türkiye'deki ve dünyadaki *Finans-Kapital* oyununun bizi ve dünyayı hangi açmazlara soktuğu, resmî istatistiklerin *rakamlı* diliyle teker teker açıklandı. Bir yıldır Batı dünyasını Sırat köprüsü üzerinde sallandıran DOLAR-ALTIN oyunu sekiz yıl önce Türkiye'deki anomalileri ve yeni sömürge belirtileriyle sayılıp döküldü. "Bağımsızlık" üzerine koparılan kuru gürültülerin, bön kişileri oyalamaya yarayan bir kayıkçı dövüşü olduğu, olaylarla "saplandı-saplandı".

Ancak bütün o iki kere iki dört ederce kesin açıklamalar, hemen HALKI ÖRGÜTLEME yörüngesine oturtuldu. 27 Mayıs "İKİNCİ KUVAYİMİLLİYE" denilen "Demokratik İnkılâp" idi. Atatürk devrimlerinin savunucusu olmakta samimî ise, tıpkı BİRİNCİ KUVAYİMİLLİYE denilen "Demokratik Devrim" üzerine Mustafa Kemal'in yaptığı gibi, Türkiye'de yeni bir SİYASÎ PARTİLER ayarlamasına gidilmesi gerektiği örnekleriyle anlatıldı.

"Bâlâdan [yukarıdan] EMİR" alır almaz, ansızın sahneyi tutuveren "SOSYALİZM"in "keskin nişancıları" bile, söylenenleri kös dinlemişçe kulaklarının ardına attılar. 27 Mayıs, sistemli kaçamaklarla, önceden haber verildiği gibi "*Gürsel*'i götürdü", gericiliğin Antika Ve Modern *kumunu* çökertti. Yeni momentin durgun hava-

sına göre yeniden teorik aydınlatmalar konağına girildi. Türkiye'de neden "HER ŞEY VATAN İÇİN" denilirken, "HER ŞEY ŞİRKETLER İÇİN" olduğu, 30 yıl sonra bir daha, bir daha tekrarlandı. "TARİH-DEVRİM-SOSYALİZM" kitabını çok *koyu* bulanların boğazlarına lâıyk bir *sulandırış* ile "TÜRKİYE'DE KAPİTALİZMİN GELİŞİMİ", Türkiye'de iki yüz yıldır "Morçilik" edilmiş müzmin "Demokratik Devrim" illetinin içyüzünü şöyle özetledi:

*Türkiye'de 1863'ten 1908 devrimine dek geçmiş 45 yıl içinde, ancak 5 şirket kurulmuştur. Gerçi o beş finans kapital yuvacığ, koca İmparatorluğun başına gereken suyu dökmeye yetmiş ve artmıştır. Çünkü, o 5 şirketin ardında ve içinde pusu kurarak Truva atı gibi Türkiye kalesini fethetmeye gelen ve kale içindeki beşinci kolla yani Babil çağından armağan kalmış tefeci-bezirgân sermaye ile her türlü işbirliği ve elbirliği yapan finans kapital hazretlerinin arkasında, halkın "YEDİ DÜVEL", Osmanlı ketebesinin [kitap yazarların] "Düvel'i Muazzama" dediği Batı kapitalizmi yatıyordu. (Sosyal İnsan Yayınları, **Türkiye'de Kapitalizmin Gelişimi**, s. 76)*

Bugün hâlâ deryalar gibi "İktisatçı" geçinen ulemâmızın, Türkiye'de yüzlerce şirket har vurup harman savururken bile, yerli bir Finans-Kapital bulunmadığını ısıtıp ısıtıp temcit pilavı ettikleri göz önüne getirilsin. Devrim strateji ve taktiğinin alfabetesi olan SOSYAL SINIFLAR konusunda neden öyle domuzuna ezbere *atmasyonculuktan* kurtulamadığımız kendiliğinden anlaşılır. Sınıf ilişkilerini net görmeyenlerin ise, sınıf ÖRGÜTLERİ'nde ve HALKI ÖRGÜTLENDİRME işinde sade suya formül *tekerlemelerinde* şaşılacak bir yan kalır mı?

Kimsenin kusuruna bakılmasın. "Aman, çevirin kazı yanmasın, Devletlüm uyanmasın". Derken 1964 yılına gelindi. Bir taşra sol dergisinde (Çaltı'da): "*Silahların tenkidine varmayacak tenkit silahı*" ile Türkiye İşçi Partisi'ndeki eksik gediklere şöyle değinecek olundu. "Vay, sen misin, Zât-ı şahanenin nefsi-i hümayunlarına toz konduran"? Öyle sayıldı; Çaltı kapattırıldı. Asıl teklifler "UYARMAK İÇİN UYANMALI, UYANMAK İÇİN UYARMAK" adlı pembe kaplı kitapçıkta, neredeyse, rica yollu yayınlandı. Hiç kimsenin "TAHT'I BAHTI OSMANÎSİ" konu değildi. Tersine "Ol saltanatın yerinde yerler esmemesi" için yalvarılıyordu.

İŞÇİ PARTİSİ örgüt olarak, ciddiye alındı. Hemen gerçekleştirilebilecek açık seçik teklifler denendi. Tekliflerin özeti: İşçi Sınıfımızla, köylü yığınlarımızın ekonomik ve politik örgütlenmelerine yarayacak zincirleme çözüm parolaları ve davranış biçimleri üze-

rineydi. Amerikan Emperyalizminin "Barış Gönüllüleri" köy imamının karısının neleri sevdiğini jurnal ederken, niçin "İŞÇİ GÖNÜLLÜLERİ" ve "KÖYLÜ GÖNÜLLÜLERİ", "HALK GÖNÜLLÜLERİ" örgütlenmesin idi?

TİP içinde "Bizi köyde öldürtmek istiyor" fobisi "uyandı". TİP dışında büyük "STRATEJİ" manevralarından kimseye "KAFASINI KAŞIYACAK" vakit kalmadı. Tekliflerse, öldürücü değil, yaşatıcı olabirlerdi. Gerçek strateji ve taktik aşamasının elle tutulur *yerli malı* uygulamaları idi. İçlerinde yapılamayacak yahut "yüksek teori"ye aykırı hiç bir şey gösterilmedi. Tekliflerin kendileri dışında kalmış *küçükburjuva* eğilimleriyle, akla sığmaz alerjiler kışkırtıldı. Tekliflerle, sanki pişmiş aşı su katılmıştı. Üzerlerinde bir an pratikçe durmaya kalkışanlar, Tanrı Zeus'ların görünür, görünmez oklarıyla yıldırımlandılar. Ve konu güme gitmiş duruma sokuldu.

Bu kısa olduğunca nankör hatırlatmayı neden yaptık?

Belki zararın neresinden dönülürse kâr olur diye. Öylesine elle tutulur konular, belirli sürelerce hasıraltı edilemez değildirler. Marks Usta ona "SUSUŞ KUMKUMASI" (conspiration de silence) demiş ve geçmiştir. Yakınmaya değmez. Batıda "SUSUŞ KUMKUMASI" denilen davranışa, ne denli *eskiysek* o denli alışığızdır. Türkiye'de halktan ve devrimcilerden gelen her dilekçenin *üzerine oturuvermek*, yüzyıllardan beri uygulanır. Bizim Antika "Erbâb'ı umûr"umuz [yöneticilerimiz], heybet versin diye takındıkları kavuk, cübbe ve pozlarıyla, hasır üstündeki şilteye oturup, halkın dileklerini dinlerlerdi. Hoşlarına gitmeyen şeyleri, oturdukları hasırın altına iteleyi iteleyiverirlerdi. O "Büyük adam"ların o denli "Büyük işleri" vardı ki, birtakım "Neydiğü belirsiz"lerden veya "Başbozuk"lardan iletilmiş ufak tefek tekliflerle değerli vakitlerine kıyamazlardı. Böyle battı Osmanlı İmparatorluğu.

Sosyalizmin Krallarına, İmparatorlarına, Komutanlarına, Başbuğlarına selam olsun. İkinci Emperyalist Evren Savaşı'ndan önce ve sonra yapılmış halkı *örgütleme* tekliflerini sağlı sollu insanlarımız, artık "susuş kumkuması" kesilip "hasıraltı" ediş büyüklüklerinden sakınsalar hem halkımız için, hem kendileri için iyi olur sanıyoruz. Her teklifi yapan "HASİM" olsa ve "Karınca" kadar önemsiz de bulunsa gözden kaçırmamalı. İşimize gelmese bile, belki daha olumlu çağrışımına kapı açar. Halkımızın "Hasmın karınca da olsa önemse" sözü boşuna tutmamıştır.

Ekonomik ve politik alanda HALKI ÖRGÜTLENDİRMEK üzerine şimdilik başka TEKLİF yapmıyoruz. Unutulmuş geçenleri di-

riilmekle işe başlanabilir. Geçmiş teklifler yanlışsalar, düzeltilirler. Eksikseler, tümleştirilebilirler. Yoksalar bile, var edilebilirler. Ancak onları hiç olmamışa döndürmek, bugünkü HALK ÖRGÜTLENMESİ boşluğunda *direnmeye* varır. Görülebildiği kadarıyla, henüz MİNİ-MA PROGRAM üzerinde eski teklifler düzeyine *varılamamıştır*. O yüzden varılmamış bulunan düzey bir türlü aşamıyor. Onları aştık sanısıyla gösterilen pehlivan atılışları, boşlukta tehlikeli *perende* atmaya benziyor.

Niye elde hazır ve kendine göre sınılanmış tutamaklar varken eli boş kalmalı? "Daha iyi" ortaya konulmadan, "Az iyi" düşmanlığı kime yarar? Yeni SENTEZ mi aranacak? Evet, her sentez elbet eski tezle antitezin inkârıdır. Ama bu "İNKÂR", eski tezle antitezin sübjektif mantıkla yok sayılması değildir. Objektif gerçekliğin gelişimi içinde maddeci diyalektikle yani TENKİT silahıyla inkâr edilmek ciddiye alınabilir. Yoksa, ortada ne prensip, doktrin ve ne de düşünce ve davranışın gelişimi olamazdı.

HALK ÖRGÜTLERİNİN YÖNELİŞİ

Bugün, halkı örgütleme yolunda, ÖRGÜTLENMENİN KENDİSİ bir yana bırakılmış, örgütlerin YÖNELİŞ'leri, DAVRANIŞ'ları kızış-kın tartışmalara konu ediliyor.

Doğrusu, yönü ve davranışı belirsiz örgütün olması ile olmayışı arasında büyük ayırt yapılamaz. Bu bakımdan, tek yanlı kalmamak şartıyla, yönün yakıcı önemi üzerinde durulmalıdır. Bunun en iyi örneği, büyük gürültülerle ortaya atılan bir zamanki YÖN dergisinin, Türkiye'de YÖNSÜZLÜĞÜ fikirleştirmeye kalkması yüzünden uğradığı sonuçtur. Dağ bir fare doğurmuştur. Çünkü, adı YÖN olan bu dergi, daha doğarken, Kadroculuk adını alan bir LÜMPEN İDEOLOJİ'nin (Paçavra Fikriyatın) "Devletçiliğimiz" üzerine kıvırdığı süprüntülük düşünceleri, gençliğe ve devrimciliğe neredeyse "Üstad" yönü diye yutturmaya çalışmıştır.

O yüzden, daha satışı yerinde iken SOL yanda kendisince bir küçükburjuva "Hayır-Şer" felsefesi yapmış, sosyalistleri "İyi-Kötü" ayırımında parçalamış, kırk yıllık satılmış ajanları ülkü kabadayılardan gibi piyasaya sürmüştür. Böylesine *yönsüz* bir davranışın, herhangi sağlam temelli bir ÖRGÜT yaratması şöyle dursun, doğmuş örgütleri, yönsüzlükler içinde yozlaştırıp soysuzlaştıracağı kendiliğinden belliydi. Ve öyle de oldu. "Ne kendi eyledi rahat, ne düşünceye verdi huzur..."

O sapıtma madalyasının öbür yönü de, ÖRGÜT dışında, YIĞIN ve BİLİNÇ ÖRGÜTÜ ötesinde, fizik ötesi hakikatler aranışını andıran yön iddiaları olur. Bizde her önüne gelen, öyle sanıyor ki: Örgüt kurmayı herkes, çarşıda mal satın almakta olduğu gibi, anadan doğma bilir. Onu bilir de, örgütün yönelişinde kimse ne yaptığını bilmez. Örgüt ile yönelişi birbirinden nasıl ayrılabilir? Orası hiç açıklanmaz. O zaman, ne YIĞIN ÖRGÜTÜ, ne BİLİNÇ ÖRGÜTÜ, bir türlü yörüngesine oturamaz. Birtakım *düzmece tarikat* şıhları, yığından bıçakla kesilmişçe kopuk, teoride büsbütün yırtık pırtık teyelleme *müritçikler*, ortalıkta "Hû!" çeker dururlar.

Oysa, modern çağdayız. 14 yüzyıldan beri bizim Hazret'i Muhammed "Hâtemel Enbiyayım: Peygamberlerin Sonuncusuyum!" demeyi bilmiştir. O gün bugün, sihir, büyü, nefes bitmiştir. Bilinçli ÖRGÜTE dayanmıyorsa, kimse kimsenin "Keramet"ine inanmıyor. İnsanca yan yana yahut karşı karşıya gelip, düşünce ve davranışların ölçülüp tartışılması gerekiyor. Delideryalı "cezbe dervişliği antika yıkılış çağları için ağır kesici bir içki idi." Tek başına varlık: "Ya Allah, ya Şeytan" eskidenmiş. Bugün tek başına kişiye ya "ANARŞİST" yahut "KAÇIK" deniyor. Bir kişiye, en az bir kişi daha bulacak; üç kişiye, mutlak bir araya gelip belirli ÖRGÜT'ün düşünce ve davranış DİSİPLİN'ine uyacak. Yoksa, devenin kuyruğuna dönülür. Kırk yıl, ne uzanılır, ne kısalınır.

İşin modern maddeci diyalektiği unutulmamak şartıyla, ortadaki örgütlerin yönelişleri doğrultusunda araştırmalar, her zaman yapılabilir. Ve bu araştırmalar, küçükburjuva yırtınmalarına düşmemek, dozunu kaçırmamak şartıyla, kimsenin tekelinde sayılamaz. Birçok düşünce ve davranışları, birçok ikircikliklerden, sallantı ve eğreltilerden kurtarmak birinci problem olur. Nitekim, başlıca ikirciklikler, sallantılar ve eğreltiler, halkı örgütlemenin STRATEJİ ve TAKTİĞİ üzerinde odaklaşıyor.

Bugün Türkiye bir "Devrim" içinde mi bulunuyor?

Bunu ciddi ciddi soran akıllı gençler çok.

Dünya bir bunalımlar ve devrimler çağı içindedir. Türkiye o dünyanın bir parçası olarak bunalımlar ve devrimler çağı içinde yaşıyor. Ancak öyle bir genel çağda olmak başka şeydir; o çağın özel DEVRİM KONAĞINI yaşamak başka şeydir.

Bulduğumuz çağda, arka arkaya bir sıra, hatta bir sürü bunalımlar ve devrimler oldu, oluyor, olacak. O devrimlerin kendileri ayrı konaklardır; o devrimler arasında da bir sıra, hatta bir sürü durgunluk, birikme ve evrim konakları geçer. O birikim, evrim ko-

nakları da başlı başlarına ayrı konaklardır. Şimdiki (diyelim 1969 Nisan 10 günü) Türkiye bir atlayan DEVRİM konağında mıdır, yoksa biriken EVRİM konağında mıdır?

En son 27 MAYIS olayı geçti. O bir DEVRİM konağı adını alabilir. Üretici güçleri, yani işgücü ile teknik gücü engelleyen üretim ilişkilerini (domuzuna sömürü ve sosyal haklara baskı düzenini) az çok düzeltti. Cinayet sayılan "Sosyalizm" eğilimi 27 Mayıs ardından az çok bilince çıktı. Bu bakımlardan 27 Mayıs'ı, "kediye göre budu" bir devrim saymamak yanlıştır.

27 Mayıs nasıl bir devrimdir?

"DEMOKRATİK DEVRİM"dir.

27 Mayıs "MİLLÎ" midir?

Bütünyle milleti kapladığına göre millîdir. Gerçi millet AKTİF davranışı ile devrim AKSİYONUNA kalkışmadı. Ama genç ordu güçlerinin *kollektif aksiyonuna*, önce iyimser tarafsız kalışıyla, sonra yeni Anayasayı benimseyişi ile, yapılmış İKTİDAR değişikliğine, yani zorlu devrime millet OY verdi. O bakımdan da, 27 Mayıs, Mustafa Kemal'in güttüğü Birinci Kuvayimillie, Birinci Kurtuluş Savaşı adlı "Millî Demokratik Devrim"in açtığı yolda, İkinci Kuvayimilliecilik yahut İkinci Kurtuluş Savaşı yahut "YENİ KURTULUŞ MÜCADELESİ" diyebileceğimiz "İkinci Millî Demokratik Devrim"in bir konağı olmuştur.

Şimdi 27 Mayıs olayının neresindeyiz?

Herhalde "DEVRİM KONAĞI" içinde değiliz. Bunu anlamak için Büyük Millet Meclisine bir göz atmak bile yeter. Bir ara İsmet İnönü'yü ayakta dakikalarca alkışlayarak bir kurtarıcı (27 Mayıs Devriminden kurtarıcı) olarak selamlayan, Paşa'nın çizmesini yalayan Finans Kapital Partisi, ilk fırsatta, Washington'dan işareti alır almaz, önce Paşa'yı alaşağı etti. Sonra "MİLLÎ BİRLİK KOMİTESİ" geleneğini sürdüren Tabiî Senatörleri, Anayasaya aldirmaksızın "DEMİRKIRAT"ın nalları altında çiğnemeye çalışıyor.

Öyleyse, geçirilmiş kısa 27 Mayıs devrim konağından öteledeyiz. Sonra gelen 9 yıllık birikiş ve EVRİM konağındayız. Onun için şimdi, bir devrim konağı stratejisini yahut devrim konağı taktiğini uygulanır görmeye kalkışamayız. Hiç değilse doğrudan doğruya, dolaysız "DEVRİM" görevleri ile karşı karşıya bulunmuyoruz. Sosyal açıdan devrim mücadeleleri, devrim örgütleri, devrim parolaları (son zamanlar: "Soğan" benzeri deyimiyile "Slogan"ları) ve devrim biçimleri günün TAKTİĞİ olamaz.

Hangi OBJEKTİF durumdayız?

Biriken EVRİM konağındayız.

Bu birikim, çıkış-yükseliş halinde midir, iniş-alçalış halinde midir? Bu tartışılabilir. Dünya gidişiyile çok canlıca esinlenen GENÇLİK hareketleri bakımından çıkış, yükseliş eğilimindeyiz. Gerçek sosyal devrimin ancak büyük YİĞİN hareketi ile motorunu bulacağı düşünülürse, işçi ve köylü yığınlarımızın henüz gençlik ölçüsünde bilinçli ve enerjik bir davranış gösterdiği söylenemez. Yalnız, gangster sendikacılar elinde bile ekonomik hareket ve grev'lerin gelişmesi, yer yer *toprak* meselesinde köylülerimizin bilinçli yurttaşlık haklarını savunma girişkenliklerine tek tük de olsa katılmaları özel bir karakter kazanıyor.

EVRİM konağında strateji denildi mi, sırf strateji olarak (Kesin anda karşıt güçlerin en zayıf yerine, ileri güçlerin irisini yığma) ana prensibi elbet başta tutulur. Ancak "KESİN ANI SEÇMEK-KE-SİN VURUŞU YAPMAK" konu değildir. Onun için: STRATEJİ İÇİNDE TAKTİK ve TAKTİK OLARAK TAKTİK biçimleri, parolaları günün konusu olur.

Strateji İçinde Taktik:

Bize, evrim konağının ÇIKIŞ basamağında mı, yoksa İNİŞ basamağında mı bulunduğumuzu araştırıp gösterir.

Taktik Olarak Taktik:

O iki basamaktan hangisine en uygun düşecek MÜCADELE ve ÖRGÜT BİÇİM'lerini ve PAROLA'larını, önce BİZE uygulama yollarını belirtir, sonra YİĞİNLARA benimsetme ve benimseme yollarını belirtir.

Türkçeye "İKİ TAKTİK" adlı kitapçık çevrildi çevrileli, onu yeni okudukları için tebrik edilmeleri gereken sosyalistlerimiz arasında, sosyalizmin o açıdan teorisi ve pratiği üzerine epey eleştiriler geçti. Bu tartışmaların hepsini izleyebildiğimizi söyleyemeyiz. En göze çarpanlarından, görebildiğimiz kadarıyla yetinerek hepsine bakınca, iki eksik gözümüze çarpıyor:

1- Her şeyden önce, yukarıda değindiğimiz gibi, meselenin KÖNULUŞU net olmuyor. Doğru ve yanlış KÖNULAR'dan çok, yenilmiş veya yenmiş KÖYANLAR önem alıyor. İki şey birbirinden ayıramazsa da, karıştırılmamalıdır da. Örneğin Vatan Partisi yenildiği için onun prensipleri atlanıyor. O zaman Türkiye'nin 50 yıllık sosyalizmine sövülüyor!

2- Sonra, STRATEJİ AŞAMASI der demez, her şey kendiliğinden çözümlenivermiş gibi düşünülüyor. Oysa, her strateji aşamasının her ülkede, her çağda ayrı ORİJİNALLİĞİ önem kazanır. Bu

orijinalliğe damgasını vuran SOSYAL SINIFLAR karakteristiği genel formüllerle geçiştirilemez. Az çok "Uzun ömürlü, çok sabırlı", epey nankör derinliğine araştırmalar ister. Hiç değilse devrimci kadro, o araştırmalarda önü sonunu tutar düşünceli ve davranışlı olmalıdır.

"DEMOKRATİK DEVRİM" parolası üzerinde durulması çok iyi oldu. Bir yanda kişi çekişmesi gibi gösterilmek istenen düşünce ve davranışların ÇERÇEVE'sini olsun açıkladı! Öte yandan, düşünce ve davranışların belirli disiplinle konulup çözülmesine kapı açtı. Ayrıca, her parola gibi, basit bir formül olarak, hele aydın gençler arasında çabuk ve kolay tekrarlanması olağanlaştı.

Bununla birlikte stratejide olsun taktikte olsun: PAROLA, dört başlıca elemandan yalnız bir taneciğidir. O parola mutlak bir BİÇİM veya MUHTEVA (ÖZ) kazanmalıdır. O parola ile biçim, mutlaka MÜCADELE ÖRGÜT elemanlarına eksiksizce ve sağlamca kavuşmalıdır. Yoksa, bir parola ile, ordusuz, kurmaysız, haritasız, taktiksiz, yedek güçsüz bir "Başbuğ"un büyük bir meydan muharebesini kazanabileceği gibi, en azından tuhaf bir şövalyeliğe düşülmüş bulunulur.

Türkiye'de sosyal düşünce ve davranışlar üzerine yapılacak eleştiri ve tartışmaları yörüngesine oturtmanın zamanı gelmiştir Yörünge, artık boş palavracılıktan kurtarılmak isteniyorsa bir tek çıkar yol kalmıştır: *Sosyalist Partinin Minima* (asgarî, en az) *Programı'nı* namusluca ele almak ve uygulamaktır. Zerrece okuduğunu anlayan Sosyalist için, Türkiye'de en gelişkin Minima Program: 1954'ten 1960'a dek savaşmış bulunan ve 141. maddeyle suçlanamayacağı Muhkem Kaziyye haline gelmiş olan *Vatan Partisi'nin* (Tüzüğü-Programı-Gerekçesi-Yayınları-Eylemleri) ile tüm *Teorisi* ve *Pratiği'dir*..

TİP ancak o teori ve pratik açısından değerlendirilebilir.

AYRIM II

KLASİK ANLAMıyla STRATEJİ VE TAKTİK NEDİR?

"Kautsky, tipik bir küçükburjuva filisten (zındık) politikası güdüyor: BİR SLOGANIN İLAN EDİLMESİ, işin içinde bir şey değiştirir sanıyor. Ve yığınlara da o saçma düşünceyi aşıyor." (V. İ. U. Lenin, **Dönek Kautsky**)

"Strateji" ve "Taktik" sözcükleri askercil savaş terimleridir. Zamanla, insanoğlunun her alandaki davranışlarında kullanılır, hatta kötüye-kullanılır bir acemi edebiyat gösterisi oldu.

Biz burada özellikle *sosyal mücadele* alanında herkesin basitçe bilmesi gereken KLASİK anlamıyla strateji ve taktik deyimlerini özetleyelim.

Askercil savaşta olsun, sosyal güreşte olsun, gerek stratejinin, gerekse taktiğin bir kendileri vardır, bir de güdümleri. Hepsi üzerinde, hiç kimsenin tartışamayacağı ana elemanları durultarak gözden geçirmeye çalışalım.

STRATEJİ NEDİR?

STRATEJİ denince belli başlı iki şey akla gelir:

- 1) Özgücün "BAŞLICA VURUŞUNUN YÖNÜNÜ BELİRLENDİRMEK",
- 2) "DOLAYISIYLA DA BİR AŞAMA SIRASINDA VURUCU GÜÇLERE YERLERİNİ ALDIRIŞI (dispositionu) DÜZENLEMektir."

Daha bu tanımlama yapılırken, stratejinin şu iki ana elemanı ortaya çıkar:

- 1- YÖN,
- 2- GÜÇLER.

Sonra bu iki ana eleman içindeki özel ayrı bölümler göz önüne getirilir.

Stratejide YÖN'e, daha duruca VURUŞ YÖNÜ denilir. Vuruş yönünde iki karakter açıklanır:

- a) Genel olarak VURUŞ AMACI,
- b) Özel olarak BAŞLICA VURUŞ.

Stratejinin GÜÇLER ana elemanı da, "GÜÇLERİN YER ALIŞI" adı ile anılır. Güçlerin yer alışını anlamak için iki küme şey açıklanır:

a) Güçlerin Kendileri:

- 1- ÖZ GÜÇLER,
- 2- YEDEK GÜÇLER belirtilir.

b) Güçlerin Yer Alışı:

Özellikle öz güçlerin yedek güçlerle ve birbirleriyle karşılıklı ilişkileri, etki tepkileri belirtilir.

Demek, ister askercil savaş alanında olsun, ister sosyal mücadele alanında olsun, ilkin stratejiden söz edildi mi, onun yukarıda özetlenen bütün ana elemanları ile, o elemanlara karşılık düşen bütün bölümleri hep birden, duru ve düzenlice yerleştirilip planlaştırılmalıdır. Böyle bir düzen ve plan iyi ve doğru işlenmedikçe stratejiden konu açmak, edebiyat yapmak olur. Edebiyata en az dayanıklı olan sosyal mücadele yanı, strateji ve taktik yanındır. Çünkü bu yanı, bir aşırı duygusalın kuruntu dünyasında yakıştırılmış ve seslere, sözlere çevrilmiş uydurmalar değildir. Gerçek güçlerin kıyasıya karşılaşmasıdır.

Askercil strateji gibi sosyal strateji için de gerek VURUŞ YÖNÜ, gerekse GÜÇLERİN YER ALIŞI "*her aşamada değişir*". Ama "*verili bir aşama boyunca aynı kalır*".

Sosyal aşamalara göre sosyal stratejinin nasıl geliştiği üzerine genel sözlerdense, örnek vermek daha öğretici olur. Sosyal stratejinin klasik örneği, bütün geriliğine rağmen, belki de geriliğinin kıskırttığı kompleksler yüzünden, Çarlık Rusya'sında denendi. Bunların doğruluğu veya yanlışlığı üzerinde durmak "uzmanlarının" bileceği işidir. İlkokul kitaplarına geçmiş biçimleri şöyle bölümlendirilebilir:

I. Aşama: DEMOKRATİK DEVRİM (1903-1917)

Vuruş Yönü

Güçlerin Yer Alışı

a) AMAÇ:

- 1- Çarlığın Devrilmesi
- 2- Derebeyi Kalıntılarının

a) GÜÇLER

- 1- ÖZGÜÇ: **İşçi Sınıfı**
- 2- YEDEK GÜÇ: **Köylülük**

b) BAŞLICA VURUŞ:

- 1- Çarla anlaşıp devrimi önleyecek olan burjuvaziyi tecrit

b) GÜÇLERİN YER ALIŞI:

- İşçi Sınıfının Köylülükle ittifakı

- 2- Dolayısıyla köylülüğü kazanmak

II. Aşama: SOSYALİST DEVRİM (1917 Mart-Ekim)

- a) AMAÇ:
- 1- Emperyalizmi devirip savaştan çıkmak
 - 2- Sosyalist devrimi başarmak
- a) GÜÇLER
- 1- ÖZGÜÇ: **İşçi Sınıfı**
 - 2- YEDEK GÜÇLER:
 - İçeride (dolaysız yedek güç): Köylülüğün fakir tabakaları.
 - Dışarıda (dolaylı yedek güçler): Komşu ülkelerin İşçi Sınıfları
- b) BAŞLICA VURUŞ:
- 1- Emperyalizmle anlaşarak devrimi kesecek olan küçükburjuva demokrasisini (Menşevik, S.R'leri tecrit)
 - 2- Çalışan kır yığınlarını kazanmak.
- b) GÜÇLERİN YER ALIŞI:
- İşçi Sınıfının fakir köylülükle ittifakı

III. Aşama: SOSYAL İKTİDARIN TEMELLENDİRİLMESİ (1917 Ötesi)

Vurus Yönü

Güçlerin Yer Alışı

- a) AMAÇ:
- 1- Bir ülkede proletarya iktidarını sağlamlaştırmak
 - 2- Devrim tek bir ülkede kalmaz. Dünya aşamasına girer.
- a) GÜÇLER
- 1- ÖZGÜÇ: **İşçi Sınıfı**
 - 2- YEDEK GÜÇLER:
 - İçeride: Yarı proleter yığınları ve orta köylüler.
 - Dışarıda: İleri ülkelerin küçük köylüleri.
 - Sömürge ve kul ülkelerin milli hareketleri.
- b) BAŞLICA VURUŞ:
- 1- Emperyalizmle uzlaşma öncülüğüne kalkışan küçükburjuva demokrasisini tecrit.
 - 2- Dolayısıyla köylülüğü kazanmak
- b) GÜÇLERİN YER ALIŞI:
- 1-İçeride (dolaysız): İşçi Sınıfı ile orta köylü ve yarı proleterlerin ittifakı.
 - 2- Dışarıda (dolaylı): İşçi Sınıfı devriminin sömürge ve milli kurtuluş hareketleriyle ittifakı.

Sosyal strateji belirli bir ülkede bu üç aşamayı hep birden göz önünde tuttu. Bu aşamalardan birini ötekisi ile KARIŞTIRMA'yı ne denli yanlış saydı ise, birini ötekisinden TECRİT etmeyi de en az o denli yanlış buldu. Ondan sonra gelmiş geçmiş bütün denemeler, o strateji diyalektiğinin bütünlüğüne verilen önemi gösterdi.

STRATEJİ GÜDÜMÜ NEDİR?

Kendiliğinden anlaşılacağı gibi, bir toplumda ne sosyal yönler, ne sosyal güçler, şu veya bu kişinin yahut partinin icadı yahut kuruntusu ile doğmaz. Tam tersine bütün kişileri ve partileri o sosyal yönelişler ve güçler ister istemez alıp sürükler. Bütün mesele o akışla sürüklenen insanın bir saman çöpü gibi mi yuvarlanacağı, yoksa bilinçle akışa mı uyacağı konusunda toplanır. Yoksa 9 ayını dolduran çocuğun doğumu nasıl önlenemezse, Tarihte Antika Tarihçil Devrimler (medeniyetlerin yıkılışları) nasıl önlenememişse, tıpkı öyle Modern Tarihte derebeylik ve kapitalist devrimlerinin doğuşları da önlenememiştir. Sosyal devrim eğer gerçeklik ise, ondan şu veya bu kişileri, hatta partileri sorumlu, hele suçlu saymaya kalkışmak, bilim dışı ve boşuna saçma bir gaddarlıktır-

Sosyal olayları bilinçle gütmek neye yarar? Bu olayları daha insancıl ölçülere sokmaya ve Marks'ın deyişiyle "*Doğum sancılarını ılımlaştırmaya*" (Kapital, Önsöz) yarar. Tersine, sosyal olayların bilincini kazımak, doğum sancılarını ve kanamalarını arttırmak olmuştur. Fransa'da "ULU DEVRİM" denilen devrimin yeryüzündeki en şiddetli devrim oluşu, Fransız müstebitliğinin [zorbaliğının], devrime İngiltere'dekinden yüz yıl sonralara dek engel olabileceklerini ummalarından ileri gelmiştir. Rus Devrimi'nin dehşeti de, ancak Çar istibdadının dehşeti ile ölçülebilecek çaptadır. Milletseverlik devrim bilinçliliğidir.

Sosyal olayları bilinçle gütmek, tabiat bilimlerinde olduğu gibi, sosyal güçlerin KANUNLARINA uyularak yapılır. Yukarıki klasik sosyal aşamalarda bir hakikat göze batıyor: Her üç aşamada da ÖZGÜÇ, hep aynı İŞÇİ SINIFI olmuştur. 20. Yüzyıl ölçüsünde bu ana olayın önemi açıktır. Yalnız her aşamada değişen güçler, hep: YEDEK GÜÇLER olmuştur. Onun için:

"Stratejinin güdümü demek: Verili bir aşama sırasında devrimin esaslı amacına ulaşması için bütün yedeklerden akılcıl (rasyonel) olarak yararlanmak demektir."

Bu gerçekliği askercil strateji daha basit deyimleriyle göze çarptırır. İki karşıt ordunun ÖZ güçleri her zaman ne ise odur ve

az çok hazırlığına göre bütünüyle güdülür. İki özgüç karşılaşırken en çok dikkat edilen şey: Dost ve düşman YEDEK güçlerin durumlarıdır. Yedek güçler hesaba katılmadıkça ve ayarlanmadıkça, hiç bir özgücün alınıyazısı kestirilemez.

Sosyal yedek güçler klasik sosyal bilimde iki gruba bölünür:

- 1- DİREKT (Dolaysız) Yedek Güçler,
- 2- ENDİREKT (Dolaylı) Yedek Güçler.

Bu iki ana grup da, ayrıca, her ülke için:

- a) İÇ Yedek Güçler,
 - b) DIŞ Yedek Güçler,
- olmak üzere ikiye bölünürler.

Bu bölümleri göze çarptırmak için alt alta dizelim:

Dolaysız (Direkt) Yedek Güçler

a) İÇ YEDEK GÜÇLER:

Köylülük ile ahalinin ara tabakaları.

b) DIŞ YEDEK GÜÇLER:

- Komşu ülkeler İşçi Sınıfları,
- Sömürge ve boyunduruklanmış ülkelerin devrimci hareketleri,
- İşçi Sınıfı iktidarı.

DIŞ dolaysız yedek güçlerden yararlanılırken, özgücün "*üstünlüğünü bütünüyle korumakla birlikte karşı güçleri tecrit etmek ve karşı güçlerle mütareke yapmak için, bu yedeklerin bir bölümünden vazgeçilebilir.*"

Dolaylı (Endirekt) Yedek Güçler

a) İÇ YEDEK GÜÇLER: Proleter olmayan yerli sınıflar arasındaki zıtlıklar ve ihtilâflar.

İç yedek güçler "*Karşı güçleri zayıflatmak için yahut kendi yedeklerini kuvvetlendirmek için kullanılabilir.*"

b) DIŞ YEDEK GÜÇLER: Karşı burjuva devletleri arasındaki zıtlıklar ve savaşlar.

Dış yedek güçler de "*Taarruzu başarmak için yahut ricatı örtmek için kullanılabilir.*"

Dolaysız iç yedek güçlerin önemi kendiliğinden bellidir. Onlar sağlanıp akıllıca kullanılmadı mı, tek başına özgücün başarısı tehlikeye düşer. Dolaylı yedek güçlerin önemi "*Her zaman dupduru gözükme bile*" zamanında bu güçlerin "BAŞLICA" rolü oynadıkları gözden ırak tutulamaz.

Birinci Emperyalist Evren Savaşı 1914'ten 1918'e dek bütün dehşeti ile hüküm sürmeseydi: 1917 yılı Rusya'sında önce demokratik devrim, ardından sosyalist devrim bunalımları; gene 1919

Türkiye'sinde Birinci Millî Kurtuluş Savaşı bunalımları o denli hızla güç patlak verirdi. Aynı emperyalist savaş, Rusya'ya ve Türkiye'ye komşu ülkelerin (Bulgaristan, Macaristan, Avusturya, Almanya, hat-ta Fransa, İngiltere ve Amerika'ya dek) İşçi Sınıfı hareketlerini, sö-mürge ve ezilen ulusların devrimci ayaklanışlarını (Çin ve Hint'ten Fas'a dek halk direnişlerini) alevlendirmek yoluyla, gerek emperya-list İtilâf devletleri (Amerika, İngiltere, Fransa grubu), gerek İttifak devletleri (Almanya grubu) içinde ve aralarındaki zıtlıkları kışkırt-masaydı, ne Rusya'da sosyalizm iktidarı, ne Türkiye'de demokratik cumhuriyet iktidarı, kolay kolay sağlanamazdı.

Demek, emperyalizm çağında, bir ülkenin sosyal ve politik stra-tejisi, her zamankinden çok bir BÜTÜN dünya meselesidir. Bütün dünya içinde bir ülkenin ÖZGÜCÜ (İşçi Sınıfı) değerlendirilir. Bu de-ğerlendirmede: Gerek dolaysız yedek güçler, gerek dolaylı yedek güçler, hep birden göz önünde tutularak düşünülüp davranılır. Bun-lardan biri atlanıldı mı, strateji güdümü beklenmedik aksama ve güdüklüklere uğrayabilir.

Her türlü aksamaları önlemenin tek yolu: Her ülkenin öz ve ye-dek güçlerini en karakteristik *orijinaliteleri* ile toptan ele almaktır.

STRATEJİ GÜDÜMÜ NASIL KULLANILIR?

Stratejinin güdümü deyince, onun içinde başlıca dört MOMENT bulunur:

- 1) "*En kesin anda*",
- 2) "*Hasmın en yaralanabilir yanına*",
- 3) "*Güçlerin en irisini*",
- 4) "*Yığınak yapmaktır*".

Strateji güdümünün ana kuralları olan bu dört momentin an-lamları üzerinde azıcık duralım.

I- "*EN KESİN AN*" hangisidir?

Buna "*Kesin vuruş anını seçmek*"denir.

Strateji düşünce ve davranışının en son taçlanması "*KESİN MO-MENTİ*" yakalamaktır. Diyalektik ustalığı gelir burada toplanır.

Kesin moment, nerede, nasıl anlaşılır?

"*TOPLUMDA*" "*BUNALIMIN EN KESKİN UÇ KERTESİNE VARMIŞ*" olmasından anlaşılır-.

Bunalımın son kertesine geldiği nereden belli olur?

Konu toplum olduğuna göre, sosyal sınıfların ve tabakaların düşünce ve davranışlarında, bunalışın -söz yerinde ise- "neyrengi noktasına" gelmiş bulunmasından belli olur.

Bunalımın "nirengi noktasına" gelişini gösteren düşünce ve davranışlar nelerdir? Toplumda karşılıklı etki ve tepki içinde bulunan sosyal GÜÇLER'in belirtileridir.

Bu belirtiler başlıca üç sosyal güç bakımından araştırılır:

- a) ÖZGÜÇ bakımından bunalım momenti,
- b) YEDEK GÜÇLER bakımından bunalım momenti,
- c) KARŞIT GÜÇLER bakımından bunalım momenti.

Bunlara kısaca değinelim:

a) ÖZGÜÇ alanında bunalım, en başta izlenecek momenttir. Modern toplumda özgücün bunalımı son kerteye geldi demek, şu demektir: *"Proletarya (İşçi Sınıfı)'nın tümü birden burjuvaziye karşı en keskin devrimci davranışları istemeye başlar."*

Ancak, bu isteyiş tek başına yeterli değildir. Özgücün isteyiş içinde "ÖNCÜ"nün yani *Proletarya Partisinin*, onu tutan *ilericilerin* ve asıl özgüç *proletaryanın* eğilimleri vardır. Bununla birlikte ne öncü ve ilericilerin ve ne de İşçi Sınıfının eğilim ve isteği millî ölçüde BUNALIM için yeterli olamaz. *"Yalnız başına öncü ile yenmek, olağan şey değildir"*. Özgücün: İşçi Sınıfının yalnız kendisinin *"Sonuna dek savaşıma hazır oluşundan"*emin bulunması yetmez.

Özgüç, *"Yedeklerinin dayanağından"* da "EMİN" (garantili) bulunmalıdır.

b) YEDEK GÜÇLER alanında bunalım, ikinci olarak izlenecek bunalımdır. Yedek güçlerin sosyal bunalımı, özgüce dayanak oluşlarından anlaşılır. Bu durum köylülerin, esnafın, aydınların ve öteki iç ve dış yedek sosyal güçlerin İşçi Sınıfını destekleyişi ile kendini gösterir.

Yedek güçlerin özgüce dayanak olacakları ne zaman ve nasıl belli olur?

"Bütün mütereddit ve kararsız ara elemanlar, yani küçükburjuva demokrasisi yeterince maskesini düşürmüş ve pratikte iflâs etmiş" olduğu zamanda ve yerde kendini gösterir.

Ancak, yedek sosyal güçlerin bunalımı da, büyük sosyal bunalımın "KESİN ANINA" gelmiş bulunmasını sağlamaya yetmez. Halk yığınları, alt sosyal sınıf, tabaka ve zümreler her zaman sömürden ve baskıdan illallah deyip yaka silkerler ve bunalım içine düşerler. Alt sınıf ve tabakalar içinde beliren bunalım, egemen üst sınıf, zümre ve tabakaları da kaplamalıdır.

Halkın bıkmadığı, "İstemezük!" demediği an yoktur. Özgüçle yedek güçlerin sömürüye "İstemezük!" demesi yetseydi, toplumun bunalımdan hiç kurtulamaması gerekirdi. Toplum bunalımı,

millî bunalımdır. Millet ve toplum ölçüsünde bunalım için bir üçüncü şart daha gerekir.

c) KARŞIT GÜÇLER alanında bunalım şarttır. Karşit güçler de, kendi yanlarından "EDEMEZÜK" demelidirler. Bu nereden sezilir?

Şuradan:

"Karşit olan bütün sınıflar kendi aralarında yeterince yırtınırlar ve karşılıklı mücadeleyle zayıflarlar."

Bu üç şart bir araya gelince, stratejinin KESİN ANI gelmiştir.

II- *"HASMIN EN YARALANABİLİR YANI"* neresidir? Bunalımı taçlandıran üçüncü şart, karşit güçlerin en yaralanabilir yanlarını da içinde saklar. Karşit güçlerin en yaralanabilir yanlar, *"En gafil avlandıkları"* yerleridir, *"Karşit güçlerin dağınık buldukları andan yararlanmaya çalışmalı"*dır, denir.

Bu faktör, kendiliğinden belireceği gibi, her çağa ve yere göre (zamanla ve mekânla) olağanüstü değişken olur. Hiçbir ön formülle dogmatikleştirilemez.

Kesin an seçildi ve karşit güçlerin en yaralanabilir yanları kavrandı mı, stratejinin üçüncü ve dördüncü faktörleri dinamizmini bulur.

III- *KESİN SONUÇ ALACAK GÜÇLERİN EN İRİSİNİ;*

IV- *KESİN SONUÇ ALINACAK YERE YIĞMAK.*

Bu son iki şartın dinamizmi öylesine birleşik ve kaynaşıktır ki, onları birbirinden ayırmak anlamsızlaştırmak olur. Güçler belirli yere yığılmazlar ise "EN İRİ" olamazlar. Belirli yerde ve anda güçlerin en irisi toplanmamışsa "YIĞINAK" yapılmamış bulunur.

"Kesin yere, kesin anda düşmaninkine çok üstün güçleri toplandırmalı: Yoksa, daha iyi hazırlıklı olan ve daha iyi örgütlü bulunan karşit güç, devrimci gücü yok eder."

Yunan'ın "En gafil" avlandığı Afyon cephesine Millî Kurtuluş Ordusunun "En irisi" yığılmasaydı, 30 Ağustos Zaferi güç elde edilirdi.

STRATEJİ İLE TAKTİĞİN İLİŞKİ-ÇELİŞKİLERİ

Buraya gelinceye dek, stratejinin en klasik ve şaşmaz GENEL KURALını özetledik. Bu kurallar kavranılır kavranılmaz, STRATEJİNİN DİYALEKTİĞİ birinci plana çıkar. Stratejinin diyalektiği, birbirini etki-tepki altında tutan iki anlam taşır:

1- Diyalektik gidişin (BİRİKİM-ATLAYIŞ) yahut (EVRİM-DEVİRİM) konularına göre stratejinin uygulanışı;

2- Her iki zıt (Çelişkili) konakta, stratejinin başarısına en elverişli TAKTİĞİN yakalanıp kullanılışı.

Böylelikle, strateji ile taktik soyut lafazanlık olmaktan çıkar, canlı ve gerçekte yaşanan DİYALEKTİK İLİŞKİ-ÇELİŞKİ içinde gelişir. Buna STRATEJİ İÇİNDE TAKTİK adı verilebilir. Bu açıdan, stratejinin ana gidişi dışında kalmış bir taktik düşünülmemeyeceği ve taktik adını alamayacağı gibi, taktik momentleri som ve objektif olarak hesaba katmayan bir strateji de düşünülemez ve strateji adını alamaz.

Bu gereği, daha anlaşılır ve basit olan ASKERCİL olaylar daha iyi aydınlatılabilir. Askerlikte bir HARP (Savaş) vardır: 1914-1918 Birinci Emperyalist Harbi, 1939-1945 İkinci Emperyalist Savaşı gibi... Bir de, o savaşlar içinde yürütülmüş MUHAREBELER (Savaşmalar) vardır: Çanakkale muharebesi, Kanal muharebesi, Kafkas, Galicya, Balkanlar, Alman-Rus, İtalyan-Avusturya, Alman-Fransız ve ilh... Savaşmaları gibi... Kabataslak benzetme yapılırsa denilebilir ki, strateji: Kesin sonuca ulaşan savaşın, harbin güdümüdür; taktik: Kesin sonuç getirmeyen kısa süreli savaşımın, muharebenin güdümüdür.

"Stratejinin amacı, harbi kazanmak ise, taktiğin de üzerine aldığı hedefler vardır. Taktik, falan veya filan muharebeyi kazanmaya çalışmaktır; falan veya filan kampanyayı sonuna vardır. Verili bir devrimin çıkış veya iniş dönemi sırasında duruma uygun falan veya filan müdahale taktiktir. Taktik, stratejinin bir parçasıdır ve bir parçası olarak stratejiye uyar."

Daha bu söylenirken, strateji ile taktiğin Cüz-Küll (Kesinti-Tüm) olarak ilişkili ve çelişkili buldukları kendiliğinden anlaşılır. Her iki şey hem birbirinden ayrılmazlar, hem ikisi birden aynı önemle ele alınırlar. En sonra harbi kazanalım da bütün muharebeleri kaybedelim denilemez. Bir tüm savaş kazanabilmek, belirli savaşları (muharebeleri) kazanmakla olur. Hiçbir esaslı muharebe kazanılmaksızın, bir harbin kazanıldığı hemen hemen hiç görülmemiştir. Kazanılmışsa, bu, savaş dışı kontenjanların ağır basmalarından başka nedene bağlanamaz. Savaş güdümünün doğruluğuna değil, kör tesadüflere bağlanabilir.

İkinci Emperyalist Evren Savaşı'nda Alman Naziliği bir sürü Avrupa, Afrika savaşmaları kazandı. Strateji bakımından bu zaferler "Pirüs zaferleri" oldu. Almanların, bindikleri dalı kesmelerine döndü. Bütün dünya yedek güçlerini kendilerine karşı duruma soktular. Gene de, en sonra Stalingrad muharebesini yitirmedikçe, yenilgileri başlamadı. Türkiye'nin Millî Kurtuluş Savaşında: Emperyalist Yunan Ordusu boyuna ilerlerken bir sürü muharebeler kazandı. Ama

Türk Ordusu, I. ve II. İnönü, Sakarya, Dumlupınar muharebelerini kazanmamış olsaydı, HARBÎ kesin zafere ulaştıramazdı.

Demek, taktikle stratejiyi ne birbirinden ayırmak, ne birbiriy-
le karıştırmak, BİLİM ve BİLİNÇ getirmez. Strateji planının ger-
çekleşmesinde taktiğin oynadığı büyük rol değerlendirilmedikçe,
strateji boş bir çuvala döndürülür. Stratejiyi lâkırdı olmaktan çıkar-
ıp, kemiği, eti, organları ve tümüyle canlı gerçekliğine kavuşturu-
ran düşünce ve davranışlar, uzun, sabırlı, gösterişsiz, hatta çoğu
kez çok NANKÖR bir sıra TAKTİK'ler olur. Onun için, hangi strateji
aşamasında bulunduğunu bilmek kadar, o aşamanın ne türlü bir
TAKTİK basamağında yaşandığını düşünüp, ona göre davranmak
da önemlidir.

Çünkü, strateji, bugün artık kimse için "sır" olmaması gereken,
GENEL karakter taşıyan bir TEORİK PLAN'dır. O planı uygulayacak
tutumlar, yerine ve zamanına uygun taktiklerdir. Strateji bütün-
lüğü: parça parça ve çoğu zıt olan taktik basamakların bir araya
gelmesi ile doğar. Kabaca benzetirsek: Strateji bir MERDİVEN'dir,
taktik onun BASAMAKLARI'dır. Merdiven durumunu yaratmayan
basamaklar (Stratejisiz taktikler) düşünmek nasıl ham kuruntu ise,
yani SAÇMALAMAK ise, tıpkı öyle, basamaksız bir merdiven (Tak-
tiksiz strateji) düşünmeye ve uygulamaya kalkışmak da gülünç ve
saçma bir anlamsızlık, ukalâlık olur.

Artık "bugün" değil, 42 yıldan beri (yani değme "Strateji"lerin
annelerinden henüz doğdukları günden beri) sosyal strateji, yıllar
yılıdır (düşünülmek şöyle dursun) uygulanaduran aşırıca belli bir
genel plandır. Türkiye'de bile "ASGARÎ PROGRAM", Mütareke yıl-
larından beri programlanmıştır. Bu plandan haberi olmayanlara,
kimi "Lâpâlis'in Hakikatleri"ni gürültülüce hatırlatmak bir sıra "AS-
GARÎ" şartları yerine getirmek zorundadır:

a) STRATEJİ BÜTÜNLÜĞÜ yok edilmemeli, "Asgarî Program"
savunulurken, "AZAMÎ" Program yasaçılığına kalkışmamalı. Mi-
nimal program da, maksimal program da **bilim** ve **bilinç** dışı bı-
rakılamaz.

b) STRATEJİNİN ÖZ PROBLEMİ yitirilmemelidir. Hele "Devrim
Stratejisi" söz konusu ise, "İKTİDAR" öz problemi dışında, so-
yut strateji pozları takınmak, toyca kolay olduğu kertede, (bi-
risinin dediği gibi) tehlikeli perende atan "CAMBAZLIKLARA"
"dönüşe"bilir.

c) STRATEJİ, TAKTİKLE çorba edilmemelidir. Düpedüz "TAK-
TİK" meseleler ele alınıp tartışılırken büyük "STRATEJİ" yapıldığını

sanmak, teoride ve pratikte ANARŞİ'yi bilim ve bilinç yerine geçirmek, kafa kargaşalığını "kafasız işgüzarlık" mertebesine çıkarmak olur.

Bu şartları yerine getirmek tercüme düşünüşle olmaz. Bilimcil Sosyalizmde "TURİZM"e en az elverişli alan strateji ve taktik ülkesidir. Strateji ile taktiğin, içice ve karşılıklı etki-tepki halinde, hem aynı-hem gayri bir tek PROSE olarak kavranılması, bize taktiğin önemi kadar karakteristiğini de belirtir. Sosyal gidiş içinde başlıca iki türlü TAKTİK ayırt edilebilir:

- a) Strateji içinde taktik;
- b) Taktik içinde taktik.

Taktiğin SOM karakteri ancak bu iki açıdan incelenirse kavranabilir.

STRATEJİ İÇİNDE TAKTİK NEDİR?

Strateji içinde taktik: Belirli bir strateji aşaması içindeki MOMENT'lere (Diyalektik anlara) göre, iki zıt karakter taşır.

Yukarıda dokunduk. Strateji aşaması: Ya EVRİM-BİRİKİM basamağında olur; yahut DEVRİM-ATLAYIŞ basamağında olur. Strateji aşamasının evrim konağı ile devrim konağı içinde güdülecek taktikler: Karşı karşıya gelen güçlerin belirli dengesine göre, birbirinin zıddı yönler gösterir. Genellikle üç türlü yöneliş taktiği yahut taktik yönelişi göze çarpar.

- 1- TAARRUZ (Saldırı),
- 2- RİCAT (Gerileme),
- 3- MÜDAFAA (Savunma)...

Aslına bakılırsa, taarruz da, ricat da birer müdafaa (savunma) biçimidir. Kimi olur, saldırı: savunmanın en iyi biçimi olur; kimi ise gerileme... Onun için, genel olarak savunmanın iki zıt biçimli esas taktiği göz önünde tutulur. Taarruz yahut ricat, ikisi arası taktikler, bu iki davranışın genel çizgilerinden yararlanabilir.

A) Taarruz Taktiği:

Gerek evrim, gerekse devrim konaklarında taarruz taktiği kullanılabilir. Bu kullanımda temelli ilişki karşılıklı güçlerin oranına bağlıdır. Kesin anda *karşıt* güçlerin en YARALANABİLİR yanına yığılmış bulunan devrimci güçler "DÜŞMANINKİNDEN ÇOK ÜSTÜN" iseler, güdülen taktik: Hiç gözünü kırpmadan, var güçle, tutulan yönde bütün engelleri hiçe sayarak TAARRUZU gerçekleştirmektir.

Bu strateji içinde taarruz taktiği düşünce ve davranışına en yakın örnek, Mustafa Kemal'in Dumlupınar Taarruzu ile, "Kemalist"

devrimlerdir. İ. İ. Paşa [İsmet İnönü], haklı olarak biri askercil ötekisi sosyal olan o iki taktiği aynı paralelde koyarak şöyle der:

"Durum, bir askerî hareket zamanında, kumandanlar arasında bir tedbir yüzünden vukua gelen ihtilâftan çok farklı değildir. Me-selâ büyük taarruz tedbirleri, hazırlıkları sırasında olduğu gibi... Bu tedbirlerin nasıl tatbik edilmesi lâzım geldiği esaslı bir plan icabıdır. Bütün kuvvetleri bir tarafa topladık. Her tarafı zayıf bıraktık." (İnönü'nün Hatıraları, Ulus, 3 Nisan 1969)

"Dumlupınar Taarruzu" ile "Şapka inkılâbı" taarruzu aynı taktikle, devrimci taarruz taktiği ile yürütüldü. Kesin vuruş anı iyi seçildiği düşmanın "en yaralanabilir gafil yanına" daha üstün güçlerin "en irisi" yığıldığı için, başarı kazanıldı.

Strateji planı içinde taarruz taktiğine göre güçlerin güdümü başlıca iki unutulmaz prensibe dayanır:

- 1- Pek saldırı,
- 2- Başarı morali...

1- Pek Saldırı:

Taarruza kalkıncaya dek, düşmanı gafil avlamak için, gerekli yığınağı yapmak için hiç bir tedbiri unutmuyacaksınız. Ama bir yol taarruza karar verdin mi: saldırıda gözünü kara olacaksınız. Ne harp, ne devrim çocuk oyuncağı değildir. Şakaya gelmez.

"Sakin devrimle oynamamalı ama devrime başlandı mı, onu sonuna dek götürmek gerektiği düşüncesi kafaya iyice yerleştirilmelidir." *"Bir yol tutulan yönü, bütün engellere rağmen değiştirmeksizin gütmelidir."* *"Devrim bir yol başladı mı, azami gürbüzlikle davranmak ve her ne pahasına olursa olsun, taarruza geçmelidir. Müdafaa devrimin ölümüdür."* (**Lenin**)

2- Başarı Morali:

Strateji amacına birden varılmayabilir. Ancak, zaferin de devrimin de gelişimi insan işidir. İnsan ise, yalnız "Moral: Maneviyat" gücü ile işleyen bir makinedir. Moral gücün ve inancın besisi BAŞARI'dır. Boyuna başarılar geliştirerek moral üstünlüğü koruyacaksınız. Kesin sonuç yönünde, her an bir başarı elde edilirse inancın dayanağı moral güçlenir.

"Her gün, hatta bir tek şehir söz konusu ise denilebilir ki, her saat, pek büyük olmasa bile, bir sıra başarılar kazanılmalıdır. Ve her ne pahasına olursa olsun 'MORAL ÜSTÜNLÜĞÜ' korunmalıdır." (Lenin)

Emperyalizme ve gericiliğe karşı çıkmış Mustafa Kemal Devrimlerinin, sözde savunulması için "MÜDAFAAYA" geçirilmesi, devrim-

lerin önce küllendirilmesini, sonra yozlaştırılmasını, en sonunda da, (Emperyalist ve gerici karşı-taarruzları önünde) kendi kendilerini inkâr etmesini getirmiştir.

B) Ricat Taktiği

Karşı güçler ağır basacak büyüklükte ise, sırf "Kabadayılık" uğruna "TAARRUZA" geçip erimek, ne askercil, ne sivil taktik ustalığı sayılamaz. Gerek evrim, gerekse devrim konağında: "DÜŞMAN GÜÇLER ÇOK ÜSTÜN" iseler, "MANEVRA" harekâtı, askercil deyimiyse "OYALAMA TAKTİĞİ" güdülür.

"Düşmanın gücü üstün ise, muharebeyi kabullenmek zararlı ise ve güçleri düzeltme bakımından gerileme, öncüyü ezilmekten sakındırmanın ve yedekleri korumanın tek aracı ise, yedeklerle birlikte manevra yapmak" tutulacak biricik yoldur.

Demek ricat da gelişi güzel olmaz. Bir amaç ve araçla yapılır.

Ricat taktiğinin başlıca amaç şartları şunlardır:

- 1) Öncü ve Özgücü ezdirmemek;
- 2) Yedek güçleri muhafaza etmek.

Ricat taktiğinin başlıca araç şartları şunlardır:

- 1) Zaman kazanmak;
- 2) Düşmanı dağıtmak;
- 3) Taarruz güçlerini derlemek... ve ilh...

O zaman, gerçi karşı güçlere görünür epey ayrıcalıklar, yerler başışlanmış olur. Ama bu ricat, amaç ve araç şartlarına uygunca yapılmış ise o başışlar, "BİZİ GÜÇLENDİREN BİR İMTİYAZ" olurlar.

Strateji içinde ricat taktiği düşünce ve davranışına en yakın ve başarılı örnek, Mustafa Kemal'in emperyalizm ve feodalizm karşısında tuttuğu, ünlü "HATTI MÜDAFAA YOK, SATHI MÜDAFAA VAR" prensibi ve sloganıdır. Anadolu'da derebeyi, tefeci-bezircan ayaklanışları ile Yunan taarruzu günleri: I. ve II. İnönü savunmaları birer başarı sayıldıkları halde, "Üstün Yunan güçleri" ve ihtiyatları tehlikeye düşüren eşraf ayan saltanatçılığı önünde: Türk Ordusu ve Ankara hükümeti yer yer ricat etmeyi bildi. Düşmanı dağıtmak, yedek güçleri muhafaza etmek gerekliydi. Sakarya Savaşında, Yunan ordusu, başarı kazanamayınca ricat zorunda kaldı. Türkler gene, teması yitirmemekle birlikte, taarruza geçmediler. Zaman kazanmak, kesin saldırı için derlenmek gerekiyordu.

Anadolu Devrimi de öyle strateji içinde uzunca ricat taktiklerinden sonra kesin saldırılarını yapabildi. Millî birliği sağlayacak olan Anadolu ordular birliğini korumak üzere, Mustafa Kemal "Yâver'i Hass'ı Hazret'i Şehriyârî"liğini kullandı. Sivas Kongresine dek, kom-

prador ittihatçıların "AMERİKAN MANDASI" teklifleri tartışıldı. Birinci Millet Meclisi kurulduktan sonra bile "MAKAAM'I MUALLÂ'YI HİLÂFET [Hilafetin ulu makamı]i kurtarmak taktiği güdüldü. Zaffer kazanılır kazanılmaz, ne saltanat kaldı, ne hilafet, "MANDA" bir daha -hiç değilse- ağza alınmadı.

Savaşta olduğu gibi barışta da ricat, bozguna (Özgücün ezilmesine, yedek güçlerin dağılmasına, kopmasına) varmadıkça, gerileme, taarruzu hazırlamak için hız alma olur. Gerçek askerlik ve devrim bilimi: Taarruz sanatı gibi, ricat sanatını da bilimle ve bilinçle uygulamak sanattır. Onun için:

"Devrimci sınıf, hem taarruz sanatını, hem ricat sanatını bil-meksizin yenmenin olanaksız bulunduğunu anlamaya başlamıştır."
(Lenin)

TAKTİK İÇİNDE TAKTİK NEDİR?

Başlı başına taktik olarak taktik nedir?

Askercil veya sosyal güçlerin, İLERLEYİŞ (Taarruz) yahut GERİLEYİŞ (Ricat) konaklarında tutacakları SAVUNMA yollarıdır.

"Taktik, orantılıca kısa bir Met'ler (Denizin kabarmaları) veya Cezir'ler (Denizin çekilmeleri), yükseliş veya çöküş sırasında öz-gücün yönetimini (Sevk ve idaresini), davranış çizgisini (Hattı hareketini) belirlelendirmekten ibarettir."

Bu davranış, her defasında olağanüstü KIVRAK ve ESNEK olur. En ufak ezberciliğe ve softalığa hiç gelmeyen yer, tekrar edelim: Taktik alanıdır. Strateji olarak strateji, belirli aşaması içinde (Dondurulmamak şartıyla) ne denli DEĞİŞMEZ kalırsa, taktik olarak taktik en az o denli DEĞİŞKEN olur.

Bu değişiklik nasıl yürür?

Her zaman, her diyalektik değişiklik gibi, söz yerinde ise, vaktinde TERSİNE DÖNÜŞ, çoğu ZIDDINA ATLAYIŞ biçiminde yürür. Çünkü, her şey gibi, karşılaşan askercil veya sosyal güçlerin arasındaki DENGİ sık sık değişir. Hele bu denge tersine döner dönmez, taktik yöneliş ve yönetim hemen tepesi taklak olur.

O yüzden beyin zarlarının kalınlaşmamış olması gerekir. Yoksa, her taktik dönemde şaşırılır kalınır. Elde DİSİPLİN'den başka tutamak bulunmaz. Askerlikte ve şaşkınlıkların paniğe varmaması için: "KÖRÜ KÖRÜNE İTAAT" prensibinden daha iyisi bulunamamıştır. Sosyal harekette hödüklükleri ve disiplinsizlikleri önlemenin yolu DİYALEKTİK BİLİM VE BİLİNÇ haddesinden geçer. Sosyal taktiğin klasik tanımlanması şöyle özetlenir:

"Taktik çizgiyi güderken, eski parolalar ve mücadele ve örgüt biçimleri yerine yenilerini geçirerek o biçimleri birbirleriyle kaynaştırır ve ilh... Taktiğin konusu: Sosyal mücadele ve örgüt biçimleridir; o biçimleri duruma göre birbirinin yerine geçirmek veya birleştirmektir."

Demek, ister askercil olsun, ister sosyal olsun TAKTİK denildi mi, onda birbirinden çıkan ve birbirini bütünleyen iki ana eleman yatar:

- 1- MÜCADELE (Dövüş, Güreş, Kavga),
- 2- TEŞKİLÂT (Organizasyon, Örgüt).

Ne mücadele örgütten ve ne de örgüt mücadeleden ayrılamaz. Mücadele RUH ise, örgüt BEDEN'dir. Mücadelesiz örgüt Ruhsuz bedene, Örgütsüz mücadele bedensiz ruh kuruntusuna döner. Mücadele ile örgütü birlikte koyup yürütmeyen girişim, kurusıkı yaygara koparmaktır.

Gerek mücadelenin ve gerekse örgütün de ayrıca ikişer özü vardır:

- 1- PAROLA (Şiar, Slogan),
- 2- BİÇİM (Şekil, Form).

Parola: Dövüşün ve örgütün ayırt edici bayrağıdır.

Biçim: Dövüşün ve örgütün billurlaşmasıdır.

Mücadele ve örgüt ancak parola bayraklaşması ve biçim billurlaşması ile tecelli eder, dışarılaşır, elle tutulur.

Bu elemanları hep birden deyimlendirirsek, taktik denildiği zaman şu dört şey birbiriyle en sıkı bağlı olarak gözümüz önüne sıralanır:

- 1- Dövüşün Parolası,
- 2- Dövüşün Biçimi,
- 3- Örgütün Parolası,
- 4- Örgütün Biçimi.

Her şeyden önce bu dört şeyi aynı zamanda ve hep birden karşılıklı etki-tepki, ilişki-çelişkileri ile ele almayan bir düşünce ve davranış TAKTİK adını alamaz. Ad takmak kolaydır. Dil kemiksiz, kaydırılır. Ancak, bilimcil anlamda bir TAKTİK, ancak DÖVÜŞÜN ve ÖRGÜTÜN PAROLASI ve BİÇİMİ doğruca konulduğu yerde ve sağlam konulabildiği ölçüde var olabilir.

Hemen analım. O dört başlı eleman bütününü herhangi bir ki-tapta yazıldığı gibi ezberleyip tekerlemek: Ne taktik yapmak, ne taktisyenlik olur. Gerçekten taktik, her özel askercil veya sosyal durumda şu üç yönde *uzun*, *derin* ve *geniş* olmakla kalmayıp, alabildiğine *dinamik*, işin uyanıkça ve zekice başarılmasını ister:

I- DURUMA EN UYGUN dövüş ve örgüt parola ve biçimleri bulunmalıdır.

II- ORTAYA ATILMIŞ DAHA ÖNCEKİ dövüş ve örgüt parolaları ile biçimleri varsa, onlardan hiçbirisini atlamaksızın, onların yerine hangilerinin geçeceği belirtilmelidir.

III- ESKİ ve YENİ durumları ve uygun dövüş ve örgüt parolaları ile biçimlerini, birbirleriyle ilişkileri ve çelişkileri bakımından *eleş-tiricil* anlamda düzenlemek gerekir.

Bu nedenlerle, kendiliğinden anlaşılacağı gibi, strateji gibi taktik de, ne Tanrı buyruğu olarak gökten hazırca zembille iner, ne herhangi bir dâhinin ansızın, daha önceki çabalar dışında tuluat buluşu ile doğar. Her 4 alanda yapılmış, yapılacak *ulusal* ve *uluslararası* bütün denemeleri her 3 türlü çabalarla sentetize etmeyi ister. Bu işin ne denli sabırla, alçak gönüllüce EMEK birikimi ve mutlak ORJİNAL savaşlar sonucu gerçekleştirebileceği ortadadır. Her alanda dünyanın ve her ülkenin KARAKTERİSTİK ORJİNALİTESİ hep birden iyi kavranır ve doğru işlenirse, yerine getirilecek görev TAKTİK adını alabilir.

Bunu yapamayanın, ikide bir "Strateji" ve "Taktik" gibi ısmarla-ma lâkırdıları ağzına sakız etmesi, boşuna gevezelik yapması olur. Doğru'da böyleleri çoktur ve hatta, daha kötüsü, pek de "geçer akçadır". Eskiler "*ŞÂİR'İ MÂDERZAD*" (Anadan doğma şâir) olur sanırlardı. Onun için, pek doğru dürüst şâir çıkmamıştır. "ANADAN DOĞMA STRATEJ", "ANADAN DOĞMA TAKTİSYEN" yoktur. Kıyasıya teori çabasının kıyasıya pratik çabası ile gelişmesinden, doğru strateji ve doğru taktik yetişir. Ve bir yol da yetiştirdi mi, donup kalmaz, alabildiğine geliştirilmeyi bekler.

SOSYAL TAKTİKTE DÖVÜŞ VE ÖRGÜTÜN PAROLA VE BİÇİMLERİ NEDİR?

Değdik. Her stratejik "merdiven" in içinde belirli taktik "basamaklar" için gerekli dövüş ve örgütler gibi, o dövüş ve örgütler için de uygun parolalar ve biçimler ayrı ayrı olur. Bütün o elemanların son örneklerini iki başlık altında derleyebiliriz:

- 1- Taktik Dövüş,
- 2- Taktik Örgütlenme.

TAKTİK DÖVÜŞ: *Taktik mücadelenin parolaları ve biçimleri, başlıca üç sosyal alanda yoğunlaşır:*

1) İŞYERİNDE MÜCADELE: Binbir çeşidi ile sözleşmeler, propagandalar, grevler ve ilh... biçimlerine girer. Her dövüş biçiminin

o an için kendisine en uygun parolaları fıskırır. Ekonomik grevin biçimi ve parolası başkadır; politik grevin veya kısmî yahut genel grevin parolası ve biçimi başkadır.

2) ÜLKEDE MÜCADELE: Toplantılar, konferanslar, açık, kapalı oturumlar, seminerler, yürüyüşler, gösteriler, işgaller ve ilh... hep kendi özel BİÇİM'leri ve özel parolaları ile yapılırlar.

Emperyalizm çağında hiç bir ülke ötekilerden başka yıldızda değildir. Bunun Birleşmiş Milletler'den bölge anlaşmalarına, başka sürüyle uluslararası kurum ve kurullara dek yaygın ve etkin mücadele alanları kimseyi çekimsiz bırakamaz. Her ülkede semtler ne ise, dünyada ülkeler o hale gelmiştir. Ülke dövüşleri her zaman ancak bütün semtlerin ve bütün dünyanın dövüşleri içinde anlam kazanır ve değerlendirilirse, gerçek taktikten söz edilebilir.

Dünyanın, bir ülkenin, bir semtin sosyal güreşlerinde dövüş biçimleri ve parolaları ölçü ölçüdür. Her sosyal sınıfın, zümrenin, tabakanın, hatta her yaş, cins ve her dil, din ve ilh... karakterli yurttaşların ve insanların, yurt ve dünya mücadeleleri özel biçimlere bürünüp, özel parolalarla yürütülür.

Bu üç alandan ne biri, ne ötekisi yalnız başına yeterli mücadele sayılamaz. Ancak her üç dövüş birden karşılıklı etki ve tepkileri ile değerlendirilir ve gerçekleştirilirse, sosyal hareketin TAKTİK MÜCADELE'sinden veya mücadele taktiğinden söz edilebilir.

TAKTİK ÖRGÜTLENME: *Taktik mücadele gibi taktik örgütlenme de, kendi özel parolaları ve biçimleri ile, başlıca üç türlü olabilir.*

1- EKONOMİK-KÜLTÜREL LEGAL ÖRGÜTLER: Sendikalar, kooperatifler, sigortalar, yardımlaşma sandıkları, eğitim kurumları, araştırma dernekleri ve ilh...dir. Hepsinin biçimleri ve parolaları ayrı gerekler ve gerekçelerle belirlenir. Bunlar daha çok sosyal sınıf ölçülerine göre ayarlanırlar.

2- LEGAL YIĞIN ÖRGÜTLERİ: İşçi mümessilleri, köylü heyetleri, grev komiteleri, mücadele örgütleri, güç birlikleri ve ilh... GENİŞLİĞİNE insan topluluklarını kendi özel biçimleri ve parolaları içinde örgütlerler.

3- SİYASÎ ÖRGÜTLER: Tümüyle bir ülke ve dünya ölçüsünde amaçları ve araçları bulunan, üyeleri DARLIĞINA örgütlenmiş iyice SEÇKİN bulunan Siyasi kulüpler, Siyasi dernekler ve her tür Siyasi partiler ve ilh...leridir. Bunların biçimleri ve parolaları elbet ekonomik, kültürel ve yığincil örgütlerdekinden başka olur.

Toplum gidişi içinde, zaman zaman kimi eski, kimi yeni olan bütün o mücadele ve örgüt biçimleri ile parolaları, üst üste yığılıp, insanların önüne çuvalla boşaltılmak için doğmamışlar, yapılmamışlardır. En kaotik (Mahşercil) görünen dövüşler ve örgütler bile, bir sosyal eğilimin determinizmi altında belirlenirler. Her çağda ve her aşamada, sosyal sınıf, zümre ve tabakaların ilişki çelişkilerine göre biçimlenirler ve parolalanırlar. O mücadele ve örgütlere canıyla başıyla katılmış ülkücü, zeki insanlar, o sınıf ve yığın eğilimlerini keşif ve icat ederek, ayıklayıp örgütleyerek bilimleştirirler ve bilinçleştirirler. Yığın eğiliminin gereklerine adapte ederler.

Anadolu Millî Kurtuluş Savaşı başlarken, ta İnönü savaşlarına gelinceye dek, gerek millet, gerekse ordu yığınları DAĞINIK ve BEZGİN idi. Emperyalizmin ve derebeyi saltanatının öne sürdüğü saldırgan ve zalim güçleri ise en modern parolalar ve biçimlerle, dişlerine tırnaklarına dek silahlı idi. Böyle bir düşmana karşı, hemen aynı çapta bir DÜZENLİ ORDU ile çıkılmazdı. Ordu yerine, gerek ordunun, gerekse milletin önce dağınıklığını ve bezginliğini, yılgnlığını giderecek en olağan dövüş ve örgüt biçimleri ve parolaları bulmalıydı.

O bozgun ve yenilgi ortamının dövüş ve örgüt biçimleri ile parolaları ise, uzun boylu aranmayacak kadar ortada idi. Önce teker teker kişicil, sonra semt semt bölgecil İSYANCIKLAR ve DÖVÜŞ-ÇÜKLER sanki kendiliğinden parolalarını, örgüt biçimlerini yaratmışlardı. Bu, halkın en uyanık, en atılgan ve en yiğit öncülerinin girişmiş buldukları "KUVAYİMİLLİYECİLİK" savaşı idi.

Kurtuluş Savaşının bu birinci taktik konağı, bütün dünyada GERİLLA (Çete Harbi) denilen taktikle başlamıştı. İlk Kuvayimilliyecileri, muazzam emperyalist ve derebeyi saltanatı güçleri önünde savaşır görenler, önce küçümsemişler, sonra alay konusu etmişler, en sonunda Anadolu savaşçılarını her gün, "*Dâgîler, Bâgîler*"(Dağlılar, Eşkiyalar) diye millet ve dünya önünde çamurlamaya çalışmışlardır. Oysa İLK KUVAYİMİLLİYECİLİK taktiği, tipik bir RİCAT taktiği idi. Gerileyerek savunmakla zaman kazanıldı. Düşman dağınıklığa uğratıldı. Stratejik güçler, cephedeki yerli yerlerine konulup, yığınların morali sağlandı.

Çete savaşı, milletin ve ordunun yığını ve moralini stratejik amaçlara belirli biçimler ve parolalarla yönetince, KUVAYİMİLLİYECİLİK'in ikinci taktik konağı geldi. Çeteciliğin yerine DÜZENLİ ORDU dövüşü ve örgütü için gerekli biçimler ve parolalar geçirildi. Bu ikinci taktik konağında da, gene sırasında ricat, sırasında saldırı yapan, temeli

SAVUNMA olan taktik biçimleri ve parolaları önerildi. I. ve II. İnönü savaşları savunmada ricatı unutmadı; Sakarya Savaşını savunmada taarruzu geliştirdi. Bütün bu taktik düşünce ve davranışları, en sonra KESİN sonuçlu Dumlupınar taarruzunu hazırlayıp gerçekleştirmeye yaradılar.

Askercil taktiğin ayrıntılı uygulamalarına paralel sosyal taktik uygulamaları da vardır. Çarlık Rusya'sında, göze çarpan taktik konaklar ve uygulamaları şöyle klasikleştirilmiştir:

Taktik Konağı	Mücadele biçimleri ve parolaları	Örgüt biçimleri ve parolaları
TAARRUZ (1903-1805)	1- Bölgeci grevler, politik grevler, genel siyasi grev 2- Dumaya (Çar Meclisine) boykot. 1- Ekonomik grevler yahut hatta, tam sükûn.	• Fabrika komiteleri, devrimci köylü heyetleri, grev komiteleri. İşçi-köylü Sovyetleri, az çok açık Sosyal Demokrat Rus İşçi Partisi 1- Legal örgütler: eğitim dernekleri, kooperatifler, sigorta sandıkları vb. gibi
RİCAT (1907-1912)	• Duma'ya katılma. Parlamento müdahaleleri	2- En az hedef teşkil eden Sosyal Demokrat İşçi Partisi

TAKTİK GÜDÜMÜ NEDİR?

Buraya dek bütün belirttiklerimiz, Strateji ile taktiğin boyuna diyalektik karşılıklı etki-tepki ilişkisi ve çelişkisi içinde bulduklarını gösterdi. Stratejik aşamalar da aynı kurala uyarlar.

Belirli bir aşama için amaç: STRATEJİK ZAFER'dir, yani; kesin başarıdır. TAKTİK ise, zaferi hazırlama ve en iyi sonuçlandırma aracıdır:

"Verili bir durumda, stratejik zaferi hazırlamak için gereken azamî sonuçlar elde etmek üzere bütün mücadele ve örgüt biçimlerini akılcı (rasyonel) olarak kullanmaktır."

Bütün bunlar, tekrar edelim, belirli bir tek aşama için doğrudurlar. Ancak hayat, hiç bir zaman "TEK" aşama değildir. Bir aşama bitince, o aşamanın strateji amacı, ondan sonra kaçınılmaz olarak gelen yeni aşamanın ARAÇ'ı olur. Çünkü, yeni aşamanın strateji-

si amaçlaşmıştır: eski strateji yeni aşamada artık taktikleşmiştir. Strateji ile taktiğin böyle karşılıklı olarak birbirlerini İNKÂR edişleri, sonra İNKÂRLARIN İNKÂRINA varışları, sosyal gidişi yönetir.

Her belirli aşama içinde bütün taktik amaçlar ve araçlar da, zaman zaman aynı diyalektik olumluluk ve olumsuzluk MOMENT'lerinden geçerler:

TAKTİK ARAÇLAR: *"Bütün Dövüş ve Örgüt Parolaları ve Biçimleri"dir.* O araçların hepsi birden, gelişigüzel mi kullanılacaklar? O zaman, toplum mahşer yerine döner, bütün düşünce ve davranışlar saçmalamaya varırdı. Çünkü, ne yapıldığı ve yapılacağı bilinmez yahut bir yapılanla ötekisi bozulurdu. Onun için, her taktik momentin de kendine has bir amacı bulunur ve o amaca göre taktik yönetim güdülür.

TAKTİK AMAÇ: her belirli momentte "MAKSİMAL SONUÇ" verecek araçları hem SEÇMEYİ ve hem de en RASYONELCE KULLANMAYI bilmekle elde edilir.

En "AKILCIL" olan, yani en "AZAMÎ SONUÇLAR ELDE EDEN" taktik amaca nasıl varılır? Başka deyimle, taktik araçlar nasıl ve neye göre seçilip ayarlanır ve güdülür? Başlıca şu iki objektif ve somut gerçekliğe göre:

- 1- Sosyal Durum,
- 2- Yığın Düzeyi.

1- SOSYAL DURUM: İnsanlık 20. Yüzyıldan beri kapitalizmin emperyalizm konağına, yani: KESİN BUNALIMLAR ve DEVRİMLER çağına girmiş bulunuyor. Bunda hiç kimsenin kuşkusu olamaz. En unutulmuş yeryüzü bölgelerinde her gün patlak veren altüstlükleri kim unutabilir?

Ancak, bu çağda dahi, görüldüğü gibi, bir düziye, her gün, her saat başı bir "DEVİRİM" yoktur. En giderilemez "BUNALIMLAR" en sinsi biçimleriyle bile, bir sıra kabarmalar, orantıcıl yatışmalar, metler, cezirler ile gelişirler. Yalnız *"Deliler için her gün düğün bayram"* vardır. Her gerçek prose gibi, sosyal bunalımlar ve devrimler gidişi de: kimi çıkararak, kimi inerek, şimdi yükselerek, sonra alçalarak gelişir. Her zaman: bir uzunca EVRİM'in ardından, büsbütün kısaca bir DEVİRİM hecmeleri [atakları] birbirini kovalar.

Ayrıca, yeryüzü bir makastan çıkma ülkeler mozaiği de değildir. Hele kapitalizm, ülkeler arasındaki EŞİTSİZCE GELİŞİM ayırtlarını son kerteye dek abartmış bir düzendir. Kapitalizmin "Tesviye" ettiği dünyada, her ülke, hem öteki ülkelerle BİTİŞİK KAPLARDAKİ AKICI gibi *bağlı*, karşılık etki-tepkili, hem kendi BAŞLIBAŞINA'lığının

MUSLUKLARI ve AMORTİSÖRLERİ ile apayrı -moda deyimi ile- "*bağımsız*" durumdadır. Bu diyalektiği kavramayıp da, o çelişik durumlardan yalnız biriyle ambale olmak skolastiğin batağına saplanmak olur.

Zaman gelir, bir ülkede, toplum hiç beklenmedik anda bir DEVRİM *çıkışı* gösterir. Bu az çok kısa süren çıkışın ardından, daha uzun bir *iniş* başlar. "AKILCIL" taktik odur ki: Toplumun bu *objektif* (nesnecil) gerçekliğini tam vaktinde yakalayıp, ona göre en uygun gelecek mücadele ve örgüt parolaları ile biçimlerini kavramayı ve uygulamayı bilir.

Buna toplumun *OBJEKTİF* durumuna uygun TAKTİK denir. Birinci TAKTİK AN SEÇİM budur. Toplum gidişini bir zincire benzetten büyük sosyal güdücüler, her aşama merdiveni içinde tutulacak basamağı seçmeye: "ZİNCİRİ SÜRÜKLEYECEK HALKAYI YAKALAMAK" derler.

"Verili anda proseler zinciri içinde yakalanabilecek halka bulunmalı, o halka ele geçince bütün zincir çekilerek stratejik zafer şartları hazırlanmalıdır." "*Sosyalistim, demek yetmez, verili her an için, zincirin yakalanacak ve asılıp çekilince bütün zinciri kuvvetle tutmaya yarayacak ve ondan sonraki halkayı çekmeye elverecek halkasını bulmalıdır."*

2- YIĞIN DÜZEYİ: Zinciri sürükleyen halkayı bulmak, yalnız objektif *toplum durumu* ile bitmez. Bu, 1969 yılları Türkiye'sinde toplum durumunu görüp kavramış bir ÖNCÜ ÖRGÜT'ün bulunması da yetmez. Bu da 1920 yıllarında Mustafa Kemal'in "*Türkiye Komünist Partisi*"ni kurmuş olmasına benzeyebilir. Öyle bir örgüt gerçekten kurulmuş olsaydı bile Türkiye'de emperyalizmi ve derebeyi saltanatını devirmek elden güç gelirdi. "YALNIZ ÖNCÜ İLE YENMEK OLAĞAN DEĞİLDİR."

Kapitalizmin eşitsizlikçi gelişimi yüzünden, modern tarihte öyle objektif durumlar vardır ki, orada toplum ve bütün ülkeler, en keskin bunalım ve devrim içine girmiş bulunur. Ama tarih "Durum"ların kendiliğindenliği ile yahut "Öncü" örgütlerin sırf dilemesi ve yapması ile değil, İNSAN YIĞIN'ları ile yürür. Eğer ortaya çıkmış bunalımı ve devrimi az çok kendi kanunları ile güdüp insanlık için en yararlı sonuca vardırarak bir "YIĞIN" ortada yoksa, bir şey yapılamaz. Antika Tarihin bütün "TARİHCİL DEVRİMLER" buna tanık olmuş örneklerdir.

Tüm dünya bunalımı ne olursa olsun, öncü ne derse desin, evrimi "AZAMÎ SONUÇLARINA" vardırarak olan yığınlar, henüz o

tarihcil görevlerine uygun bir düşünce ve davranış düzeyine varamamışsalar, bu gerçekliği kavramamak gaflet olur. O zaman, ortaya atılacak en "İLERİ", en "DEVRİMCİ" dövüş ve örgüt parolarına ve biçimlerine, -asıl tarih yapıcısı olan- yığınlar, gerekli ilgiyi ve eğilimi, katılımı gösteremezler. "YIĞINLAR DEVRİM CEPHESİNE GİDİP" uygun yerlerini alamazlar. En parlak stratejik ve taktik sloganlar havada kalır.

Böyle bir tutum, hiç ordusu bulunmayan bir genelkurmayla dünyayı fethetmeye kalkışmak gibidir. Yığının tutmayacağı parolaları ve biçimleri ortaya atmak, orduya hiç anlamadığı dille, bilmediği, yapamayacağı kumandaları vermeye benzer. Böyle durumlarda, en iyi dilekli "Strateji" veya "Taktik" iddiaları ve gösterileri, Strateji ve taktikten başka bir şey olacaktır. Çünkü, sırf kumandanı ve kurmayı ordudan, öncüyü yığından koparıp ayırmaya yarayacaktır. Tek sözle, devrimciliği ve devrimi, gericiğe kurban edecektir.

Taktiğin başlıca bilimcil rolü:

"Yığınları devrim cephesine götürüp uygunca üleştirmeye elverişli kılacak ve hareketin durumuna en uygun gelecek mücadeleye ve örgüt biçimlerini birinci plana çıkarmaktır."

Bu rolü başarmaya yarayan taktiğe "TAKTİK" denir. Buna yığının SOMUT durumuna uygun TAKTİK denir. İkinci TAKTİK AN SEÇİMİ budur. Birinci SOSYAL DURUM halkasını yakalamak ne denli OBJEKTİF şartsa, bu ikinci YIĞIN DÜZEYİ halkasını yakalamak da en az o denli SÜBJEKTİF şartlarla ilişkilidir. "Yığını böyle kollarımızı kavuşturup beklemeli" mi? O zaman, bu dünyadan el etek çekme tutumuna düşülür. Buna sosyalizm değil, FATALİZM adı verilir. Diyalektiğin en kesin işlediği yer, *Sosyal Durum-Yığın Düzeyi* önünde ÖNCÜ-YIĞIN ilişkileri alanıdır-.

Taktiğin gerçek rolünü başarması ne zaman olur?

Yığınlar "BU BÖYLE GİDEMEZ!" dedikleri zaman.

Yığınlar, "bunun böyle gidemeyeceğini" ne zaman kavrarlar?

"DEVRİMCİ PAROLANIN DOĞRULUĞUNU" kavradıkları zaman.

Yığınlar, devrimci parolanın doğruluğunu ne zaman kavrarlar?..

İşte burada, gerçek taktiğin özü ile karşı karşıya gelinmiştir.

Dünyanın her yerinde yığınların ezeli sözü: "LAFA KARNİMİZ TOK!" demek olur. Yedi bin yıldır, sınıflı toplumun her egemen temsilisi, insan yığınlarını en son duruşmada hayal kırıklığına uğratmış, aldatmıştır. O yüzden yığınlar, lafla, sırf propagandayla, tahrikatla [ajitasyonla], kitapla, yazıyla, söyleyle bir taktiğin ne

doğruluğunu, ne eğriliğini kolay kolay kavrayamazlar. "Çöreğin tadı, ancak dişe vurmakla tadılır."

Öyleyse, nasıl taktik güdülecek?

İki şey, aynı zamanda hiç unutulmayarak:

1- Propaganda-Ajıtasyon-Örgütlenme yapılmalı mı?

Bu canlı insanın soluk alıp almamasını sormaya benzer. Toplum yaşıyorsa, hepsi yapılacak. En korkunç yasaklar bile propagandanın, ajıtasyonun ve örgütlenmelerin hiç birisini hiçbir zaman durduramamıştır. Bak da görme, dinle de işitme, yola çık da yürüme, kime, nasıl denilebilir? Denilse, kim dinler? Bir ülkede sosyal konuların propaganda, ajıtasyon ve örgüt dışı ilan edilmesi, tabiatın kanunlarına aykırı olunabileceğini sanmaktan başka anlam taşıyamaz.

Ama yalnız başına propaganda, ajıtasyon ve örgüt, hem hiç bir zaman yığınların bütününe gereği denli etkileyemez, hem etkilese bile, candan inanmaya, hele canla başla davranmaya götüremez. Bütün o düşünce ve davranışlardan sonra ne gerekir? Yığınlara kendi dışlarından yansıtılacak işlemlerin, eylemlerin yerine, kendi içlerinden gelme ve sanki kendiliklerindenmişçe yaptıkları işlemler, eylemler gerekir.

2- Olayları, Yığınların Dişine Vuruşu

Yığınlar, bir taktiğin doğruluğunu kendi yaşayışı ve davranışı ile deneyip sınamakla kavrar ve benimser. "Cemaat ne derse desin, Hoca bildiğini okur" atasözünde Cemaat YIĞINLAR ise, sözü tersine çevirmek gerekir: Propaganda, ajıtasyon, örgüt ne derse desin "YIĞIN BİLDİĞİNİ OKUR". Yığının bildiği ise, tarih boyunca denediğidir, sınıdığıdır. Cumhuriyet, Türkiye'de 40 yıldır "Laiklik" propaganda, ajıtasyon ve örgütlenmesi yapar. Köylümüz, Osmanlı Dirlik Düzeni çağında Müslüman kurallarının kendisine bedava toprak dağıttığını, atalarının denemesiyle gelenekleştirdiği için, geride, *Şeriat* yanlı olarak kalmıştır-

İyi taktik, yalnız doğru taktik değildir. Yığınların o doğruluğu sınamalarını da sağlamayı ve o açıdan değerlendirmeyi bilen taktiktir. Bu iş, yığınların pratik davranışları dışında, hele yığınların dışında hiç başarılabilir. Kürsülerde, salonlarda, meydanlarda, hatta dağda bayırda, nutuk atmalara, yığın bıyık altından güler, geçer. Gözüyle görmeli, eliyle tutmalı, dişiyle, tırnağıyla sınamalıdır. Onun için: "Bir musibet, bin nasihatten yeğdir" denmiş.

Tek sözle, strateji gibi taktik de YIĞINLARA MAL EDİLİRSE anlam taşır.

AYRIM III

GENELLİKLE ASKERCİL VE SOSYAL STRATEJİ-TAKTİK

Aslında "Strateji" ve "Taktik" sözcükleri, askerlik zanaatının deyimleridir. Tanımlamalarını yapacağız. Askercil Savaş da, Sosyal mücadeleler de hep insancıl çelişki ve çatışkılar oldukları için, Sosyal mücadele pratiğinde de Strateji ve Taktik durumları vardır. Askercil savaş bin yıllardan beri bir bilim ve zanaat haline geldiğinden, daha iyi bilinen askercil savaş terimleriyle, sosyal mücadele gidişlerini zihinlere daha duruca sokmak düşünülmüştür. Yeter ki, Askercil savaşla Sosyal mücadelenin kesin ayırtları, hele kimi zıtlıkları unutulmasın.

ORDULAR SAVAŞIYLA SINIFLAR GÜREŞİNİN İLİŞKİSİ

Toplumda yalnız askercil ilişkiler ve çatışkılar yani sırf *Ordular savaşı* yoktur. Büyük Fransız Devrimi'nden beri, en başta gerçekçi burjuva tarihçileri, Tarihin bir *Sınıflar mücadelesi* tarihi olduğunu görmüşler ve yazmışlardır. Bilimcil Sosyalizm, o burjuva bilimindeki *keşfi*, daha derin ekonomi nedenlerine bağlanışı ile açıklamış olmaktan başka bir şey yapmamıştır-.

Gerçek Tarih biraz daha içyüzü ile ele alınınca, hakikat daha seçikleşiyor. Şurası apaçık göze batıyor. Sınıflı Toplumlarda, *sırf askercil* sayılan çelişki ve çatışkılar, başlı başına, bağımsız birer alinyazısı değildirler. Askercil çatışmaları ve çelişmeleri içine alan, daha doğrusu *belirlendiren* şey: Sosyal çelişmeler ve çatışmalardır. Esas öz olan çelişki SINIFLAR GÜREŞİ (Klassenkampf: Lutte des classes) denilen genel çatışkıdır.

Ordular savaşı ile Sınıflar güreşi, çok kez, birbiriyle hiç ilgisi bulunmayan şeylermiş gibi konur. Böyle koyuşun bir nedeni: Ordular Savaşı ile Sınıflar Güreşi arasında bulunan çelişkiler ve zıtlıklardır. Ancak bu zıtlık, bir kuruntu ürünü değil, tarihcil bir gerçekliktir. O karakteriyle ne yok sayılabilir, ne saçma diye bir yana itilebilir.

Askercil Savaşla Sınıflar Güreşinin ilişkisini "inkâr" etmenin ikinci nedeni: Tarihi ve Toplumunu iyi bilmemek ve anlamamaktan yahut bilmez ve anlamaz görünmekten ileri gelir. Bu da, Ordular Savaşı ile Sınıflar Güreşi denilen iki insancıl gerçeklik arasındaki hem ilişkileri, hem çelişkileri, hem ayrılıkları, hem gayrılıkları göz önünde tutmamak için bir sebep olamaz.

Medeniyet (Sınıflı Toplum) kuruldu kurulalı, Ordular Savaşı, hep ve her yerde: Sınıflar Güreşinin *ikincil* (sekonder) ürünü oldu. Antika Tarihte de, Modern Tarihte de, yakından bakılınca, görmezlikten gelinemez ki, her Askercil Savaş, doğrudan doğruya veya dolayısıyla, Sivil mücadeleye "VEKÂLET" etmiş ve etmektedir. Belirli Toplum aşamalarında, Sınıflar Güreşi, herhangi nedenle, *normal* bir SOSYAL DEVRİM sağlayamadığı gün, onun yerine Ordular Savaşı, ya doğrudan doğruya yahut dolaylı yoldan bir TARİHCİL DEVRİM yaratma çığırını zorlamıştır..

O yüzden, Askercil savaş kışkırtıcıları, her kanlı savaş tarihinin bir itici gücü olarak selamlarlar. Aslında itici güç askercil savaşın kendisi değil, getiriyorsa, getirmiş olduğu Devrim lokomotifidir. Bu iç zembereği göremeyen veya görmek istemeyen, yüzeyde oyalanan yahut oyalayan Sosyal Devrim düşmanları, Ordular savaşının her çeşidindeki erdemleri saya saya bitiremezler.

Faşizmin, Emperyalist Savaşı bile, sırf savaş olduğu için, örneğin Millî Kurtuluş Savaşı kadar övmesi, bir yiğitlik yücelişi olarak göklere çıkarışı, hep Ordular Savaşı sayesinde Sınıflar Güreşini önleyebileceğini yahut çıkmaza sokabileceğini ummasından ötürüdür. Egemen sınıf, elde edebileceği askercil ZAFER mekanizması ile, Sosyal Devrimi yenilgiye uğrattığı karşı yana doğru iteleyeceğine inanır. Bunu başarıp başaramadığı ayrı konudur.

Buna karşılık, Dünyanın her yerinde Sınıflar Güreşinin demokratik gelişiminde iyilik görenler, hemen her zaman Savaş düşmanıdır. Çünkü, belirli Sosyal Sınıf anlamıyla aydınlanmamış bulunan her Askercil Savaş, bir kör dövüşüne dönebilir. Tesadüfen olumlu bir sonuca varmış her askercil savaş, Savaş olduğu için değil, ardından Tarihcil veya Sosyal veya Politik, Teknik ve ilh... açılardan *olumlu* bir DEVRİM getirdiği için öyledir. Ordular Savaşı, sık sık bir felâket ve afet haline geliyorsa, bunun sebebi, Toplumda herhangi bir sosyal devrime yol açamamış bulunmasıdır. Ordular Savaşının korkunç olumsuzluklarını, Sosyal Devrimden başka hiç bir şey önleyemez ve durduramaz.

SAVAŞLARIN BİLİNCE ÇIKARILMASI

Antika Tarihte, Askercil Savaş, Sınıflar Güreşini uzun süre bir Sosyal Devrime ulaşılmaktan alıkoydu. O yüzden, ikide bir medeniyetin batışı ile başka bir medeniyetin doğuşu arasına hep birer TARİHCİL DEVRİM soktu. Ordular Savaşı, önce yaşayan bir medeniyeti yıkıyordu. Modern çağda, o zamana dek görülmemiş bir şey oldu: İnsanlarda SOSYAL SINIF BİLİNCİ doğdu. Sınıf Bilinci, bir medeniyetin yıkılması yerine, bir sosyal sınıf TAHAKKÜMÜNÜN devrilmesini gerektirdi.

Ancak her iki çağda da, Askercil Savaşla, Sınıflar Güreşinin *zıt ikiz* kardeşliği değişmedi. Yerine ve zamanına göre önemli ve kadim çağda TARİHCİL DEVRİM, modern çağda SOSYAL DEVRİM biçiminde oldular. Sosyal Devrimciler bu olayları icat etmediler, kanunlarınca güttüler. Ve Askercil Savaşları, sırf Devrim getiriyorlar diye, ne Allahlaştırdılar, ne de AMAÇ veya ARAÇ gibi kullanmaya kalkıştılar.

Askercil Savaş, Toplum bunalımlarını kan, ateş, gözyaşı tufanları içinde keskinleştirerek çözmeye çalışır. O bakımdan insana yaşanan gerçeklik bilincini rafa kaldırır. Neredeyse en ilkel hayvanlı içgüdüleri dirilterek azdırır. Bütün bu ve benzeri aykırılıklarla karışıktır diye, Ordular Savaşının objektif ve som sonuçları görmezlikten gelinemez. Askercil Savaş, "*insanlığın Tarihöncesinde*" (Marks) ortalığı kasıp kavuran bir YARIM BİLİNÇLİ, uykuda gezen altüstlüktür.

"Yarım hekim insanı candan, yarım hoca dinden imandan eder" olduğu gibi -sınıflar güreşinin bir eki olduğunu kavrayamadığı sürece yarı-bilinçli olan Ordular Savaşı da, sırf bir altüstlük getirdiği için, mutlak ve her zaman DEVRİMCİ yahut olumlu sonuç getirmiş sayılamaz. Sivil mücadele gibi, askercil savaşı da hep Toplumun: ekonomik, sosyal yapısı determine eder (belirlendirir). O belirleşmiş ölçüsünde altüstlükler *Yarı bilinçli* yahut *Tüm bilinçli* olur ve sonuçlarda olumluluk yahut olumsuzluk ağır basar.

Askercil Savaşların altüstlüklerini yaşayanlar gibi yaşatanlar da yüzeyde kalmaya mahkûm bulundukça, yani sosyal belirleşmiş gereği yüzeyde kalmaktan kurtulmadıkça kendi yaptıklarına kendileri de şaşarlar. Savaşın nedenlerini kendiliklerinden derinleştiremezler. Çünkü, önceden çizilmiş bir "alinyazısı" taşıdıklarına inanmışlardır-.

Askercil Savaşı derinleştirip tüm BİLİNCE çıkarmak, sosyal devrimin tüm bilincine ulaşmaktır. Psikonevrozlarda (Ruh-sinir

rahatsızlıklarında) alt bilince "püskürtülmüş" (röfule) etkenler bilince çıkarıldı mı, hasta iyileşir. Askercil Savaş, insanlığın ege-men Toplum eğilimleriyle alt bilincine püskürtülmüş zorlu semp-tomlardandır, hastalık belirtileridir. Savaş hastalığını gidermenin tek yolu: Onun sosyal, yani *sınıflar güreşi* açısından nedenlerini aydınlığa, bilince çıkarmaktır.

Askercil Savaşı, yüzeyde kalmaya mahkûm nedenlerinden kur-tararak derinleştirmek, böylelikle Bilince çıkarmak: Sosyal Devrim Bilincine ulaşmak olur.

ASKERCİL VE SOSYAL SAVAŞLARIN OLUMLU OLUMSUZ YANLARI

Ordular Savaşı ile Sınıflar Güreşi birbirleriyle "*asillik*"-"*vekil-lik*" ilişkisi içinde buldukları için, aralarında yığınla paralellikler doğar. Ama o paralellikler, olayların iç yaylarını kuran ZITLIKLERİ (çelişkileri) yok saymaya elveremez.

Bir yol, Ordular savaşı da, Sınıflar güreşi de, Objektif ve So-mut olaylardır. Falan veya filan kişinin isteği veya kuruntusu ile olurluk ve olmazlık göstermezler. Şu Padişahın, şu Paşanın harp isteyip istememesi hiç bir zaman elinde olmamıştır. Her savaş, en son duruşmada, en geniş ölçülü Toplum çelişkilerinin ve ilişki-lerinin sonucu ve sentezidir. Savaşı en başta güden, belki, "Ben istedim, oldu" sanır. Gerçekte isteysi, elinde olmayan eğilim ve eğitiminden doğmuştur. Sınıf güreşi de tıpkı öyledir.

Sosyal ve Askercil Savaşlar objektif ve somut olaylardır diye, insan ve iradesini yamyassı etmezler. Bu savaşlar, FATALİZM putu, KAZA-KADER Tanrısı değildirler. İNSAN İŞİ'dirler. İnsan, ne Ordu savaşının, ne Sosyal güreşin kör gücü, otomat makinesi, sele kapılmış çöpü değildir. Belirli ekonomik, sosyal, politik şartların ka-nunlarını bilim ve bilinçle kullanarak aktif ve dinamik rol oynayan baş aktördür.

Askercil ve Sosyal savaşlar, hiç metafiziğe ve skolastiğe gel-mezler. Gene de onları insanoğlu, sınıfına ve durumuna - çık-a-rına göre ya sırf OLUMSUZ yanlarıyla yerin dibine batırıp sadece lanetler; yahut sırf OLUMLU yanlarıyla göklere çıkarıp insanüstü tanrıclı tapınç konusu yapar. Oysa boş efsaneleştirmeler yersizdir. Askercil savaşın da, Sosyal güreşin de hem olumlu, hem olumsuz yanları gerçektir. Her iki olayı bütünü ile değerlendirmek gerekir.

Her iki olay arasında, Toplumun belirli aşamalarında tersine orantılılık göze çarpar.

SINIFLAR GÜREŞİ: Antika Toplumlarında, *doğrudan doğruya vardığı* sonuçlar bakımından çok OLUMSUZ göründü. Hiçbir gerçek devrim yaratmaksızın koca Medeniyeti çürütüyordu. Oysa, dolaylı yoldan kadim sınıf savaşları, en sonra Barbar akınlarını çekiyorlardı. Barbar akınları aracılığı ile *en son duruşmada* eskimiş medeniyeti yıkarak, yeni bir Medeniyetin doğuşuna yer hazırladığı için *dolaylı yoldan* OLUMLU sonuç veriyor demektir.

ORDULAR SAVAŞI: Hiç değilse Medeniyeti yeryüzüne yayabildiği ve başka türlü yapılamadığı çağlarda, yahut çürümüş bir Medeniyeti yıkış anlarında *doğrudan doğruya* vardığı sonuç OLUMLU göründü. Çünkü dolaysız yoldan yeni bir Medeniyetin yıldızlaşmasına yahut Tarih yolunu tıkayan eski bir Medeniyetin molozlarını ortadan kaldırmaya kapı açan TARİHCİL DEVRİMLER'e yaradı. Tarihçil Devrimin ardından yeni bir Medeniyet doğdu.

Modern çağda, Ordular savaşı ile Sınıflar savaşı arasındaki ilişki ve çelişkiler tersine döndü. Sınıflar güreşi BİLİNCE kavuştukça Sosyal Devrim biçiminde sonsuz OLUMLU hareketlere dolaysızca yol açtı. Askercil savaş, BİLİNÇSİZLİK'ten kaynak aldığı ölçüde, amaçlarını tersine çeviren sonsuz OLUMSUZ'luklara yol açtı. Çar'ın 1905 ve 1914 Savaşlarına girişi, Çarlığı yok eden sonuçları hızlandırdı. Yüzyıl Savaşı, vaktiyle Avrupa'da Kapitalizmin doğuş ortamını hazırlamıştı. 19. Yüzyıla dek, Askercil savaşlar, son keredede hayvanca zorba ve kanlı çözümler dayatırken, zaman zaman insanlıcıl SOSYAL DEVRİMLER'e kapı açtı.

Böylece, Modern çağda Askercil Savaş, gitgide yerini Sınıflar Güreşine bıraktı. Ordu Savaşları olumlaştığı ölçüde, Sınıf Savaşları olumlaştı. 20. Yüzyılın EMPERYALİST SAVAŞLARI, Kapitalizmin çelişkilerine en ufak bir sürekli çözüm sağlayamadığı ölçüde, insanlığa yakışmaz ve sığmaz boşuna yakıcı yıkıcılık biçimine girdi. Hele Atom çağı, Askercil savaşı düpedüz hayvanca bir intihar durumuna getirdi. Buna karşılık, her Evren EMPERYALİST SAVAŞI sonunda boyuna genişleyen ve bilinçlenen sınıflar güreşi, en insanlıcıl SOSYAL DEVRİMLER (Millî Kurtuluş Savaşları ve Sosyalist Devrimler) geliştirdi.

SINIFLAR GÜREŞİNİ YASAKLAMAK VATANA İHANETTİR

Yeryüzünde sınıflı toplum doğdu doğalı, Toplumun gelişimi, Sınıflar güreşinin gidişine uydu. Batıda Kapitalizmin doğuşu, İngiltere'de "ŞARK MÜSTEBİTLİĞİ" denilen tutumun bir türlü tutunamayışı ortamında gerçekleşti. Batı Kapitalizminin ileri gidişinde

başlıca insancıl yay: Sınıflar Savaşının gerçekliğini, bir türlü püs-kürtemeyişidir. Antika Doğuda ise, tam tersine, batakcı gerilik sınıflar savaşını sözde inkâr ederken, hep üst sınıflar yararına en azgın utanmazlıkla uygulamıştır.

Zavallı Doğu Toplumlarında herkesin dilinden düşürmediği "ZULÜM" adlı şey, alt sınıfların mücadele haklarını YASAKLAMAK"tan başka bir şey değildir. Ezen sömürücü sınıflar elinde SINIF SAVAŞI, tek yanlı dayanılmaz bir TAHAKKÜM silahıdır. Bu silah, her zaman egemen sınıfların tekelinde, çekilmiş yalın kılıç, namlusu halkın alınına dayatılmış tüfektir. Sömürenlerce, sömürdüklerine karşı en haksız ve en canavarca SINIF SAVAŞI gütmek tahakküm-cülerin en vazgeçilmez hakkı sayılmıştır.

Bu Zulüm, Uzak ve Yakındoğu'da, toplumun önce gelişim hızını köstekleyip ağırlaştırarak durdurmuştur. Sonra, bu durgunluk yüzünden soysuzlaşmış Sosyal yapıyı, ta temellerinden yıka yıka, insanları köleleştirmenin binbir sinsi ve içil uygulamalarını gerçekleştirmiştir. Bir toplumda, en büyük nüfus kalabalığı olan çalışkan yığınları, her türlü savunma hak ve gücünden yoksul bırakmak, sanıldığı gibi, yalnız alt sınıfları ezmeyle kalmamıştır.

Üstteki zalim sınıflar, hazır yiyicilik uğruna zulümden başka hiç bir düşünce ve davranış gütmedikleri için, her türlü yaratıcılıktan uzaktırlar. Köle insan ise, angarya işinde ağızyla kuş tutsa hiç bir işine yaramayacağını bilmektedir. Toplumun bütün nefes boruları tıkanmış, altlı üstlü bütün sınıfları soysuzlaşmıştır. Zalim, mazlum her insan toptan ekonomiye, üretime, topluma yabancılaşmıştır, insanlıktan çıkmıştır. Her gün biraz daha umutsuzlaşan kapıkulları, dışarıdan Kapitalizm gelir gelmez, Sömürge sürülüşüne yatkınlaşmıştır.

Antika Firavun ve Nemrutlar yahut onları maymunca taklit edenler, kimseciklere gık dedirtmeden, dirlik düzenlikte çıt çıkarmadıklarını sanmış ve avunmuş olabilirler. Tarih ortadadır. Zalimler yalnız "Halka huzur vermemek"le kalmamışlar, kendileri de çoğu bin bela ile "Cihandan" yıkılıp gitmişlerdir. Sınıflar savaşını durduramamışlar, yalnız tek yanlı olumsuzluğu ile kanserleştirmişlerdir. Bu kanserleşme, ülkeleri çöle, insanları büsbütün köleye çevirmiştir.

Demek, ülkesini ve milletini lafta değil, işle seven her kişi ve her sınıf ve zümre, biraz namuslu ve vicdanlı ise, Sınıflar Savaşını boş yere yasaklamaktansa, tersine bilince çıkarıp kolaylaştırmak zorundadır. Sınıflar savaşını yasaklamak: Her zaman, tek yanlı tahakküm biçiminde azdırmak olmuştur. Sınıf zıtlıkları kör kuvvet birikimi yaptıkça, Toplumun toptan batışını getirmiştir.

Alt sınıfların Demokratik Sınıf Savaşlarını yokuşa sürmek, Kadim Toplumu yıkılışa, modern ülkeleri gerilikten sömürgeleşmeye doğru sürüklemiştir.

Tarihi değiştiremeyiz yahut yeni baştan işletemeyiz. Ama çağdaş Toplum insan emeği ve bilinci ile yürüyor. Emeğe ve bilince Demokratik insanca kuralları esirgemek, bir milleti ve ülkeyi hem geri bırakmak, hem çok daha acı ve kanlı kargaşalıklara ısmarmaktır. Ne denli kara istibdat gelenekli olursa olsun, her ülke modern demokratik Sınıflar Savaşının bilimcil anlamına tolerans göstermelidir. O zaman, Marks'ın Kapital Önsöz'ünde belirttiği gibi, Sosyal Devrimin "Doğum sancıları daha mülayim" olur.

Bu bakımdan, bugün, sırf Sosyal Sınıflar savaşını önlemek kastıyla Askercil Savaşları kıskırtmak, bir ülkede vatan hainliği, millet düşmanlığı, dünyada İnsan hainliği, Medeniyet düşmanlığıdır. Konu, yani Sınıflar Savaşı bu denli önem kazanınca, onun kurallarını bilmek de en az o denli önemli olur. Kuralların aktüel ve en çok dillerde dolaşan diyalektiği, Askercil Savaştan alınma Strateji ve Taktik biçimlerinde belirir. O yüzden Klasik Anlamıyla özetlediğimiz Strateji ve Taktik konusunda, Askercil ve Sosyal ayrıntıları biraz daha işlememiz gerekir.

ASKERCİL STRATEJİ VE TAKTİK

Türkiye'de, Halk örgütlenmesinin kendisinden çok yönelişi üzerinde niçin durulduğu anlaşılamayacak şey değildir. Bir yıldır süren yöneliş tartışmaları biraz durulurken, konu daha objektifçe ve somutça ele alınmaya değer.

Strateji sözcüğü üzerinde çok duruldu, Taktik sözcüğü daha az kullanılmadı. Bu iki terimin tanımlamaları ne denli çok yapıldıysa, karşılıklı ilişkileri o denli az ele alındı. Oysa, diyalektik prose üzerine yapılan her TANIMLAMA, ister istemez FORMÜLLEŞTİRME'ye ve gelişimi bir anlık tek yanlılığı ile dondurmaya varabilir. O zaman, kimi kafalarda Strateji ve Taktik terimleri önce ezberciliğe, "Hafızlığa" doğru kayar. Ardından metafizik kategorilere "*benzetilip*" transandantal hakikatler gibi korunmaya başlar. Geri ve kültürsüz ülkede yaşamının verdiği ilkelimiz ve Şarklı ruhumuz, o terimleri büsbütün "Şeyhlerin kendilerinden menkul kerametleri" gibi esrarengizleştirir... Artık, her soluyuşta bir kaç öğün tekrarlanan Strateji "Hu!" çekişleriyle dervişlikten başka yapılacak iş kalmayıverir.

Stratejinin ve Taktiğin en yalın biçimleri Askercil Savaşta bellendir.

Askerce STRATEJİ nedir?

Osmanlıcada ona "Sevkülceş" (Ordunun iletiliş) denir. Yanlış tercüme değildir. Bir ülkede Savaşacak örgütlü güçlerin en belli başlılarına Ordu (Arapça: CEYŞ) denir. Ordular: Cephede ateş hattına girenler, geride Yedek bekleyenler diye ayrılırlar. Gerek ÖZGÜÇ, gerek YEDEK orduları, düşman kuvvetlerine karşı gönderip "Yığınak" yapma işine askerlik güzelsanatında STRATEJİ adı verilir.

Askerlik güzelsanatında Stratejiye büyük önem verilir. Hatta modern büyük Genelkurmaylar için, Strateji başarılı oldu mu, yani Orduların Cephede yığınakları doğru hesaplı ve tam zamanında başarılı mı, ZAFER muhakkak sayılır. Ünlü Alman Strateji Von Schieffen'e göre iki Ordunun karşı karşıya gelinceye dek ve gelince beliren güçler dengesi, Savaşın kaderini kestirir. Ondan ötesi, savaşınların bileceği iştir. Genelkurmayın yapacağı çok az şey kalmıştır.

Askerce TAKTİK nedir?

Osmanlıcada ona "TABİYE" (savaş eğitimi) denir. Aslı, Grekçe "TAKTİKE" (Yön) sözcüğünden gelir. Düşmanla karşılaşmış Orduların, Savaş alanındaki şartlara en uygun biçimde ve yordamda tertiplenerek kullanılmalarına TAKTİK adı verilir.

Taktikte amaç, kesin sonuç alıncaya dek, BOZGUN vermeksizin, yerine göre Saldırı (Taarruz) yahut Gerileme (Ricat) yahut Savunma (Müdafaa) yollarını beceri ile uygulamaktır.

Savaşın Askercil veya Sivil olması, savaş olmasını ortadan kaldırmaz. Gene de Askercil savaş Stratejisi ile Sivil Savaş stratejisi birbirine karıştırılmamalıdır. Askercil Savaş, Sivil Savaşın bir ÖZEL BÖLÜMÜDÜR. Askercil Savaş: Daha çok YÜZEYDE kalır ve daha çok SİLAHLI biçimde olur. Sosyal Savaş DERİNLİĞİNE inen ve daha çok SİVİL biçimler alır. Askercil savaş OTOMATİK denecek kurallarla işler. Sivil Savaş ÇOK KARMAŞALI denge altüstlükleri geçirir. Askercil hareket -Paşanın dediği gibi- "ZEKÂ değil İTAAT" ister. Sivil hareket, ancak Zekânın ışığında bilinçli disiplin bekler.

Bununla birlikte, Askercil Savaşta bile "ZEKÂSIZ İTAAT" formülünü, biraz aşırı ciddiye alanlar çarçabuk yaşarken taş kesilip "Heykelleşirler". Ancak, zekâsını itaatine kurban edemeyenler, askercil skolastik çemberini yarıp oyuncak edilmekten kurtulur ve yeni bir çığır açarlar.

Mustafa Kemal, Abdülhamit İstibdadının aşıladığı "Körü körüne İTAAT" formülünden, daha askeri okulda fırlayıp çıkacak zekâsını

kullanmasaydı: Suriye'de, Makedonya'da gizli devrimci aksiyona girerdi. Mustafa Kemal, Komprador İttihatçı Hürriyetinin aşıladığı "İTAAT"ten, Filistin ve Suriye Cephelerindeki olayların itişiyile kurtularak zekâsını kullanmasaydı: Alman Emperyalizminin Von Papen-Falkenheim gibi ajan-komutanları önünde bir Paşa-kuklası olur, kalırdı; Mütareke kabinelerinde "*İngiliz Muhibbi*" yahut "*Amerikan Mandacısı*" bir şanlı mezar taşı gibi unutulur, Anıtkabir'de yatamazdı.

27 Mayıs'ın Devrimci askerleri, mutlak askercil "İtaat"ın sirkesini, sarımsağını Anayasa bilincine üstün tutsaydılar: Türk Ordusu'nun Horasan Erleri çağından kalma "Tarihcil Devrim" gelenek ve göreneklerini ne yaşayabilirler, ne yaşatabilirlerdi. 27 Mayıs'tan sonraki gelişimde beliren bütün eksiklikler: askercil "Körü körüne itaat" alışkanlıkları lehine zekâlardan bile bile yapılmış fedakârlık telkinlerine dayanır. Türkiye'de üretici güçlerin gelişim temposu yalnız "İŞÇİ SINIFI"nın aksiyonu ile hızlanabilirdi. 27 Mayıs, Türkiye'de İşçi Sınıfı düşünce ve davranışlarına ilk defa tolerans göstermekle, Ağalarla Şirketlerin 27 Mayıs'tan bekledikleri "itaat" uğruna, "Zekâ"larının daha aşırıca zincirlenemediğini ispatlamıştır.

Zamanımızın en askercil kaynaklı aksiyonları bile bu denli sosyal karakterli bilim ve bilinç istemektedir. Bu bilim ve bilinç, Strateji ve Taktiğin: SAVAŞ-CEPHE-GÜÇLER-PLAN gibi dört başlı bütün alanlarında ayrı ayrı önem taşır.

SAVAŞ - CEPHE SOSYAL ZITLIKLARI

Askercil strateji ve taktiğin uygulandığı SAVAŞ: Herkesin gözü kapalı olsa bile gördüğü ve bildiği, kanlı bıçaklı açık seçik ordular boşuşudur. Sınıflar güreşi: Hiç kimsenin "Gözünü dört açmadıkça" asla göremeyeceği, görse bile kolayca kavrayamayacağı kara yığınlar hareketidir. Toplum düzeni açısından askercil savaşın yalnız kendisi açık seçiktir: nedenleri gizli kalır. Sınıflar savaşının nedenleri oportada bulunduğu zaman bile kendisi her gözün göremeyeceği kadar çok yanlı ve karmaşalı olur.

Askercil Savaşta CEPHE, "kör körüne, parmağın gözüne" de necek biçimde bellidir. Ordular arasındaki sınırı, bir taraf dalga geçse, karşı taraf ateş ederek, ölüm tehdidi ile ona bu cephe farkını hatırlatır. O belli yere savaşacak insanlar, şeyler, düşünceler, "Yığınak" yapılır. Yığıldı mı, o cepheyi top sökmez veya ancak "top söker".

Karşılıklı güçler, Cepheyi olağanüstü bir titizlikle damgalarlar. Her iki taraf, başka üniformalar, bayraklar, istihkâmlarla, akla gelmedik ve gelmedik sayısız işaretler kullanarak, kendisini karşısındakinden "Kesince ayırt" etmek için var gücünü harcar. İki Ordu, ta uzaklardan birbirine parmağını uzatıp gösterir: "Düşman!" Ne rahattır böyle bir cephede savaşmak.

Karşıt orduların birbirlerine karşı yaptıkları sözde "*Savaş hileleri*", çocuk oyuncağından daha uydurma ve yüzeyde kurnazlıklardır, çoğu. Bir "*Askercil sır*" bile, iki tarafın da azıcık dikkatle bakar bakmaz seçiverdiği saklambaç oyunlarına benzer.

Sivil savaş öyle mi?

"Cephe", mahşer yerinden kargaşalıdır. Çünkü, egemen sınıflar, binlerce yıldan beri sınanmış "savaş hileleri" ile bütün kartları her an birbirine katmakta usta tilkidirler. Alt sınıflar arasına sokulan fitler, yapılan baskınlar, akla hayale sığmayacak kertede çok ve çeşitlidir. O yüzden, en bir arada bulunmaları gereken, etle tırnak olmuş insan kümeleri, şeyler ve düşünceler darmadağınık bulunur.

Niçin?

Çünkü, Tarihte her üstün sınıf korkunç denecek bir azınlıktadır. Onu bildiği için, en meşru gösterişli kanunlarının bile, alt sınıflar yararına işlememesi uğrunda akla gelmedik "stratejiler" (harp hileleri) bulup buluşturmuştur. Hukuk davası mı? Herkes açabilir: yeter ki o içinde Temyiz başkanlarının bile yönelemeyeceği binbir kanun ve milyonla madde, usul ve ilh... yollarda ve başka yollarda en usta ve (en ateş pahası) avukatı doyurabilirsin ve içinden çıkılmaz mahkeme ve bilirkişi, bilmezkişi, işini bilmezlikten gelmez kişi ve daha nice kişi ve ilh... masraflarını, harçlarını, ödeme gücünü kendinde bulsun. Yani en basit hakkı almak için, haklı olmak değil, az buz paralı olmak dahi değil, Karun olmak gerekir. Ceza davası üzerine artık hiç konuşmayalım. Yalnız Vatandaşın dava açma yetkisi bulunmayışı ve ceza davalarını, ancak Bakanlık (İktidar Partisi) emrindeki savcının açabileceğini düşünmek ve biraz derinleştirmek yeter.

"Demokrasi" adına kelleler uçurulan düzenlerde bile en haykırıncı hak arama yolları böylesine yalnız Parababalarına, nüfuz kodamanlarına açık kalınca, geri kalan üst sınıf eylemlerinin nerelere dek dayandıklarını kestirmek güç olmasa gerektir. Kanunlar bile işleyemez duruma getirilmiş bir toplumda, "Legal" (resmî-kanunî) ve "alenî" (açık, seçik) olduğu Anayasalara yazılmış Devletin, he-

men bütün gerçek vurucu güçleri "GİZLİ" çalışır ve işlerler. "Esrâr'ı Devlet" [Devlet Sırrı] denildi mi, bütün akan sular, "Yeraltına" geçer. Hepsinin "adları" açıktır: Gizli Polis, Gizli Emniyet, Gizli Casus, Gizli Dernek, Gizli Kulüp, kapılarında "içeriye girmek yasaktır!" yazılı daireler, yapılar, alanlar, açıklanamaz "Buluşmalar", Toplantılar, Oturumlar, "Örtülü ödenekler", maskeli formüller, iki yüzlü "Haberler" bütün ilişkilere egemendir. Bütün o gizli kapaklı dünyanın topuna birden, üzerine "Devlet Sırları" adıyla anılan "Meşruiyet" perdesi indirilir.

İyi mi, kötü mü? Gerekli mi, gereksiz mi? Bunu aramayalım. Olanlar böyle oluyor. O nedenle, Sosyal "CEPHE" de her olay: "Büsbütün karanlıkların en karanlığında, her şey daha karanlık" olur. Karanlıkta kör dövüşü oynanır. "Bu gidiş, iyi gidiştir" denir. Sivil insanlıklar, "Ol mâhîler ki, derya içredir, deryayı bilmezler". Ne ademoğlunun sivil yaşantısı, sosyal düşünceleri, ne sosyal şeyler birbirlerinden ayırt edilemezler. Hiçbir Sosyal varlık, ne kendisini, ne karşısındakini açıkça anlayıp, ona göre davranamaz.

Bu şartlar altında, birbirlerine en karşıt olan güçler, iç içe, karmakarışık, hatta kaynaşık görünebilirler. Her günkü örneklerini kim saymakla bitirebilir? Yerine göre 8-10-12 liraya sattığı balığı, fakir balıkçıdan, belediyesi, balıkthane, vergi ve her şeyi yüklenerek 3 veya 4 liraya satın alan İstanbul'un iki balık kralı, boğazlara, denizlere egemendirler. İktidara da egemen olmak için ne yapar? İliklerine dek soyduğu fakir balıkçıların en uçarılarına bir gece ikişer şişe şarap içirir. Meyhaneden yalın ayak başı kabak fırlayan gömleksiz züğürt balıkçı, koltuğunun altına kısırılmış elli santim uzunluğundaki saldırmasını çekip ortalığa dalar: "Hâây! AP'ye karşı çıkan her kim ise, Ortanın Solunun da, Bölükbaşı'sının da, Paşasının da anasını, avradını ha!" diye haykırır. Fikir Kulübünü taşlar. Taksim'de, Toplum Polisinin bombası ve copu altında Müslümanı bıçaklar. Paşa dahi "Aşırı"lığı bıçaklanan, coplanan, karakolda işkenceye, Cezaevinde hapse uğratılan "Sol"a karşı, o saldırmalı "Oy davarlarını" kazanma sevdası ile, başına taş attıran Bayar'la çoban aşkı sahneleri tertipler.

Gel de CEPHE'yi ayır. Bu ortamda en karşıt güçler, şeyler ve düşünceler bir türlü yığınaqlaşp CEPHELEŞEMEZLER. En umut verici yaklaşımlar ve birleşmeler, en beklenmedik anda ve en umulmadık biçimlerde torpillenir. Her güç ve her girişkenlik çil yavrusuna döner. En "Bilim" ve "BİLİNÇ"inden yanına sokulmaz "sosyal" düşünce ve davranışçılar, "Ayağıma gelirse, tenezzül eder, kendi-

sine sıkı bir sosyalizm dersi veririm!" gibilerden, Sosyalist Tanrının yeryüzündeki biricik Elçisi çalımını ile, anarşinin domuzunu, Disiplinin boğası diye satmaya kalkışır. Egemen Sınıfların yaptıkları karışalıklı tezeği üstüne tüy diker.

SAVAŞ-CEPHENİN TEKNİK VE KÜLTÜR ÇELİŞKİLERİ

Bütün Anarşi, en çok "Anarşizme yer vermeyeceğiz!" çığılığını atan egemen sınıfının örgütlediği curcunadır. Bunu yapmaya mecburdurlar. "CEPHE" sözcüğü daha söylenirken bilinir ki, tek yanlı bir nesne değildir o. Her Cephe, en azından ikinci bir başka Cephenin karşıtıdır. Her karşıit Cephenin amacı, karşıısındakinin cephe kuramaması, kurmuşsa, doğru Strateji ve Taktik tutturamamasıdır. Bu amacı gerçekleştirmek, karşıi Cepheyi bozguna uğratmak ve savaşı kazanmak demektir. Her Askercil Savaş Cephesi, karşıi cephenin kuruluşunu, Stratejisini, Taktiğini baltalamak için bütün hilelere başvurur. Ancak Sosyal Sınıflar güreşı, Askercil Savaştakiyle kıyaslanamayacak kertede çok ve yaman tuzaklarla doludur.

Bu farkın bir başlıca nedeni de, Askercil Savaşla Sivil Savaş arasındaki teknik yapı başkalığına dayanır. Askercil Cepheler DAHA KURULURKEN, iki taraf da, az çok EŞİT ve bir araya gelemez biçimde BAĞIMSIZ zıt güçlüdürler veya hiç değilse öyle sayılırlar. Savaşın sonu gelmedikçe, iki zıt Ordudan ne biri, ne ötekisi, ne alttır, ne üsttür. "İlan" edilen sırf Savaştır. Belli olan Cephelerdir. Sonunda kimin ALTA gideceği, kimin ÜSTE çıkacağı, Cephelerdeki Savaşa bağlıdır. İki tarafın önceden atıp tutmalarına bakılmaz. Ak koyun, kara koyun Savaş oyunundan sonra belli olacaktır.

Sosyal Güreşte Cepheler daha KURULMADAN, iki taraf EŞİTSİZLİĞİN ve BAĞIMLILIĞIN daniskası içindedirler. Taraplardan biri en mutlak anlamıyla EGEMEN-ÜST sosyal sınıftır, ötekisi YENİK-ALT sosyal sınıftır. Bu tartışılmaz en ilkel hakikattir. O nedenle, Egemen-üst durumda olanların bütün çabaları statükonun korunması uğruna harcanır. Arada, bir türlü "İLÂN EDİLEMEZ" olan tek şey, her gün her saat yapılan sınıflar savaşıdır. Bir türlü açıklanmaması, belirlendirilmemesi egemence istenen tek şey: CEPHELER'dir. Kimse, ne olacağını önceden kestiremez. Savaşın sonunda durum, bir altüstlüğe veya değişikliğe gidebilir de, gidemez de. Egemen akım, hiç bir değişiklik olmaması uğruna elinden geleni arkasına koymaz. En ak koyunu karaya boyar.

Sosyal sınıflar savaşında, üsttekilerin iki cephe kurulmaması için harcadıkları çabalarla bütün Medeniyet Tarihi dolup taşmış

bulunuyor. Bütün insafsız sömürülerle insanları iki düşman kampa ayırmış olan kurtlar, her zaman kuzu postuna bürünürler ve "suret'i haktan" görünürler. Her insanın Adem ile Havva'dan doğduğu öğretisi altında, hemen "Beş parmak bir mi ki, kardeşler bir olsun!" ihtarı pusu kurar. Sanki kardeşlerin kaşığı, gözü, boyu posu meseleymiş gibi, sosyal eşitsizliği kanserleştirenler, göz göre göre soyup soğana çevirdiklerine, kimi bayağı, kimi bilimcil hep aynı mavalı okurlar:

"Hepimiz bir güneşin altında çamaşır kurutmuyor muyuz? Öyleyse, can kardeşi, kan kardeşi eşitleriz. Sakın ola birbirimizin kafasını kiralım ama hatırına toz kondurmayalım. Yoksa, maazallah, güneş Batıdan doğar, katır doğurur, Deccal çıkar, Dünya batır. Ey züğürtler zibidiler, uymayın Şeytana! Tanrı sizi züğürt yaratmış. Zengin ne yapsın."

İşin en korkunç yanı, bu son dediklerinin doğru oluşudur. Teker teker, her Üst Sosyal Sınıf kişisi, kendi durumundan niçin sorumlu olsun? "Allah" yahut "Toplum" onu öyle "YARATMIŞTIR". Züğürt kişi, milyonerden doğsaydı, Egemen eğitim ve öğretimle büyüseydi, başka türlü mü davranabilirdi?.. ve ilh. ve ilh... Yani, kör kuvvetlere bağlanmış sosyal determinizm bile, alt sınıfların aleyhine kanıt kapıları açar.

Egemen felsefeler ve ideolojiler yetmedi mi, iş bitmez, başlar. Anayasa "Düşünce ve davranış hürriyeti" sağlanmıştır. Ancak "Kanun dairesinde". Kanunun "daresi", iki balık Kralının iki bardak şarabını içer içmez "Fikir" evlerini, gösteri sokak ve alanlarını basan saldırmalı züğürt balıkçının "KUTSAL OY"u ile sandıktan çıkmış Büyük Millet Meclisi dairesinden çıkar. Çıktığı gibi kalsa hak rahmeti say. Davalar, Polisler, Komandolar ayrı ayrı insanların eğitimlerine, eğilimlerine, bükülümüne, itilimlerine, güdülmelerine göre yorumlanırlar. "Cümlesinin rivâyetleri muhtelif, amma, maksudu bir": Cephe ayırtlarını ve işaretlerini birbirine "KESİNCE KARIŞTIRMAK"... Bu uğurda, varı yok etmek, yoğun var etmek!

Egemen sınıfların hem "sorumlu" olmadıkları, hem sonuna dek "savundukları" Sosyal Sınıf ayırtlarının varoluşları "suç" değil, Sınıflar elbet var olacaklardır-. Sınıfların var olduğunu, bir karşılıklı CEPHE yarattığını görmek, hele göstermek "SUÇTUR". Egemen sınıf ayak takımına çaktırmadan sömürü ve baskısını yürütmek zordur. Oyunbozanlık edemezsin. Oyunu konuşmak bile: "Dost" kardeşler arasına "FİT" sokmaktır. Cinayettir, alçaklıktır, ihanettir. Daha neler değildir ki... Sosyal Savaş Cephelerini görenlere öyle

çok sövülür, gösterenler öyle çok dövülür ki, oportadaki sınıflar savaşını anlamaya kimsede can, takat bırakılmaz. Bütün sınır taşları yerlerinden oynatılır. İşaretler, ikide bir oradan, buraya kaldırılarak yollar orman edilir, bağlar bozkıra çevrilir. Sosyal BİLİNÇ denilen şey, esrar kumkumasına döner. Onu benimseyenler çarmıha gerilir. Hele bütün bunların hep kılına dokunulamaz Demokrasi ve Hürriyet adına yapılmasına ne buyrulur?

SOSYAL STRATEJİ VE TAKTİĞİN DİYALEKTİĞİ

Askercil Savaştan öylesine bambaşka olan Sınıflar Güreşi için kurulacak Strateji ve Taktik planı nasıl kurulabilir? Başlıca iki araştırma ile:

1- KARŞI CEPHEDE,

2- KENDİ CEPHESİNDE gerçekten var olan sosyal güçlerin bütün ilişki ve çelişkilerini göz önünde tutmak ilk iştir.

Karşı Cephe iyi bilinmelidir. Çünkü, cephe demek, birbirinin her türlü planını bilme ve bozma düzenine girmek demektir. Bu düzen, karşıt güçler kadar, kendi güçlerini de kavramayı ister.

Kendini ve karşısındakini bilmek, kitaptan çıkmakla olur. Gerçek bir Strateji ve Taktik planı, üç beş satırda özetlenebilir. Ama o özet için; çok uzun, çok çetin, çok sabırlı, hatta hepsinden çok kahredici çabaları göze almak gerekir. Bu çabalar içine, doktrini alfabesinden yüce cebirine dek inceleme kadar, pratik aksiyon sınamaları da girer. Devrim aksiyonunun, kapitalist toplumlarda, Askerî Lisesi, Harbiyesi, Harp Akademisi gibi hazır okulları yoktur. Okul, hayattır. Hayatta Sosyal Savaşların momentlerini iyi değerlendirmek için şu iki yoldan başkası olağan değildir:

1- Kendinden önceki kuşaklar boyu harcanmış emekleri (atlamak veya bilmezlikten gelmek değil), tam eleştiri yoluyla SENTEZLEŞTİRMEK;

2- Kendi kuşağı boyunca uzun ömür ve çok sabırla katlanılacak (hemen yanılmaz Papa usta kesilmeden önce), dayanıklı ve tutarlı ÇIRAKLIK geçirmek.

Tekrar edelim: "Şâir'i mâderzâd" gibi, "anadan doğma strateji ve taktisyen" yoktur. Bu alanda Ajitasyon ve Propaganda: insan gücünü çete harbinden ordulaşmaya götürecektir örgütlenmeyi temel bilmelidir. O zaman da, iki uçtan sakınmalıdır:

1- Toplum ilişkilerinde değişiklik olmadıkça Strateji ve Taktik değişikliklerine kalkışmak, güvensizliğe kapı açar;

2- Toplum değişikliklerini gözetmeksizin "Nass'ı Katı" [Anlamı açık olan Kur'an ayetlerinden] çalımlı, yanlış "Buyruklu-Teori"ler, Strateji ve Taktik skolastiğine kaçar.

Diyalektik Strateji ve Taktiğin özü "SINIF İKTİDARI", biçimi "NET BÜTÜNLÜK" olur.

ÖZ BAKIMINDAN: Sosyal Devrimler -Fransız Tarihçisi Michelet'nin belirttiği gibi- hep kendisini unutturarak, hiç beklenmedik anda patlak verir. Bundan insanları suçlamak, yağmuru mahkemeye vermek kadar saçmadır. Dünyanın hiçbir Abdülhamit'i 1908 Devrimlerini önleyemedi. İktidarlar, haber aldıkları 27 Mayıs'ı durduramadılar. Suç nerede, kimde?

Bu şartlara göre, insan iradesi ve çabası için tek yol kalıyor: ağır basacak problemi vaktinde kavrayıp, davranmaktır. Devrim momenti bir an olduğu için KARAR ve İKTİDAR anıdır. Ve İktidara gelmek kolay, İktidarda kalmak güçtür. Devrim için Devrim olmaz. Bu açıdan her ülkenin kendi ORİJİNAL SINIF ilişkileri ve çelişkileri, yeterince aydınlanmadı mı, her şey askıda kalır. Yoksa, Dünya Strateji ve Taktiğinde en usta eller, hiç bir kehanete yer vermeyecek zenginlikler bırakmıştır, diye formüller yatak, döşek edilemez.

BİÇİM BAKIMINDAN: Modern Toplumların gelişimi, Antika Toplumundaki gibi kopuntulu değildir. Örneğin, Çarlık rejiminde 1905 Devrimi, 1917'nin yalnız Şubat-Mart aylarının "*Demokratik Devrim*" aşamasını değil, Ekim-Kasım aylarının "*Sosyalist Devrim*" aşamasını da dupdurucu, netçe koydu. Nitekim, birinci Sosyal Devrim aşaması ile ikincisinin aralığı altı ay sürmedi. Çin'de o aşamalar hissedilemez bir gelişimle birbirinden çıktı.

Onun için, Sosyal Devrimin bir tek aşaması, ötekilerinden soyutça ayrılamaz. Hepsi birbirini TÜMLEYECEK biçimde konulur. Yoksa, anlamak istemeyen içli dışlı demagoglar, çatlak arayıp, yarık açmak vesilesi bulurlar. Konu somut netliğini ve tümlüğünü yitirir.

SOSYAL DEVRİM

Bilimcil Sosyalizm, bundan 110 yıl önce "SOSYAL DEVRİM" olayını şöyle özetledi:

"Toplumun maddecil üretici güçleri, gelişimlerinin belirli bir basamağında (Stufe), daha önce var olan, o güne dek içlerinde kımıldadıkları üretim ilişkileriyle yahut o ilişkilerin hukukçu deyiminden başka bir şey olmayan Mülkiyet ilişkileriyle çelişkiye düşerler. Bu ilişkiler, üretici güçlerin gelişim biçimleri iken, onları

zincire vururlar. Böylece bir Sosyal Devrim çağı ortaya çıkar. Ekonomi Temelçizisinin (Grundlinie) değişmesiyle birlikte o yaman Üstyapının tümü daha yavaşça yahut daha çabucak altüst olur." (Karl Marks, **Zur Kritik der Politischen Oekonomie**, Önsöz.)

Demek, "Mülkiyetin el değiştirmesi" yahut "Daha geri bir üretim tarzından, daha ileri bir üretim tarzına geçiş" gibi Devrim tanımlamaları az çok yüzeyde kalır. Toplum olayı olarak Devrim deyince iki şeyin çelişmesi ortada bulunur:

- 1- ÜRETİCİ GÜÇLER,
- 2- ÜRETİM (Mülkiyet) İLİŞKİLERİ.

ÜRETİCİ GÜÇLER, Marks-Engels'e göre 4 başlıdır:

1. Coğrafya,
2. Teknik,
3. Tarih,
4. İnsan...

İlk ikisine CANSIZ yahut MADDECİL üretici güçler diyebiliriz. Son ikisine CANLI yahut İNSANCIL üretici güçler diyebiliriz.

Cansız-Maddecil üretici güçlerden TEKNİK: *aktiftir*. COĞRAFYA: *pasiftir*. Bir ülkenin ekonomik coğrafyası az çok Tekniğin gelişimi ile işlenir. Teknik gelişmezse, coğrafyanın değerlendirilmesi olamaz... Canlı-İnsancıl üretici güçlerden TARİH: *pasiftir*; İNSAN: *aktiftir*. Bir ülkenin *Tarihcil gelenek ve görenekleri*, ancak İnsanlarının *Kollektif aksiyonlarıyla* işlenir. İnsanların Kollektif aksiyonları geliştikçe, Tarihin ekonomik ve sosyal önem taşıyan gelenek ve görenekleri değerlendirilir.

Böylece, Toplum gelişiminde BAŞ AKTİF rolü oynayan üretici güçler: Teknik ile İnsan olur. Coğrafya ile Tarih üretici güçleri az çok verili bulunurlar. Bir ülkenin Coğrafyası ne ise odur, bir Ulusun Gelenek ve Görenekleri ne ise odur. Coğrafya Tabiattan, Gelenek Görenek Tarihten geldikleri gibidirler. O üretici güçleri Teknik ile İnsan işleyip değerlendirecektir. Bu bakımdan Coğrafya ile Tarih üretici güçleri, matematiğin "Sabit" değerlerine benzetilebilirler. İnsanın Kollektif aksiyonu ile Tekniği değişken aktifler olarak rol oynarlar.

Onun için, Sosyal Devrimde Teknik ile Kollektif aksiyonun göz önünde tutulması, pratik yöneliş bakımından çoğu yeterli görünebilir. Sosyal gelişimin MADDESİ Teknik, RUHU Kollektif aksiyon ile özetlenebilir. Ancak, bu gerçeklik, Coğrafya ve Tarih üretici güçlerinin gerçekliğini hiç saymaya götürmemelidir. Yeryüzünde başka başka ÜLKE ve ULUS'ların Sosyal hareketlerindeki başlıklar, Coğrafya ve Tarih üretici güçlerinin derinliklerde ne denli önemle rol oynadıklarına belge olur.

ÜRETİM İLİŞKİLERİ (Mülkiyet Münasebetleri): Adları üstünde, üretici güçlere kılıflık eden, az çok statik BİÇİM'lerdir. Biçimin öze, özün biçime karşılıklı etki ve tepkileri unutulamaz. Ancak, Üretim ilişkileri, boyuna gelişen Üretici Güçlere uyararak değişirken bile sürtüşmeler az olmaz. Tarihte Üretim İlişkilerinin üretici güçleri engellemeleri ne denli aşırı olursa, yani Mülkiyet ilişkileri Tekniği ve insanların Kollektif aksiyonlarını ne denli çok önlemeye çalışırsa, Sosyal Devrim o denli çabuk ve yaman olur. Faşizmin başına gelen budur. Zorbalık, yırtıcı kuşun ömrü gibi kısa olur. Akıllı Emperyalistlerin faşizmden ise, DEMOKRASİ'yi önermeleri bundandır-

Bu nedenlerle, Sosyal gelişim iki Konakta olur:

1. Evrim aşaması,
2. Devrim aşaması...

Sınıflı bir Toplumda EVRİM AŞAMASI uzun sürer. Bir Sosyal Sınıf iktidarı, verili üretim ilişkileri çerçevesinde, uzlaşmazlıkları uzlaştırıp biriktirir. Birikim, son haddine geldi mi, üretim ilişkilerinin çerçevesi çatlar. Oldukça kısa süren DEVRİM AŞAMASI başlar. Bu altüstlükler sırasında İKTİDAR bir Sosyal Sınıf elinden başka Sosyal sınıf eline geçer. Asıl SOSYAL DEVRİM, Politik Devrimle tamamlanmış olur.

Bu kural, şu veya bu insanın dileğinden çıkmamıştır. Modern Tarihin, en az beş yüz yıllık serüvenleri incelenerek bulunmuştur. Bilimce, bu görüş tartışılabilir ama suçlanamaz. Meğer ki, Demokrasi yalan olsun ve Faşizm güdülsün.

DEMOKRATİK DEVRİM - SOSYALİST DEVRİM

Sosyal Devrim nerede ve ne zaman görülür?

Marks, onu da 110 yıl önce şöyle düsturlaştırdı:

"Bir Sosyal biçimleniş, gelişmelerine bol bol yettiği üretici güçler gelişmedikçe hiçbir vakit alta gitmez ve daha yüksek yeni üretim ilişkilerinin maddecil varoluş şartları eski Toplumun kendi kucağında yumurtalanmış bulunmadıkça, o yeni ilişkiler hiçbir vakit eskilerinin yerini alamaz." (K. Marks, **age**)

Demek, Sosyal Devrimin yeri ve zamanı genel olarak iki şarta bağlıdır:

1- Eski üretim ilişkilerinin mülkiyet biçimleri, gelişkin üretici güçlere DAR gelmiş olmalıdır. Ama bu yetmez.

2- Üretici güçlere bol bol yetecek yeni üretim ilişkileri, yeni mülkiyet biçimleri, eski Toplumda doğmuş bulunmalıdır *Modern* çağda,

kapitalizm her alanda kollektif mülkiyet kaçınılmazlıklarını (örneğin Devletçiliği) kendisi yaratmasaydı, Sosyalizm doğamazdı.

Böylece, Sosyal Devrim denildi mi, akla gelen şey: Toplumun içinde bir biçim ile öteki biçim arasında, hem KOPUŞMA'nın, hem de BAĞLANTI'nın oluşudur. Bu diyalektik Kopuşmalı Bağlantı: Sosyalizmin, Kapitalizmden dünyaya gelmesi olur. Günlük konulara göre: Modern Kapitalizm olmayan yerde Modern Sosyalizm kurulamaz, formülü ortaya çıkar. Modern Kapitalizmin doğması DEMOKRATİK DEVRİM ile olur. Demokratik Devrim olmayan yerde, Sosyalist Devrim olamaz, hatta düşünülemez bile. Çünkü: *"Doğrucası, insanlık, ancak çözümleyebileceği görevleri önüne koyar."* (K. Marks, **age**)

Burada Sosyal Devrim açısından gerekli "YER"i ve "ZAMAN" kim, nasıl belirledirecek? Düşünce ile davranışında "DİYALEKTİK MADDECİLİĞİ" kullananlar, kullanmayı bildikleri ölçüde Sosyal Devrimin yerini ve zamanını belirtecekler. Yoksa, Marks'ın o Devrim formülünü ve prensiplerini medrese kafası ile ezberlemek, soyutça tekrarlamak, saçmalamaya varabilir. Prensipleri çok iyi bilen nice ünlü "MARKSİST"lerin başlarına çok geldi.

Düz mantıkla, yalınkat metotla işleyen (Skolastik ve Metafizik metotlu) düşünürlere bakılınca: Marksizm gereği, Sosyalist Devrim, Demokratik Devrimin ardından, burjuvaziye yol açarak yürüyecektir. Burjuva Demokratik Devriminin ayak izleri, 19. yüzyıl boyunca yalnız "İLERİ" denilen "BATI" adlı Kapitalist ülkelerde Sosyal Devrim boyutları kazandı. Öyleyse SOSYALİST DEVRİM ister istemez "İLKİN" ve "HAKKIYLA" ancak İleri-Batı ülkelerinde görülebilirdi. Yoksa, Millî Demokratik Devrimin "TAMAMLANMADIĞI" bir yerde ve zamanda Sosyalist Devrime kalkışmak, avantürdür, yenilgidir, saçmadır ve ilh...

"İKİNCİ ENTERNASYONAL KOCAKARILARI"nın: "Demokratik Devrim tamamlanmaksızın: Sosyalist Devrime girilemez" kanıları çok parlak ve doktrine uygun görünüyordu. Gelin görün ki olanlar öyle olmadı. "İleri-Batı" ülkeleri, bugün hâlâ kapitalizm gidişinden kıl kadar ötelere kopuşmamak için, Yeryüzünü kanlı Mahşer yerine çevirmek gücünü ve hakkını kendilerinde buluyorlar ve hatta "Demokrasi", "Hürriyet" gibi laflarla gerine gerine savunabiliyorlar. Az yahut çok "GERİ", "GELİŞMEMİŞ", "DOĞULU" ve hatta "ASYALI, AFRİKALI, LATİN AMERİKALI" damgalarını yemiş ülkelerde ise, ard arda Sosyal Devrimler, Sosyalist Devrimler patlak verdi, veriyor, durmaksızın vereceğe de benziyor.

Bizim beğenti veya tiksintimize kalmamış. İleri-Batı denilen ülkelerde sokaklarda bile sosyalizm akıyor ama Sosyalist Devrim yok. Batılılarda Sosyal Devrim: Derebeyliği yıkıp, Demokratik Devrimi tamamlayıp gerçekleştireli hani oldu. Aradan yüzlerce yıl geçti, onlar Sosyalizme geçemediler. Buna karşılık Geri-Doğu ülkeleri, yüzlerce yıl geriden içine girdikleri Modern Sosyal Devrimler çağında, Demokratik Devrimlerini daha yapar yapmaz, hemen ardından SOSYALİST Devrimlerini de başardılar.

Elbet Sovyetler Devrimi bu gidişi dayattı. Ama Rusya'nın kendisi de ne gelişkin, ne Batılı ülke değildi. Lenin'in deyimiyle "ASYALILIK" damgasını taşıyordu. Stalin'in deyimiyle yarıemperyalist, yarisömürge bir altı kaval üstü şişhane geri, müstebit Toplumdu. Amerikalı **John Reed**'in dediği gibi, "**Dünyayı Sarsan On Gün**" içinde Tarihin çarkını değiştirdi.

Burjuva veya Küçükburjuva düz mantığı ile bu bir "TERSİK" değil miydi?

Terslikti.

Ancak, bu terslik "GERÇEKİK" olmadı mı?

Oldu. Hele 50 yıllık gelişmeden sonra, tartışılması bile gülünç düşen bir gerçeklik oldu.

Şimdi olanları inkâra gidemeyen Devrim dostu veya Devrim düşmanı olsun herkes yalnız şunu araştırabilir: Nasıl oldu da Sosyalizm, ileri ülkeler dururken, Gerilerde patlak verdi? Yoksa Marksizm yanıldı mı?

Yanılmak şöyle dursun, Marksizm'in en açık ispatlayıcısı bu olaydır.

1- Dünya, Amerikan Cumhurbaşkanı adaylarının bile parola haline getirdikleri kertede "BİR TEK DÜNYA" olmuştur. Orada, ilerisi, gerisi değil, her ülkenin üretici güçlere çıkardığı engeller ölçüsünde yarattığı dengesizlik başrolü oynamaktadır. İleri kapitalist ülkeler, biraz da Dünya soygunları sayesinde edindikleri maddecil dayanakları sayesinde "*Sosyalizmi sokaklara dökecek*" kadar "HÜR" bırakmakla maksatlarına eriyorlar. O sayede, ekonomi bakımından Üretici Güçlere karşı engel olan üretim ilişkileri (en başta kutsal mülkiyet ilişkileri) boyuna az çok değişikliğe uğratılabilir. Bu değişiklik ölçüsünde, yığınlar oyalanabilir.

2- Geri ülkelerde iş tam bunun tersi olur. Geri kapitalizm, sadakaya muhtaçlığından, vatanını yabancılara satarken, bu hıyanetini ve cinayetini örtbas edebilmenin yolunu, geri kafalılığı ve antika üretim ilişkilerini son kerteye dek savunmakta bulur. Mukaddesat-

çı veya "Nurcu" ve ilh... gerici tutuculuklar, sözde ilerici ve sosyalistleri yıldırmaya çalışırken, ülkenin kalkınmasını ve yeterince gelişmesini sağlayacak Üretici Güçleri engeller. Bu engelleri arttırdıkça, tapayı atar.

Demek şeylerin kendiliğinden oluşları ile geri ülkenin egemen sınıfları sömürü ve baskılarını arttırdıkları ölçüde, bindikleri dalı keserler. Geri kalmak, dar kafalı polis Devletini getirdiği ölçüde, ülkenin üretici ve devrimci güçlerini engelliyorum sandığı ölçüde diyaletik tecelli ileri ülkelerden çok, geri ülkelerde sosyal Devrimleri dayatır. Marksizm'in genel kuralı, böylece bir kez daha doğruluğunu belirtmiş bulunur.

DÜNYADA: ÜÇ DEVRİM - ÜÇ SINIF

Sosyal Devrim için doğru olan: "Kendi omuzlarımız üstündeki kafamızla düşünme" prensibi, Devrim Stratejisi ve Taktiği için büsbütün geçerli ve aşırıca gereklidir. Şu veya bu *kalıp* yoktur. Her ülkenin, genel Dünya şartları ortasında kendi *orijinal* Sosyal sınıf ilişkileri ve çelişkileri vardır.

Dünya ölçüsünde *genel* Sosyal gidiş, daha 20. Yüzyıla girilmeden bütün açıklığı ve duruluğu ile belirmişti. Toplum, inanılmaz bir kalıp değiştirmek durumuna girmişti. Daha 19. Yüzyılda Kapitalizmin alinyazısı, kendi eşitsiz ve dengesiz gelişim kanunlarıyla çizilmişti. Yeryüzü bir makastan çıkmış, düpedüz bir toplum bütünlüğü göstermiyordu. Ülkelerin İngiltere ve Fransa dışındaki büyük çoğunluğu, az veya çok kapitalist üretim yordamına giriştikleri halde, henüz hiçbirisi modern Sosyal Devrimlerini bütünüyle gerçekleştirilememişti. 19. Yüzyıl ortasına gelinir gelinmez, her gelişen ülkenin kapısını Sosyal Devrim kırarca çalmaya başladı.

Bu *Modern Sosyal Devrim* ne ve nasıl olabilirdi?

Hemen bütün Kara Avrupa en azgın gericilikte Müstebit Derebeyi Otokrasileri altında eziliyordu. Bu eziliş, temelde modern üretici güçleri engelliyordu. Ama üretici güçlerin beyinleri ve canları yoktu. Daha doğrusu Üretici Güçlerin ellerini, ayaklarını kımıldatan canları ve beyinleri küme küme insanlar: *Sosyal Sınıflardı*. Bilimcil Sosyalizm, o Sosyal Devrim atmosferi içinde hangi Sosyal Güçlerin ve çelişkilerinin kımıldandığına baktı. Ona göre, çağın genel Strateji ve Taktik kurallarını özetledi.

Karl Marks, Müstebit Derebeyi Saltanatlarına karşı savaşan 3 başlıca SOSYAL GÜÇ ile onların genel eğilimlerini saydı:

1- LİBERAL *Büyük Burjuvazi*: ANAYASACI (Meşrutiyetçi) Hükümdarlık istiyordu.

2- RADİKAL (Köktenci) *Küçükburjuvazi: DEMOKRATİK CUMHURİYET* istiyordu.

3- DEVRİMCİ *İşçi Sınıfı (Proletarya): SOSYALİZM* istiyordu.

Artık şeylerin adları konulmuştu. Lâkırdı karambolüne yer yoktu. LİBERALİZM denince bunun *KALIN BURJUVAZİ* olduğu; RADİKALİZM denince, bunun *KÜÇÜKBURJUVAZİ* olduğu, kendiliğinden anlaşılıyordu. 19. Yüzyıl boyu SOSYALİZM denince o eğilimin, İşçi Sınıfının gelişim kertesine göre, *PROLETARYA*dan kaynak aldığı su götürmez bir olaydı. Bütün bu eğilimler ve akımlar, sonraları, iyice karıştırılmak üzere, yani halkın beynini karıştırmak üzere, birçok renkte sis perdeleri altında nüanslaştırılacaklardı. Ne var ki, artık Terminoloji oyunu tutmayacaktı. Çünkü her Terimin ardında yatan yahut saklanmak isteyen Sosyal güç gün ışığına çıkmıştı. Mesele, somut uygulamalarda ayıklığı ve Diyalektik mantığı elden bırakmamakta toplanıyordu.

Marks'tan daha uzun ömürlü olan Engels, Dünyanın şurasında, burasında geçen Sosyal Devrim olaylarını daha som biçimleriyle yakalayıp özetlemekten geri kalmadı. Bilimcil Sosyalizm uyumuyordu. Hiçbir olayı ne görmezlikten geliyor, ne atlıyordu. 1894 yılı, Sicilya'da çıkan aç köylülerin kargaşalığı üzerine Engels, hiç yanıltıya yer bırakmamak ve ütopyaya düşmemek için:

*"İTALYA'DA önümüze çıkan Devrim; bir Küçükburjuva DEMOKRATİK DEVRİMİ olacaktır"*dedi. Bu söz arasında söylenivermiş gibi gelen kesin ve kısa açıklamalar, Marks ve Engels çapında iki dev düşünücünün ömür boyu aralıksız kahredici çabalarla yaptıkları ve ancak on, on beş cildini yayımlayabildikleri derin *araştırmaların* kıyasıya basitleştirilmiş sonuçlarıydı. O sonuçların formüllerine temel olan dağlar gibi olay yığınları ve *bilim yapısı* gözönüne getirilmedikçe ve enikonu *işlenmedikçe*, dünyada ve bir ülkede "durum muhasebesi" yapılamazdı.

EVRENSEL SAVAŞ - EVRENSEL DEVRİM - RUSYA

O zamanki Avrupa'da ve Dünyada en ağır basan müstebit De-rebeyi Saltanatı Çarlık Rusya'sı idi. İtalya'dan çok daha geri ve "ASYALI" bir ülke olan Rusya'da, Devrim açısından Tarihçil gelişim nasıl olabilirdi?

Başlıca konu gelip o soruya verilecek karşılığa dayanmıştı. Bütün Stratejiler ve Taktikler oradan çıkacaktı. Onun için, Marks, ömrünün sonunda Rusça öğrenip, Rus Toplumunu kendi *orijinal* kaynaklarından incelemeye dek atıldıydı. O bakımdan, ne Sosya-

list Devrim, ne onun Marksizm'le ilişkisi en ufak tesadüfe bağlanamaz. En büyük Tarihçil ve Sosyal Determinizm gereğidir.

Gerek Marks, gerekse Engels, 19. Yüzyıl sonlarına doğru her şeyden önce Kapitalizmin *EVRENSEL BUNALIMLARI* konağına girmek üzere bulunduğunu sezdiler. Bunalım, yalnız ekonomik, yalnız politik, yalnız sosyal olmakla kalamazdı. Bütün Sosyal Sınıflı Toplumlarda olduğu gibi, kapitalizmde de her türlü Ekonomik-Sosyal-Politik bunalımların tek kesin çözümü *Askercil bunalımlar* yoluyla olur. Bunlar ünlü adıyla *Harpler, Savaşlardır*. Savaşın Sosyal Devrimle ilişki ve çelişkisini ise, hiç kimse, Bilimcil Sosyalizm dozunda kavrayamamıştır.

Marks, o zamanlar Almanya'daki dostu Dr. Kugelmann'a şöyle yazıyordu:

"Bütün diplomatça yapmacıklara rağmen, yeni bir Savaş, 'un peu plus tôt un peu plus tard' (biraz daha erken, biraz daha geç olsun) kaçınılmaz şeydir; ve bu Savaş bitmeden önce şiddetli halk hareketlerine gitmek güç olacaktır. Yahut, hiç değilse bu hareketler yercil (lokal: mevzî) ve önemsiz kalacaklardır." (K. Marks, **Kugelmann'a Mektuplar**, 8 Mayıs 1874)

Böylece, Bilimcil Sosyalizm hem 1914-1918 Birinci Emperyalist Evren Savaşı'nı tam 40 yıl önceden görüp haber veriyor, hem o Savaşın getireceği Sosyal Devrimleri belirtiyordu. Epey çok unutulmuş hakikat bir yol daha ortadaydı: *Devrimlerle Savaşlar birbirlerini doğururlardı*. Kapitalizm, onulmaz sinsi (kronik) bunalımlarını, iç çelişkilerinin zehirli meyvelerini, keskin *DIŞ BUNALIM* demek olan *SAVAŞLARLA* son kertesine getirdiği gün: *"ŞİDDETLİ VE EVRENSEL ÖNEMDE"* Sosyal Hareketlere ve Devrimlere kendi eliyle yollar açacaktı. Elifi elifine öyle olmadı mı?

Uzakdoğudan Yakındoğuya dek, nerede az çok bir SAVAŞ patladıysa, orada az çok *DEVRİMLER* patlak verdi. Ama bütün o savaşlar LOKAL kaldıkça bu *DEVRİMLER* de lokallikten öteye geçemedi. En sonunda birikimin tüm ağırlığı ile *BİRİNCİ EMPERYALİST EVREN SAVAŞI* gürlendi, *"VE BU SAVAŞ BİTMEDEN ÖNCE ŞİDDETLİ HALK HAREKETLERİ"* Tufan gibi dünyayı sardı ve *BİRİNCİ EVRENSEL SOSYAL DEVRİM* dünyanın altıda birinde kesinlikle üstün geldi. Çin'de, İran'da, Türkiye'de yercil Savaşçıların kışkırttığı *ycil Devrimciklerin* atladığı konak bu oldu.

Dünya Diyalektiğinin bir en büyük tecellisi daha oldu. Onu da Marks-Engels Yüzyıl önceden gördüler ve gösterdiler. Yeryüzünün bir ufak bölgeciği olarak Batı Avrupa, Sosyal Devrim açısından, ar-

tık "*Ununu eleyip eleği duvara asmış*" durumdaydı. Bütün haşmetine rağmen *Eski* Avrupa Batısı yerine iki YENİ Evren doğuyordu: Doğuda RUSYA, Batıda Birleşik AMERİKA... Bu iki uca kayan Kapitalizmin gelişimi, CİHAN SAVAŞLARI kılığındaki BUNALIM'larına girdiği gün, nereye varacaktı? Problem bu idi. Ve kendiliğinden ortaya çıkıyordu.

Engels, o her zamanki kanatlı gerçekçiliği ve eşi bulunmaz alçak gönüllülüğü ile problemi ele aldı. Olacakları, bir mektubunda inanılmaz açıklıkla ve doğrulukla önceden gördü ve gösterdi: *Devrimin ağırlık merkezi* Batı Avrupa'dan DOĞU'ya doğru hızla kayıyordu. Marks'ın haber verdiği Birinci Emperyalist *Evren Savaşı* eli kulağında geliyordu. Bu Savaş patladığı gün (Engels'in deyimiyle) "*Gaçına'da* (Rus Çarının özel yuvası bulunan semtte) *tutsak olan Çar*" dayanamayıp tekerlenecekti. Devrim en büyük *Halk zaferiyle* sonuçlanacaktı...

Evet, Bilimcil Sosyalizm, Devrimin *ne zaman, nerede ve nasıl* geleceğine dek söyleyebilmenin diyalektik metodunu elinde tutuyordu. Ortada kehanet yok, her bilim gibi, gerçek sosyal bilimin de kullandığı *kanunlara* uygun ÖNCEDEN GÖRÜŞ vardı. Yeter ki bu görüşü, benimsemek iddiasında bulunanlar, yani "MARKSİSTLER" kavrayabilsinler. Ancak buradaki "KAVRAYIŞ" sırf tek kişi "DEHASI" anlamına gelmez. Kişinin, kavrayabileceği *ortamda* bulunması gerek. Bu ortam artık Batı Avrupa değildi: Rusya idi. Ve bunca kalantor Batılı "MARKSİST ÜSTAD"lar dururken, gerilerin gerisi Çarlar ülkesinde öyle bir sahici MARKSİST çıkmakta gecikmedi.

Diyalektiği, sofizm tekerlemeciliğinden ayırarak kıyasıya kullanmayı bilen bu insan, 3 yıl sonra kopacak 1905 Devriminin ve 13 yıl sonra gürleyecek 1917 Devriminin yanılmaz aksiyon adamı olarak, daha 1902 yılı, Çarlığın alinyazısıyla ülkenin nereye gideceğini bütün bocalayanlara şöyle haykırdı:

"Şimdi, Tarih bizim önümüze öyle dolaysız görevler koyuyor ki, bu görevler, başka herhangi bir ülke Proletaryasının, olmuş, olacak bütün DOLAYSIZ görevlerinden ÇOK DAHA DEVRİMCİ'dir. Bu görevlerin gerçekleştirilmesi, yalnız Avrupa gericiliğinin değil, fakat (şimdi artık söyleyebiliriz) Asya gericiliğinin de istihkâmını yıkmak görevlerini gerçekleştirmek, Rusya İşçi Sınıfını Uluslararası Avrupa İşçi Sınıfının öncüsü durumuna getirdi. Biz kendimiz de, aynı kertede eşsiz örneksiz keskinliklere ulaşmış enerjili bir hareketten bin kat daha geniş ve daha derin bir hareketi canlandırmayı düşünürken, haklı olarak, bizden önce gelmiş geçmiş

atalarımızca, yani 1870 yılı devrimcilerince o zaman yararlıklar gösterilerek tutulan o şerefli mevkie geçeceğimizi hesaba katıyoruz." (Lenin, **Ne Yapmalı**, 1902, c. V, s. 138)

Ve dediği, Marksizmin dediği, yüzde yüzden aşırı gerçekleşme ile yerine geldi. Ancak, o derin köklü teorik ve orijinal araştırma ve çaba üzerine kurulu Strateji ve Taktik, lafabeliği olmaktan çıkarak, Devrim Güçlerine YÖN verdi.

AYRIM IV

DÜNYA ÖRNEKLERİNDE STRATEJİ

Strateji üzerine genel sözler her zaman yetersiz kalır. Ancak her ülkenin kendi somut özellikleri içinden örnekler alınırsa o genel soyutluktan kurtulunabilir.

İKİ DEVRİM BASAMAĞININ PLANI

Engels'in "*Gaçına'da tutsak*" olan Çar üzerine söyledikleri kehanet değildi. Rusya için o bilimcil öngörü harfi harfine gerçekleşti. "*Demokratik Küçükburjuva Devrimi*", çarçabuk mantıklı sonucuna vardı. *Sosyalist Devrim*'le izlendi.

Devrimin muştulayıcısı: Birinci Emperyalist Evren Savaşı'na habercilik eden 1905 Rus-Japon Savaşı üzerine patlak verdi. Bu olay, *Askercil* savaş ile *Sınıfcıl* savaşın artık "*İkiz kardeş*" olduklarını, bir yol daha gösterdi. Binbir demagoji ve yem borusu ile oyalanmış ezik, yenik yığınları, besbelli, *Askercil* savaş o "*Mağara yıl uykusu*"ndan uyandırıyor. Ölümle göz göze geliş, insanlığı Devrimin gereğine inandırıyor.

Gelişimin Çarlık Rusya'sında çabuklaşması ibret vericidir. 1904 yılı açılan savaşta, Çarlık Rusya'sı arka arkaya *Mançurya*, *Kore* ve *Çin* alanlarında *Japonya*'ya bozuldu. Bunun üzerine Rusya'da "*Üniversiteli-İşçi*" hareketleri hızlandı.

1905 2 Ocak günü, *Port-Arthur* Japonlara teslim edildi. 20 Ocak günü, *İşçiler* iş süresini azaltıp, ücretleri çoğaltmak için Çar'a başvurdular. Kabul edilmediler. 22 Ocak günü, başta iki *Pop* ile Çar'ın resmi ve *İsa'nın Haçı* bulunarak yola düşüldü. *İlâhiler* okuna okuna "*Çar Baba*"ya dilekçe götürüyorlardı. Geberecek düzenlerin böyle yangına körükle gidişleri çok olur. *İşçiler* kurşun yağmuruna tutuldular. Üç dört bin insan öldü.

15 Şubat günü, Çar'ın amcası, Moskova Valisi Ulu Dük Serj öldürüldü. 3 Mart günü "*Seçim Kanunu*" çıkarıldı. Mayıs'ta "*Zemstvo*" adlı, (Asiller + Papazlar + Köylüler) karması bölgeci idare delegeleri, tek dereceli *Duma* (Millet Meclisi)'ne evrencil seçim yapılmasını istediler. Haziran ayı, Odesa, Finlandiya, Lehistan, Kafkasya kargaşalıkları ile geçti. Karadeniz ve Kronstadt filolarında isyanlar patladı.

İşte bu kıyamet alâmetleri ortasında, kendisini dayatan somut *Devrim*, bütün Partilere hangi Strateji ve Taktiği güdecekleri problemini koydu. RSDİP (Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi)'nin **ÇOĞUNLUKÇU** kanadı Lenin'lerin Taktiğini, **AZINLIKÇI** (Menşevik) kanadı Martinof'ların Taktiğini güdüyordu. O zaman ünlü İKİ TAKTİK kitapçığı yayımlandı. Orada, iki Sosyal Strateji aşaması (*Taktik* sözcüğü kullanılarak, şu yan yana ve alt alta gelmiş iki sözle) özetlendi:

DEMOKRATİK DEVRİM: 1. Aşama: "*Proletarya* (İşçi Sınıfı), *Otokrasinin* (Müstebit Çarlığın) *direncini kırmak ve Burjuva kararsızlığını tecrit etmek üzere Köylülük yığını ile Demokratik Devrimi sonuna dek başarmalıdır.*"

SOSYALİST DEVRİM: 2. Aşama: "*Burjuvazinin direncini kırmak ve Köylü ile Küçükburjuvazinin kararsızlığını tecrit edebilmek üzere, Proletarya, Halkın Yarı-Proleter elemanlarının yığını ile ittifak yaparak Sosyalist Devrimi gerçekleştirmelidir.*" (Lenin, **İki Taktik**, Collected Works, C. VIII, s. 56)

Sonra, Çoğunlukçular Devrim yollarında askercil bilimle çokça düşüp kalktıkları için, "*Taktik*" deyimi ile "*Strateji*" sözcüğünü ayırt etmeyi öğrendiler. Terim taslamak değil, yön önemliydi. 1905 yıllarının ayrıntılı *Taktik* tartışmaları ortasında *Strateji* planı o denli durulukla özetlenmişti. Özetlenirken de Demokratik Devrim Sosyalist Devrimden ayrılıp hasıraltı edilmemişti. Sosyalist Devrim "Karatavuğun yumurtası gibi" saklanmamıştı. Hele Sosyalist Devrimi "*ağzına alamazsın*" gibi kallâvi tehdit seslerini gümbürdetmek hiç akla gelmemişti.

ÜÇ DEVRİM BASAMAĞININ PLANI

Kanlı 1914-1918 Kapitalizm bunalımı, Bilimcil Sosyalizmin öngörüsüne uygun olarak 1917 Devrimlerini getirdi. Her şey, o iki cümlelik *plana* göre geçti. Ondan sonra, vakitleri ve nakitleri bol olan kuşak, gerçekleşen Devrimin hazır zaferine kavuştular. Olmuş Sosyalist Devrim üzerine başarı kazanmış "*Strateji*

ve *Taktik*" konularının ayrıntılı "Teor/"sini gerine gerine tartışıp, formülleştirdiler.

O kadar ki, bu teorik tartışma ve formüllerin kitaplarını okuyanlar, Devrim Strateji ve Taktiğinin, somut 1905 ve 1917 Devrim Pratiğinden değil, o Devrimlerin, sırf soyut Strateji ve Taktik teorisinden çıktığını sandılar. Ve bir ülkede, tarihçil orijinal ekonomi ve sınıf ilişkileri doğruca aydınlatılmak zahmetine katlanılmaksızın, kökleri kitapta kalmış, kulaktan dolma, soyut ve genel Strateji ve Taktik formüllerini tekerlemek Devrim için yeterli olurmuş gibi ezberci mollalıklara düşüldü.

Oysa Rusya'nın Pratik Devrim Stratejisi ve Taktiği, genel Devrim Teorisine büyük aydınlık getiren üç basamakta toplandı:

- 1- Demokratik *Burjuva* Devrimi basamağı,
- 2- Sosyalist *Proletarya* Devrimi basamağı,
- 3- Sosyalizmin *Temellendirilmesi* basamağı.

Her üç basamakta belirli sosyal güçler, belirli durumlara göre rol aldılar. Sosyal güçlerden hangilerinin birbirlerine *karşit* oldukları, hangilerinin birbirleriyle *dayanışık* buldukları, hangilerinin *ikisi-ortası* (tarafsız) kaldıkları değişti. O değişikliğin bilinci, *Sosyal Strateji* biçimleri içine giren güçleri yerli yerinde buldu.

Askercil savaşta Ordu'ların cephelere doğru yönelişleri ne ise, Sivil Sınıflar güreşinde *Sosyal Kümelerin* (Sınıfların, Tabakaların, Zümrelerin) karşıtlık içinde yönelişleri odur. Askercil savaşta nasıl her Ordunun bir *Özgücü*, bir *Yedek gücü* varsa, Sınıflar savaşında da tıpkı öyle bir *Özgüç* ve bir *Yedek güç* ayırtlanır.

Askercil savaşta nasıl her Cephede *karşit* güçler varsa, tıpkı öyle Sivil Sınıflar güreşinde de her davranış ister istemez cepheleştikçe, ona zıt bir *karşit* cephe ve güç olur. Askercil savaşta nasıl düşmanla dayanışması olağan sayılan güçleri *Tecrit* etmek gerekirse, tıpkı öyle Sivil Mücadelelerde de karşı cepheye geçebilecek kararsız güçleri *Tarafsızlaştırmak* gerekir.

Bu hesaba göre her Strateji planında, başlıca Sosyal güçler dört bölümde toplanabilir:

- 1- Özgüçler,
- 2- Yedek Dayanışık (Müttefik) güçler,
- 3- Tecrit edilecek güçler,
- 4- Karşit güçler.

Bu dört başlı güçlerin, anılan üç Sosyal Devrim basamağında kümelenişleri, ister istemez şöyle oldu:

	Burjuva Demokratik Devrimi	II. Proletarya Sosyalist Devrimi	III. Sosyalist İktidarın Temellendirilmesi
1. Ozgüç	İşçi Sınıfı	İşçi Sınıfı	İşçi Sınıfı
2. Yedek güç	Bütün Köylülük	Orta Köylülük	Yoksul Köylülük
3. Tecrit edilecek güç	İşveren Sınıfı	Sallantılı küçükburjuvalar	Sallantılı küçükburjuvalar
4. Karşıt güç	Derebeyi istibdadı	İşveren Sınıfı	Egemen sınıf kalıntıları (Nepmanlar, Kulaklar vb.)

BURJUVAZİ YERİNE PROLETARYA ÖNCÜLÜĞÜ

Yukarıda anılan iki ve üç Devrim basamağının Strateji planları daha göz önüne getirilir getirilmez, ne denli içinden çıktıkları ülkenin kendi yüzde yüz yerli malı olduğu kendiliğinden anlaşılır. Onu, her önüne gelen ülkede elifi elifine uygulamaya kalkışmak kadar toy softalık olamaz. Nitekim, o plan bütün gücüyle Birinci Emperyalist Evren Savaşı ardından gelen Sosyal Devrimlerin tek *büyük başarılı* örneği olarak kaldı.

İkinci Emperyalist Evren Savaşı ardından gelen bunalımlar ortasında *büyük başarılı* Sosyal Devrim örnekleri içinde en *orijinal* ve en *ilginç* olanları Emperyalizmin Sömürge ve Yarisömürgelerinde görüldü. Sovyetler Devrimi altı *Sömürge*, üstü *Emperyalist* bir geri ülkede olmuştu. İkinci Emperyalist Evren Savaşı'ndan sonraki Sosyal Devrimler, doğrudan doğruya *Emperyalizmin kurbanları* arasından Sosyalizme atlayışlar oldu.

Bunların hepsinde gerçekleşen türlü Strateji planlarını burada sıralayamayacağız. İçlerinde, en az Sovyetler Devrimi kadar Dünya Tarihinde bir dönüm açan Çin Devrimi anılmadan geçilemez. Elbet bu, ne Doğu Avrupa'daki, ne Latin Amerika'daki, ne Afrika'daki, ne Asya'daki Sosyal Devrimleri küçümsemek anlamına gelemmez. Konu, bütün ayrıntılardan bir kırkambar araştırma yapmak değil, ibret almaktır.

Sosyal Devrimler, biliyoruz, 17. Yüzyıldan beri, bir yağ lekesi gibi İngiltere'den Kara Avrupa'sına geçerek, oradan Dünyaya yayıldılar. Bunların hepsi *Demokratik Burjuva Devrimleri* idiler. Kısaca: "*Demokratik Devrim*" denilebilecek olan *İşveren Sınıfı* Devrimleri,

19. Yüzyıl sonlarına değin, patlak verdiği ülkede KAPİTALİZM'in kurulmasını veya güçlenerek iktidara gelmesini sağlıyorlardı.

Ancak, daha 19. Yüzyıl başlarından beri, Büyük Sanayi üretimi ve Ekonomi Bunalımları (Kriz'ler) ile birlikte İşçi Sınıfı *Devrim alanına* çıktı. İngiltere'de *Şartizm*, Fransa'da 1830 Hareketleri ve Ayaklanmaları, Burjuva köruklemelerine rağmen, İşçi Sınıfının *motoru* ile işlediler. Bütün Avrupa'yı saran 1848 Devrimleri, yer yer burjuvaziye iktidarı garantilediği halde, *Proletarya* ile öteki *Halk* yığınlarının iş ve kader birliğini ortaya koydu. İnsanlık ölçüsünde Devrim güçlerinin yepyeni bir stratejisini yarattı.

1870-71 Fransız-Alman Savaşı üzerine patlak veren *Paris Komunası*, doğrudan doğruya İşçi Sınıfını iktidara getirdi. Bu iktidarın ömrü, süresi değil, karakteri ve kalitesi önemli oldu. İlk Sosyal Devrimi tarihte İşveren sınıfı açmıştı. Ama o da bir *sömürücü* sınıftı. Paris Komunası da bir Sosyal Devrimdi. Ama orada ilk defa sömürücü olmayan, bilfiil çalışan ve sömürülen İşçi Sınıfı iktidara gelmişti. Bu, tarihte Antika çağın Köle isyanlarına hiç benzemeyen, görülmedik bir sosyal olaydı.

Paris Komunası, 1871 Mart 18'inden Mayıs 28'ine dek 71 gün yaşadı. Ama hiçbir Strateji ve Taktik ön plan gütmeksizin, bir Sosyalist Devrimin bütün zaaflarını ve kuvvetlerini ortaya döktü. Ve bir gerçeği ispatladı: İşveren sınıfı artık Tarihte Devrim öncülüğü karakterini tümüyle yitirmişti. İki ülkenin Kapitalistleri tepişerek savaş çıkarırlarsa, sömürdükleri kurbanlarının başına İşçi Sınıfı geçerek devrim öncülüğü yapıyordu.

Şimdi ne olacaktı?

İleri ülkelerde İşveren sınıfı bir daha Sosyal Devrim olmaması için elinden gelen ve gelmeyen her şeyi yapacaktı. Ne var ki, *Geri* ülkelerde İşveren sınıfı iktidara gelmek istiyordu. Son deneme Rusya'da yapıldı. Çarlık yıkılır yıkılmaz, İşçi Sınıfı Sosyal Devrim öncülüğünü ele aldı. 20. Yüzyılın birinci yarımı, Demokratik *Burjuva* Devriminin, *gerçekten* Demokrasi getirdiği yerde *Sosyalizmin* kaçınılmaz bulunduğunu ispatladı.

FİLİPİN MODELİ DEVRİMCİLİK

20. Yüzyılın ikinci yarısına girilirken, geri kalmış her ülke, ne denli beyin yıkanmasına uğratılsa, şu olayla karşı karşıya geldi. Kapitalizmin *Genel Bunalımlar* ve *Ölüm* çağında bir ülke, Kapitalizmi kursa bile güçlendiremez. Bunun dünyada en trajik örneği Türkiye'de oldu.

Türkiye'de: *Birinci Millî Kurtuluş Savaşı*, her türlü eksik artıklarıyla bir *Millî Demokratik Devrim* savaşıydı. Nitekim Birinci Büyük Millet Meclisine sunulan ilk Anayasa (*Teşkilât'ı Esâsiyye*) taslağının "*Dibace*"si (Önsözü), sonra "*Halkçılık Programı*" adını aldı. Halkçılık: "*Demokrasi*"nin sözde Türkçesi idi. Köylüler "*mübarek orakları*" ile, Esnaflar "*meşin önlükleri*" ile, İşçiler "*kasketleri*" ve "*çekiçleri*" ile Millet Meclisine girsin, deniyordu. (Meclis Söylevleri)

"*DevletSınıfları*"ndan başkası giremedi. "Hele zafer kazanılsın" diyerek Halkçılık Programı hasır altı edildi. Zafer kazanılır kazanılmaz, Halk yığınları "*Reaya*" durumundan öteye pek geçemedi. Bu Reaya'yı (*Güdülenleri*) güdenler 150 yıldan beri Burjuva düşünüş davranışları ile kıyasıya şartlanmışlardı. Baştan kara Devlet fideliğinde kapitalizm yetiştirmekten büyük erdemlilik bulunamadı.

Sonuç, yarım yüzyıl sonra en kör gözün görmezlikten gelemeceği kertede kazıklattı. 150 Şirketin, Türkiye ekonomisini, politikasını, kültürünü tekelci yoldan sömürüşüne en iyi kılıf "*Sosyalizm düşmanlığı*" yapıldı. Hele "*Reaya-Halk*"ın gelenekleşmiş "*Moskof*" düşmanlığı, içimizdeki Emperyalizmi, Mason locaları kadar emniyetli ve kazançlı bir sığınak durumuna soktu.

Bir de 27 Mayıs'ta gözlerimizi açınca baktık ki, Atı alan Üsküdar'ı geçmişti. Sivas Kongresi'nde gerçekleştirilemeyen Amerikan mandalığı: NATO, CENTO, SEATO'nun atom şemsiyeleri altında, Türkiye'yi uluslararası Finans-Kapitalin "*Topa-et, İşe-et, Zevket*" dedikleri kasaplık koyun eti etmişti. Millî Kurtuluşun yerini yabancı üslerin ABC silahları tutmuştu. Ve Türkiye dünyanın en geri, en dinamizmini yitirmiş ülkeleri sırasına girmişti.

Neden?

Çok basit.

İkinci Meşrutiyet çağının Komprador burjuvazisine öncülük eden İttihatçılık, Sivas Kongresi'nde Kuvayimilliyeciliğe, açıktan açığa "*Filipin*" tipi Demokrasi tapşırılmıştı. Birinci Kurtuluş Savaşının keskinliği bu projeleri altüst etti. O projelerin sahiplerini "*İstiklâl*" (Bağımsızlık) Mahkemelerinde temizledi. Modası çoktan geçmiş 19. Yüzyıl modeli *Komprador* burjuvazi silindi.

Bunu Türkiye'de, Halkı sömürüp Milleti esir eden Yabancı Sermaye'ye karşı kutsal bir ekonomik ve sosyal *Zafer* olarak selamlayanlar çok oldu. Bunların unuttukları bir şey vardı: Komprador sermayeyi iktidardan indiren *Devletçiliğimizin* başında İşçi Sınıfı değil, İşveren sınıfı suyu kesmişti. Devrimin en önemli prob-

lemi *İktidar*: burjuvazinin, hem de soluk aldırmamacasına antide-mokratik *tekelinde* bulunuyordu...

Tek sözle *Monopolcü* [Tekelci] *Kapitalizm* Türkiye'nin ekonomi temelini de, üstyapı ilişkilerine de şartsız kayıtsız diktatörce ege-men oldu. Monopolcü Kapitalizmin adı nedir? *Finans-Kapital'dir*. Demek, devrim-mevrim, bağımsızlık-mağımsızlık, dalavere-ma-lavere, *Komprador sermaye* ikinci plana itilmiş, *Finans-Kapital* Türkiye'nin iliğine, kemiğine işlemiştir. "*Rekabet*" daha Cumhuriyet doğarken "*Gayri-meşrû!*" ilan edilmişti. Rekabet: Kapitalist bilinç-siz *gelişiminin* tek hayvancıl gelişim yolu idi. O yol bile tıkanmıştı. Artık Türkiye'nin "*Muasır medeniyet seviyesi*" yahut "*Çağdaş uy-garlık düzeyi*" diye süslenip püslenen bayağı *Kapitalist* düzeninin bile *ilerleyici* biçiminde ileri ülkelere yetişmesi baş kuruntu idi.

İkinci Emperyalist Evren Savaşı biter bitmez koparılan *Antisosya-list* isterik fobi krizi, İngiliz-Fransız-Alman Finans-Kapitaleri yerine Amerikan Finans-Kapitalini *Mississippi Zırhlısı* biçiminde önce karasu-larımıza "kurtarıcı" çağırttı. Bu çağrı "O yarimin eski huyu" idi. Kom-prador burjuvazi Birinci Emperyalist Evren Savaşı'nda Türkiye'yi *Al-man* Finans-Kapitaline sömürge yapmak için bir başka zırhlıyı: *Gö-ben* zırhlısını kucaklamış, "*Yavuz Zırhlısı*" adıyla ona ne Karadeniz havaları yakmamıştı.

Birinci Millî Kurtuluş Stratejisi, Filipin tipi Komprador sermaye egemenliğine karşıydı. Komprador yağmurundan kaçınıldı. Bete-rin beteri *Finans-Kapital* dolusuna tutuldu. Derimizdeki *Kom-prador* kanseri, içimizin içini kemirici Finans-Kapital metastazları ile kapladı. Sudan'da bile Ordu gençliğini ayaklandıran Tarikatçı Finans-Kapital egemenliği, "*Oy davarları*"na güvenerek, bıldırcın avlar gibi cadde ortasında Üniversiteli gençleri kurşunluyor. *İkinci Millî Kurtuluş* Stratejisini günün konusu ediyor.

ÇİN'DE DEMOKRATİK VE SOSYALİST DEVRİMLER

Birinci Kurtuluş Savaşından kalma bir öforimiz (keyifli böbürlen-memiz) var: "Biz bize benzeriz!". Doğrusu, herkes en çok "*kendisine benzer*". Ancak dünyada Türkiye'nin hiç benzeri olmadı mı? 20. Yüz-yılda Demokratik Devrimle gürbüz bir *Kapitalizm* düzeninin kurula-mayacağına bütün "*Üçüncü Dünya*"örneklerle doludur. Ama dünya-da o gerçeği hiçbir ülke *Çin* evreni kertesinde göze batırmadı.

"*İlk*" Millî Demokratik Devrim ürünü "*Millî Kurtuluş*" örneği-ni bizim icat ettiğimiz çok söylenir. Oysa bu "icat", Türkiye gibi Yarisömürge Çin'de daha önce belirdi. Çin'in Antika saltanatı,

Türkiye'dekinden en az on yıl önce yıkıldı. *Çing* Sülâlesi 1911 yılı devrildi. Ancak, ne Komprador burjuvazi değişti, ne Feodal ağalık kalktı. Bir devrim frazeolojisi ile Kompradorluğun yerine Finans-Kapitalin yerli kolu bir türlü geçirilemedi.

O zaman, Çin'de savaşıyan insanlar, kökü burjuva olan Millî Demokratik Devrim'in temelinden değiştiğini, en kanlı olaylarla başlarına vurula vurula, anlamak zorunda kaldılar. Hele Birinci Emperyalist Evren Savaşı'nın açış törenini yaptığı Dünya Bunalımları ve Devrimleri çağı, bu yolda en ufak ikircikliğe yer bırakmadı.

"1914 yılı Birinci Dünya Savaşı patlak verdikten sonra ve 1917 Rus Ekim Devrimi sonucu dünyanın altında biri Sosyalist bir Devlet kurduktan sonra, Çin'in Burjuva Demokratik Devriminde bir değişiklik oldu." (Mao Tse Tung, **Yeni Demokrasi**)

1917 örneği, 19. Yüzyılda beliren gerçeği, iki kere iki dört ederce ortaya çıkardı. 20. Yüzyılda işveren sınıfı hiçbir namuslu ve mantıkçıl sonuçlu Sosyal Devrim *öncülüğüne* girilemez. Hele güçlü bir kapitalizmin bulunmadığı geri ülkede, burjuvaziden herhangi sahibi bir Demokratik Devrim beklemek, ölü gözünden yaş ummaktır-.

Her ciddi ve gerçek Demokratik hareketin başını artık kapitalist sınıfı değil, İşçi Sınıfı çekebilirdi. Bunu, anlamak istemeyenlerden başka herkes iyice kavramıştı. Bu basit doğru, Mustafa Kemal'in Samsun'a ayak basışından 5 gün önce Çin'de patlak vermiş 14 Mayıs 1919 hareketiyle bir yol daha ispatlandı. Çin'de azıcık *"kendi kafasını"* kullananlar, o tek doğruyu görmemezlik edemediler:

"Çin Proletaryasının güttüğü bütün devrimci sınıfların ortak idaresi altında yeni bir Demokratik Toplum'un kurulmasına varılacaktır. O zaman Çin'de Sosyalist bir Toplum kurulabilmesi için Devrim gelişerek ikinci aşamasına geçecektir." (Mao, **Yeni Demokrasi**, s. 17)

Böylece, ilk defa Lenin'in **"İki Taktik"** araştırmasında ayrıntıları ile işlediği Devrim Stratejisinin iki basamağı, ana çizisiyle Çin Sosyal Devriminde kendisini bilinçlere dayatmıştı. *Millî Demokratik Devrim* ile *Sosyalist Devrim* birbirinden kaçgöç eder biçiminde konmuyordu. Eğer Sosyal Devrim *"başta İşçi Sınıfı gelmek üzere"* yürüyecekse ve buna içten inanılıyorsa, Sosyalist Devrim, "Millî" olduğu ölçüde, Demokratik Devrime *"Nâmahrem"* kalamazdı.

Genel Devrim Stratejisi, dünyanın her geri yerinde olduğu gibi, Çin'de de konulmuştu. Yalnız ayrıntıları, Çin gelişiminin ta kendisinden başka şeye, keramet taslayıcı atmasyonlara, bırakılmadı.

SERMAYECİ: MİLLET HAİNİ

Çin'de modern Sosyal Devrimin "*Yeni bir Demokratik Toplum*" yaratması için iki şart yerine gelmeliydi:

- 1- "*Proletarya güdümü*",
- 2- "*Bütün devrimci sınıfların ortak idaresi*"...

Yoksa, ortada ister *Hükümdarlık*, ister *Cumhuriyet* biçimi Devlet bulunsun, Toplum yapısında bir gerçekten *Demokratik Düzen* kurulmuş olamaz. Hatta ona "*Demokrasi*" etiketi de yapıştırılsa sahte kaçar. 20. Yüzyılın gerektirdiği sosyal yapıda ve anlamda normal bir Demokratik Topluma işveren sınıfı gelemmez. Burjuvazinin baş çektiği bir düzen ancak işveren Diktatörlüğünü yaratabilir.

Çin Devrimcileri bu konuları şöyle özetlediler:

"İlk aşama Çin burjuvazisinin Diktatörlüğü altında bir Kapitalist Diktatörlüğün kurulması değildir ve olamaz." (agy)

Bu kanı, "**İki Taktik**" yazarınının 19. Yüzyılda bulduğu gerçeği tekrar ediyordu. Bu kanı, Mao'lara soyut bir teori mantığından gelmedi. İki Emperyalist Evren Savaşı arasında geçen uzun boğucu yılların somut Çin olaylarından çıktı. Sun Yat Sen orta zenginlikte bir köylü çocuğu idi. "*Ben bir Kuli oğlu Kuli'yim. Fakir doğdum, gene fakirim.*" (J. J. B, **Çin Devrimi**, s. 32) diyordu. Tayping isyancılarına hayran idi. 1894'ten 10 Ekim 1911 yılına dek 10 ayaklanma yaptı. Gene de 12 Şubat 1912'de kurulan Cumhuriyeti, 10 Ekim 1915'e dek Yuan-Şih Kay gibi bir avantüryenin elinde anarşiye düşürdü.

Sun Yat Sen ancak 1917 Sosyalist Devriminden ilham alınca, "*Sağlam bir birleşme bölgesi'nin çekirdeğini kurdu. 1919'da Japon mallarına tüccar boykotu ile millî direnç yayıldı. 1922'de Komintern'le anlaşınca, gelen Borodin ve Joff gibi uzmanlarla: "Çinlilerin en zayıf olan örgütlenme yeteneğini güçlendirdi." 1926'da: "Burjuvazinin de desteğiyle dış düşmanlar kovuldu. Şehirler, içerde güçlü örgütler kurmuş komünistlerin yardımıyla savaştan teslim oldu." (agy., s. 35)*

Böylece Çin bütünü ile kurtuluş yoluna girmişti. 1925'te Sun ölünce, kurduğu *Kuo-Min-Tang* (Millî Halk Partisi) Komprador burjuvazisinin eline geçti, İşçi Sınıfına ihtiyacı kalmadığını sanan "*Çan-Kay-Şek 3 Nisan 1927'de Şanghay'da komünist avına başlamış ve birkaç gün sonra da Hankov'daki devrimci hükümeti devirerek Nanking'i başkent ilan etmiş ve Cumhurbaşkanı olarak hükümetin başına geçmişti.*" (agy., s. 36)

Neden?

Çünkü:

"O güne kadar yabancıların kovulmasından başka bir şey düşünmeyen hâkim sınıf (Kompradorlar), birdenbire halkın yönetimi ele geçirmesi ve köylülerin feodal beylere karşı ayaklanmasından korkmuş, kendisini kurtaracak bir adam bekliyordu... Bu ortam içinde çıkarları birleşen burjuva ve yabancılar, yürütme organı olarak Çang'ı seçtiler."

Seçilen adamı işbaşına getirme görevini Fransız Elçisi yükümlendi. Bir yandan Çang'la, diğer yandan Tu-Yüeh-Sen'le ilişki kurdu. Tu, afyon ticaretiyle uğraşan kudretli bir gangster çetesinin şefiydi. Ve bir sabah Nanking'deki binlerce komünist, ya hemen buldukları yerde öldürüldüler veya hapislerde korkunç işkencelerle ölüme gönderildiler. Aynı anda, ordusunun elindeki bütün bölgelerde Çang, şüpheli bütün birliklerin silahlarını ellerinden aldırtıyor. Ordu, Köylü, İşçi ve Sendika liderlerini tutuklatıyordu. Son aşama olarak da Hankov'u ele geçirerek, devrimci hükümeti devirdi ve birçok kişiyi daha öldürttü...

"Yeni Kapitalistler ve Çin'de geniş ölçüde yatırım yapan yabancı kapitalistler, daha çok yatırım yapmak için Komünist tehdidinin kaldırılmasını şart koştuklarından, Kuomintang, ülkenin kalkınmasına yarayacak kaynakların büyük kısmını komünistlerle savaşmak uğruna harcamaya zorlanmıştır." (agy., s. 37)

AP'nin son günlerini andıran bu tutum: Yabancı Casuslar + Yerli Kaçakçı Gangsterler Yönetimi, İşveren sınıfının iflası demektir. Buna Vatan hainliği de gelip katılmakta gecikmedi. 1931, 1933, 1935 yılları Japonlar *"Çin milliyetçiliğinin AŞIRILIKLARI ve KIZIL TEHLİKEYİ ÖNLEMEK için"* Çin'e her saldırdıkça, *"Kuvvetli Adam"* Çan-Kay-Şek, hemen düşmana ülkeler teslim ederek, *"Ateş Kes"* yaptı, düşmanı anayurduna buyur etti.

Bunun üzerine önce öğrencilerle tacirler, sonra gene öğrenci gösterileri ile *"bütün ülkede"* İşçi grevleri patlak verdi. Köylü ile Ordu barışıp direnmeye girişti. *"Çatışma ve Savaş uzadıkça, Kuomintang'ın yetersizliği beliriyor ve Parti kitleden gittikçe ayrılıyor. Buna karşılık Kungcantang (Sosyalist Partisi) halkla bir oluyor ve gittikçe daha geniş bir kütleyi etkilemeye başlıyordu."* (agy., s. 40)

7 Eylül 1941 günü Japon, Pearl-Harbour'da Amerikan filosuna baskın yapınca, Çin burjuvazisi, eski efendileri Batı Emperyalistlerine karşı bile kahpece ihanetlere girişti. 1943 yılı, Çang'ın planı gereği, 42 Çin generali birlikleriyle birlikte Japonlardan yana

geçtiler. Japon ordusunun % 60'ı Çinli asker oldu. Çin generali Pang-Ping-Hsun: "*Peiping* (Japonlar elindeki Peking) *radıosundan ulusal kurtuluş için komünistlerin ve yabancı Emperyalistlerin (Amerika'nın) kovulması gerektiğini, 8. Ordu'ya (İşçi-Köylü Ordusu'na) karşı girilecek saldırının Başkomutanlığını yapacağını bildiriyordu.*" (agy., s. 59)

Böylesine gözü dönmüş bir beyinsiz İşveren Sınıfının Millî Demokratik Devrime öncü olması şöyle dursun, kestirme yoldan intihar etmemesi için en ufak bir çıkar yolu, ne Allah, ne Şeytan gösterebilirdi. Çang, sanki bütün gücüyle "*Kızıl Haydutlar*" dediği İşçi Sınıfını ve Mao'yu iktidara getirme fedailiği yapıyordu. Çang kimdi?

Geri bir ülkede 20. yüzyıl ortasında Kapitalizmi korumak isteyen kalleslik ve yobazlık üstadı bir generaldi.

O yüzden: Menderes'i "*İnönü bile*"kurtaramadığı gibi, Çin burjuvazisini *Amerika* bile kurtaramadı. Bütün yollar, Mao'ya ve Çin İşçi Sınıfına açıldı.

ÇİN DEVRİM SAVAŞINDA ÜÇ STRATEJİ

İşte o gerçekten "*Kızılca kıyamet*" ortasında Çin sosyalizmi, Çin yığınlarının kendini dayatan Stratejisini çizmek zorunda kaldı. *Sınıflar Savaşı*, Anadolu Kuvayımilliyeciliği gibi, bir *Dış Savaş* kılığına girdi. Anadolu'ya, yorgun Emperyalistler ufak şaşkın Yunan kralcılığını sürmüşlerdi. Çin'e, doğrudan doğruya büyük ve kararlı Japon Emperyalizmi, kabına sığmayarak taşmıştı.

Bu kanlı Tufan önünde Çin devrimcileri, Strateji ve Taktik bakımından üç bölüğe ayrıldılar:

1- "*BOZGUNCULAR*": tıpkı Mütareke İstanbul'unun feodal Saray'ı ve bir bölük Komprador burjuvaları gibi panik yaratıyorlardı. Hiç muazzam Emperyalist ordularına karşı gelinir miydi? "*Çin, Japonya'nın dengi değil*"diyerek hemen teslim olmaktan ve Emperyalizmin insafına sığınmaktan başka çıkar yol görmüyorlar, göstermiyorlardı.

Bunların hesabı açıktı. Uluslararası Finans-Kapitalin maskesiz uşaklığı ile geçinip gideceklerdi. Cepheleri karşıda, belliydi.

2- "*KÖR İYİMSERLER*": Çin devrimcileri arasında idiler. Kimi "*keskin Sosyalistler*" yahut "*kolay Devrimciler*" gibi, "*Fazla çaba göstermeden, çabuk zafer kazanılacak*" sanıyorlardı.

Ezberledikleri birkaç "*sınanmış*"formülü *Sloganlaştırıp* ortalığa yaydılar mı, yığınların şahlanıvereceğini ve düşmanın Çin "Yecüc-Mecüc"leri ortasında kendiliğinden eriyivereceğini umuyorlardı.

Böyleleri için, uzun boylu düşünüp davranmaktan, yığınları kendi denemeleriyle sabırlıca eğitmekten ise, falan ülkede tutup, filan makale veya kitapta yazılmış Strateji ve Taktik lakırdılarını "*doğru*" öğrenip yaymak, her şeye yeterdi. Kim uğraşacaktı, Marks'ın yahut Lenin'in yazmadığı Uzak ve Yakın Çin Tarihi, Çin olayları ile!

Çıkarsın, efendime söyleyeyim, sahneye bir yanılmaz Papa *pozu* ile. Yayarsın, anladın mı, üç beş bildiri ve ajitasyon. Ne Japon kalır karşında, ne Feodal, ne Komprador. Bunlar, Antika Osmanlı'nın:

*Dermiş hakîm, bilmediğim nesne kalmadı:
Dünyayı bildi, bîçâre, nefsinı bilmedi.*

dediği tonton "Hakîm: Filozof" kılıklı, *Salon* yahut *Kitap* devrimcisi tatlı su "*Avantüryeleri*" olarak Çin Devriminde ad aldılar.

3- "*MAOCULAR*": Ne zorlu bozguncuların, ne kolay "başarılı" sözde devrimci avantüryelerin palavralarına ve pozlarına aldanmadılar. Teslim olmak ölümden kötüydü. O tartışılmazdı. (Emperyalizm + Feodalizm + Kompradorculuk) ile savaşı çocuk oyuncu-çağı sananları da olayların dili ve eli ile itelediler.

Başka ülkelerde Sosyal Devrim nasıl başarıya ulaşmıştır?

Proletaryanın yoğun bulunduğu büyük Şehir adlı merkezlerden yola çıkıp, Köylere doğru gelişmekle. E, Çin'de, Emperyalizmin kahredici teknik üstünlüğü, Şehirleri düşmanın en güçlü bulunduğu yerler haline getirmişti. Devrimi Şehirlerde intihar ettirmek mi, yoksa Köylerde yaşatmak mı olası idi?

Bunu, bizim Kurtuluş Savaşındaki örneğine vuralım. Kuvayımilliyecilik elbet, İstanbul, İzmir gibi büyük kentlerin devrimci güçlerinden *girişim* olarak esinlenmişti. Ama Anadolu'da *başlamış*, Anadolu'da başarıya ulaşmıştı. Emperyalizmin ve Feodalizmin ve Kompradorluğun en güçlü olduğu İzmir ve İstanbul şehirleri içinde Kuvayımilliyeciliği odaklaştırmak, hareketi doğmadan boğdurmak olurdu.

Maocular, tıpkı bizim Kayı Boy'u İlb'lerinin, Osman Gazi'lerin, Orhan Gazi'lerin Bizans önündeki davranışlarındaki Strateji ve Taktiği uyguladılar. Çin, her şeyden önce ezilip soyulan büyük Köylü yığınlarının kaynayan katran kazanıydı. O kazana girilecek, orada kaynayanlarla yanıp dövüşülerek, uzun, sabırlı, yılmaz ve "dönük", "dönek" olmayan zekice savaşılacaktı.

ÇİN'İN BİRİNCİ STRATEJİ PLANI

Çin devrimcilerinin Sosyal Savaş Strateji ve Taktikleri, alışılmış ve ezberlenmiş Devrim Stratejisinin tersi, zıddı oldu. Şehirlerden köylere değil, Köylerden şehirlere gidildi:

"Kırlık bölgelerde üsler kurulması... şehirlerin kuşatılarak sonunda zapt edilmesi." (Lin Piao, **Yaşasın Halk Savaşının Zaferi**, 1968)

Strateji, olayların kaçınılmaz itişiyile ve kesince bu oldu. Böyle bir düşünce ve davranışın nice *"derin sosyalist bilgin"* kafaları sersemlettiği ve Maoculara nasıl *"Sosyalizmin Bilimi"* ve *"Komünizmin Başarılı Deneyi"* adına, ne yayılım ateşler açtığı örnekleriyle anılabilir.

Çin Devrim Stratejisi, Dergilerde yahut Kürsülerde, elde Kızıl Kaplı Kitap, tartışılarak doğmadı. Hatta uzun süre hangi kişilerin ve hangi örgütlerin yarattığı olduğu üzerinde bile durulmadı. Dağ başında, elde silah, bozula düzüle savaşılarak, o Stratejinin doğrultusuna ve doğruluğuna erişildi. Devrim içinde bilince çıkarıldı.

Varılan ve bilince çıkarılan Çin Strateji planı, artık Rusya'daki klasik Strateji formülünü dört yerinden çatlatıp genişletti. İçine bir yığın yeni canlı elemanlar kattı. Devrim ortamında karşılaşılan bütün güçler ve karşı-güçler olağanüstü özelleştiler. Bugün hâlâ *"Sosyalist Devrim Aşaması"* nerede başlar, *"Demokratik Devrim Aşaması"* hangi saatte biter gibi sorular konu değildirler.

Hayat, her zaman kitap formüllerini aşar. *"Aşama"* denilenler Devrimin ateşi içinde birbirine geçebilir. Bunu dünyanın en klasik Proletarya Devriminde bile görmemek için kör olmak gerekir. Hiçbir ülkede Demokratik Devrimin falan yerde, filan gün *"tamam"* olduğu ve o *"tamamlanmadıkça"*, *"Sosyalist Devrim Aşaması"*nı kimsenin düşünemeyeceği gibi kurusıkı ideolojik peklıklere düşülemez.

Çin Devrimi'nin Strateji planı, çok "aklievvel"i şaşırtacak kerte de *"Kargaşalık"* içinde *"Yalınkat"*tır. *Demokratik Devrimden Sosyalist Devrime doğru uzanan bir tek prosedir.* O prosenin en keskin *Momenti:* Japon emperyalizminin saldırısı altında belirir. O momentte Çin Sosyal Devrimi kesin olarak *Millî Demokratik Devrim* karakterini taşır.

O *"aşama"*daki planı, sosyal ve politik sınıf, zümre güçleri olarak bugün bir *kesit* gibi göz önüne koyabiliriz. O kesitte daha anlaşılır olmak için, genel Strateji planında 4. sıraya koyduğumuz *Karşıt güçleri* burada 1. sıraya alırsak, şöyle dizebiliriz:

Millî Demokratik Devrim Basamağı

Karşıt Güçler: Japon Emperyalizmi,
Japoncu Kompradorlar,
Japoncu Büyük Toprak Ağaları.

Özgüçler: İşçiler,
Köylüler,
Şehir Küçükburjuvazisi.

Yedek Güçler: Millî Burjuvazi,
Orta ve Küçük Toprak Sahipleri,
Dirençten yana Büyük Toprak Sahipleri.

Tecrit Edilecek Güçler: Amerikancı-İngilizci Kompradorlar,
Amerikancı-İngilizci Bürokrat
Burjuvalar.

STRATEJİDE PRATİK DEVRİMCİLİK

"Zafer"e dek süren Çin Sosyal Devrim Strateji Planı'na dikkat edersek, iki karakteristik göze çarpar:

1- Bu planda *gerçek Devrimci Somut-Objektif* sosyal güçlerden her birinin o andaki eğilimleri dışında hiçbir *önyargı* ve *yakıştırma* yoktur. Bir Atom Reaktörü ne ise, Devrimci Örgüt odur. Ezbere peşin formüller, her an değişebilecek Elektron, Proton, Nötron, Mezon ve ilh... elemanları gibi, Çin toplumunun beliren bütün Sosyal güçlerine göre değiştirilir. Mücadele, Savaş, *düşünce* ile *davranışı* aynı ölçüde ahenkleştirip kullanmayı bilen insanların *araştırı* ve *çözüm* çabaları olur.

Devrimci mücadele budur. Şu veya bu parlak *laf*la karşısındaki ni "*mest*" eden *edebiyat* değildir. İnsan pratik ateşin içine, heves ve sükse için girmez, ateşi toplum madenini işlemekte kullanırken kafasını da kullanır. Kendisi gibi maden eriticilerle tartışırken, her ne pahasına olursa olsun haklı çıkmak, hatta sırf karşısındakini yenmek ve üstün çıkmak amaç olamaz. *Amaç*: demiri tavında dövmehtir.

"*Bu iş illâ benden sorulur*" yahut "*Ya o, ya ben*" gibi dekadan Osmanlı Ağa-Paşa döküntülüğü sökmez, sökmemelidir. Her eleştiri, bir "*ne şiş yansın, ne kebab*" yollu yavan küçükburjuva "*çelebi*" taslaklığı olamaz. Ama her senin tekerlemeni ciddiye almayı at-

latıcı "*taktika*" mahutluğu ile tartışmak için tartışmak da yahut her türlü tartışmadan çok bilmişçe "sakinmak" da, "Devrimci Eleştiri" değildir. Hele, hiçbir *somut* ve *objektif* problem koymadan, karşı-sındakini "*mat etme*" sevdalı, ahbab çavuşlar arası düşünce hokkabazlıkları, kötü *Bizantizm'dir*. Yalnız kılı kırka yarıp, kullanım değeri bulunmayan matahlar yapmak, emekleri israf etmek ve emekçileri dağıtmak olur.

Çin Devrim Stratejisinde Bizantizm soysuzlaşması yok. İş yapanların son kerteye dek arkadaşça *elbirliği* ve içten, böbürlenmesiz, anlayışlı, örgütçül *ekip çalışması* var.

2- Çin Devrim planında ikinci göze çarpan özellik: Çin'e Japon *Saldırışı* ile Türkiye'ye Yunan *Saldırtılışı* arasındaki paralelliktir. Çin'de Japon Emperyalizmine karşı yapılan Millî Kurtuluş Savaşı, Türkiye'de Birinci Millî Kurtuluş Savaşı sırasındaki duruma epey benzer durumlar yaratmıştır.

İlk Kuvayimilliyeye savaşında bir numaralı karşıt güç: Soyut olarak; Emperyalizm + Feodalizm + Komprador Burjuvazi'dir. Ancak bu soyut karşıt güçler *somutça* ele alındı mı, hiç de öylesine genel bir formül torbasına doldurulup rafa kaldırılmakla bitmeyeceği anlaşılır.

Emperyalizm: Ülkeyi baştanbaşa teslim aldığı halde, Millî Kurtuluş hareketinin karşısına çıkan karşıt güç *Yunan Ordusu'dur*. Türkiye'de Yunanca konuşan Merkez ve Taşra *Rumları* vardır. Ama onlar da, Emperyalizmle birleşik Kompradorlar dışında, azınlıktır-. Bütünü ile Türk-Müslüman Millet-Halk tabakaları, ya Özgüç, ya Yedek Güç yahut Tarafsızlaştırılacak Güç durumundadır. Yeri gelince ayrıntılarını görürüz.

Çin'de, Yunanlının yerini *Japon* tutmuştur. Japon'un arkasında *bütün* Emperyalizm yoktur. Yunan'ın arkasında da bütün Emperyalistler tek vücut değillerdi. Kuvayimilliyeciler Yunan'a karşı İtalya'yı, İngiliz'e karşı Fransız'ı kollamakla, Emperyalistlerarası çelişkilerden de yararlanmayı küçümsemediler. Sonradan, her Emperyalistin bir Emperyalist olduğu "unutulmasaydı", Millî Kurtuluş Hareketini bir *Yunanlılarla Savaş* kılığında yürütmek, yerinde bir Strateji ve Taktikti. Ne var ki, "*Unutmak*" bir determinizmdi.

Çin'e Japon Emperyalizmi saldırınca: Emperyalist *dış* düşmanlar da, Emperyalizme bağlı *iç* düşmanlar da olağanüstü daraltılmıştır. (Emperyalistler-Ağalar-Kompradorlar) arası çelişkilerden de yararlanılarak, *karşıt* güçler küçültülmüştür.

Buna karşılık, belirli Tarihçil ve Sosyal-Ekonomik nedenlerle, Türkiye'de başarısız olan olaylar, Çin'de geliştirilmiştir. Başta *İşçi Sınıfı* gelmek üzere, *Küçükburjuvazi* de Demokratik Devrimin *Özgüçleri* durumuna girmiştir. Çin Toplumunun *İşçi-Köylü-Esnaf* sınıf ve tabakaları dışına düşen bütün öteki Sınıf, Zümre ve Tabakaları hiçbir ezbere formüle kapılmaksızın, somut tutumlarına göre ele alınmışlardır-.

Hem bu ele alış *tekyanlı* olmamıştır. Yani, Sosyal yığınların, anadan doğma eğilimleri ne ise onunla yetinilmemiştir. İşçi Sınıfı ile Halk Devrimcileri, gösterdikleri *Çaba, Beceri, Başarı* ölçüsünde Millet kümelerini etkilemeyi bilmişlerdir. O *Çaba-Beceri-Başarı* ölçüsünde *Özgüçler dışında* kalan (hatta kimi karşıt güçler içinde olan) sosyal kümeleri ya *Müttefik Yedek Güç* yapmışlardır yahut *Tarafsızlaştırıp Tecrit* etmişlerdir.

AKTİF STRATEJİ VE SAĞ-SOL OPORTÜNİZM

Demek Devrim Stratejisi ve Taktiği, kritik momentlerde, basma kalıp ölü planlar dergisi değildir. Patlak veren bunalım prosesinde, kaynaşan som olaylara göre düşünülüp davranılır. Kim bir numaralı saldırgan düşmanla birleşiyorsa, o, sınıfına, zümresine bakılmaksızın haindir ve düşmandır. Kim belli düşmana karşı savaşı göze alıyorsa, o, burjuva da olsa, toprak ağası da olsa Devrimin Yedek Ortak müttefik gücüdür.

Kim düşmanla savaşı göze almamakla birlikte, işbirliğine de kalkışmıyorsa, o tecrit edilir, tarafsızlaştırılır. Dünyanın her yerinde: Küba'da, Cezayir'de, Vietnam'da ve ilh... uygulanan bütün Devrim Stratejileri aşağı yukarı hep o *dupduru* anlayış ve *pratik* davranış doğrultusunda gerçekleşti.

Bu sınıflar anlayışı, olayları teleskopla veya mikroskopla seyredip, yukarıdan Strateji kesmek, Taktik biçmekle edinilmez. Bir satılık küçükburjuvanın bir zamanlar yeraltında yumurtladığı deyimle, olaylara, "*Müterakkıp ve Murakıp*"seyirci ve külah kapıcı olmakla da baştan savılamaz.

Hiçbir gerçek savaş, *pasif* bir "Samedânî" [Göksel] yargı veya metafizik ilham (esinti) sonucu doğan Strateji ve Taktikle güdülmemiştir. Özgücün, her şeyden önce ve her an, kendisine Yedek Güçleri *kazanmak* üzere var gücüyle *aktif* davranışıyla, düşünceyle geliştirilmiştir. Özgüçlerin kendileri gibi, öteki güçler de (Millî Burjuvazi, Komprador Burjuvazi, Küçük, Orta, Büyük Toprak Sahipleri), sırf hazır devrimcilerin, yakıştırma Stratejileri veya Taktikleri

"bunu böyle istediği" için Yedek yahut Tarafsız güç oluvermemişlerdir. Tam tersine, Devrimci güçler bütün zekâlarını, bilimlerini ve girişkenliklerini *seferber* ederek, müttefik kazanma yahut tarafsız kılma uğruna kıyasıya savaşmışlardır..

O yüzden İkinci Emperyalist Evren Savaşı ardından gelmiş bütün başarılı Sosyal Devrim Stratejileri, diyalektiğin olağanüstü "*Sıçrama momenti*"ne uydu. Bunu, Çin "*Millî Birlik Cephesi*"kadar açıkça aydınlatan deneme olmamıştır. "*Millî Birlik Cephesi*"ndeki gerçek devrimcilerin, gerek dostta, gerekse düşmana karşı tutumları, hiçbir önyargıya tutulmadı.

Cephe içinde, her yerde olduğu gibi, "*sağ*" yahut "*sol*" oportünizmler eksik olmadı. *Sağ oportünizm*: Masallardaki "*Çevir kazı yanmasın; Aman! Devletlim uyanmasın*" metodu ile Devrimciliği (bir hanım "ideologumuzun" mutfak felsefesi ile) aşçıbaşılığa çevirdi. Birkaç *hazır reçete* ile dostun da, düşmanın da tenceremize atılıp kendiliğinden kaynaıvereceğini sandı. *Sol oportünizm*: Derlemekten çok dağıtmaya, örgütçül cepheleşmekten çok, taş taş üstünde bırakmamacasına ne yaptığını bilmez yıpratıcılığa özenmekti.

Chen-Tu-Hsin'in yaptığı Strateji ve Taktik önerisi: "*Hep dostluk, dövüşme yok: SAĞ OPORTÜNİZM*" idi.

Wang-Ming'in önerdiği: "*Hep dövüş, dostluk yok: SOL OPORTÜNİZM*" idi.

Geri ülkeler için her iki oportünizm de aynı kapıya çıktı. Hayatın gürbüz ve tetik güçleri ile alaşağı edildiler. Sayısız sosyal güçler Devrimden yana kazanıldılar. Bu kazanç *kendiliğinden* gelmedi. Bütün sosyal güçlerin hepsiyle, yerine göre hem *dostluk*, hem *dövüş* güdüldü. Bu yüce sosyal matematiği anlamayanların, ezbere ve lafla Devrim mühendisliğine kalkışmaları, kendi kendilerini gü-lünçleştirmekle kalsa, bir şey denemez. Hareketi soysuzlaştırmaları hoş görülemez şeydir.

ANADOLU VE İSTANBUL SOSYALİZMLERİNDE STRATEJİ (EVRİM KONAĞI)

SOL VE SAĞ SAPMALAR

Türkiye'de "*Strateji*" tartışmaları, kimi TİP güdücülerinin İşçi Partisi dışında, herhangi bir "*sosyalist*" düşünce ve davranışa dayanamayışlarından çıktı. O "patentli" toleranssızlık, TİP'in Türkiye'de daha geniş *Halk Cephesi* kurulmasında çekimser kalmasından öteye dek yozlaştı. Buna -hiç değilse gösterilerine bakarak- "*Sol Sapıtma*" diyebiliriz. "*Ben sosyalistim. Tenezzül etmem! Elimi öpene önder olurum!*"

O sapıtma, görünüşte "*Sol*" etiketini takınıyor, hatta "*en ortodoks sosyalist*" geçiniyordu. Sözde "*uzlaşmaz*" tutumu ile Türkiye'nin ilerici eğilimleri arasında *sekte* ayrılıklar yarattıkça, en kötü sağcılığa ortalığı boş bırakıyordu. Hele: "*Sakın birleşilmesin, kımıldanılmasın: yoksa Faşizm gelir!*" anlamındaki titizlenmelerle, bilerek bilmeyerek: "*Eller Yukarı!*" kumandası veriliyordu.

Bu sapıtma savunucularının *sübjektif* (kimesnecil) niyetleri ne olursa olsun, o düşünce ve davranışın *objektif* (nesnecil) sonucu, Faşizmin müjdeciliğini öngörü maskesiyle yapmak ve gericiliğe vesile hazırlamak oluyordu. Böyle bir "*Soldan geriliği*" uzun boylu tartışmak, zahmetine pek değmez. Çarçabuk takke düşer, kel görünür.

Sol sapıtmaya karşı kaçınılmaz olarak yapılan eleştiriler de tutarlı bir dayanışmayı başaramadı. Düzenli *Ordu* yerine *Çete* savaşı eğilimindeki küçükburjuva ortamımız, düşünce ve davranışları epey soyutlaştırdı. Olay'ların yerini *Kavram'lar* tuttu. Türü nedenlerle, heyecanlı bir "*Devrim Stratejisi*" tartışması yüzeyleri kapladı. Bu hava, Türkiye'nin aceleci ve acemi sol çevrelerinde, şimdiye dek hiç kimsenin aklına gelmemiş "*Sloganlar atmak*" biçiminde yankılandı.

"*Strateji Sloganları*" denilen şey, Türkiye'nin orijinal Sosyal Sınıf ilişkileri dışında kitapçıl yakıştırmalara kardı. Falan veya filan "*Otorite*" kaynakları: Türkiye'nin kendi Tarihçil ve aktüel ilişki ve gelişmelerinden bağımsızca değerlendirildi. Ve bir bölük tartışmalar, kriteriyumlarından uzaklaştıkça, her biri ayrı ayrı Sosyal Sınıf ilişkilerimizi aydınlatamayan gençler arasında bir "*Sağ sapıtma*" izlenimi yarattı.

Gerçekte Strateji parolaları, biri *biçimcil*, ötekisi *özcül* olan iki eksikle ortaya atılmıştır.

BİÇİMCİL Eksik sudur: Türkiye'de Devrim Stratejisi üzerine atılan sloganlar "*yeni*" olmaktan uzaktırlar. Dünyanın bütün geri ülkeleri şöyle dursun, Türkiye için de çok eskidir.

Türkiye'nin eski Strateji ve Taktik biçimlerini ve parolalarını bugün sık sık tekrarlamak yetmez. Onların kırk yıldır hangi dönemlerden geçerek, hangi aşama gününde ne denli değişiklikler, hatta altüstlükler geçirdiği önemlidir. Bu önemli gelişim, yüzeyde ve soyut kalmayan, tekerlek formüllere dönüştürülmeyen *teorik* ve *pratik işlenimler* ister. Bu da gerçekçi, alçakgönüllü, sabırlı araştırmalar bekler. Günün problemi budur.

Örneğin: "*Demokratik Devrim*"sloganını ele alalım.

SOSYAL DEVRİM VE GENÇ TÜRKLER

Türkiye'de *Millî BURJUVA Demokratik Devrimi*, Fransız "Büyük Devrimi" yılında (1789) Taht'a çıkan Selim III'ten beri belirdi. 19. Yüzyıl boyu, 4 büyük *Politika Kutbu*: (İngiltere-Fransa) ile (Rusya-Türkiye) diye, ayrıca birbirine zıt ikişer kutupta toplandı. İşveren sınıfı: İngiltere ve Fransa'da *İktidarını* yerleştirdi; Rusya ve Türkiye'de bir türlü yerleştiremedi. 19. Yüzyıl, Rusya'da da, Türkiye'de de en aşırı İSTİBDAT düzeni ile sona erdi.

20. yüzyılda, kapitalist *Anayurtlar* (Metropoller) Tekelci Sermayeyi başa geçirince, *Geri Ülkelerde* kendilerine *rakip* olacak *Millî Burjuva Demokratik Devrim'lerini* baltaladılar. O zaman geri ülkelerin en ilerisinde, Rusya'da 1905'ten 1917'ye dek Millî Demokratik Burjuva Devrimi, İşçi Sınıfını öncülüğe zorladı. 1917 Şubat-Mart'ından 7 Ekim gününe dek, hemen 7 ay içinde *Burjuva Demokratik Devrimi*, *PROLETARYA Demokratik Devrimi* oldu.

Dünya Tarihinin bu sosyal dönemeci, ister istemez, bütün ülkeler gibi Türkiye için de etkiler, tepkiler yarattı. İçeride KUVAYİMİL-LİYECİLİK hareketi başladı. Bu hareket de, Türkiye'nin tek *Orijinal* özelliğine dayanan *GENÇLİK* (Genç Türkler) düşünce ve davranışı

oldu. Her zamanki gibi o zaman da, *ORDU* Gençliği *Davranış* yoluna girdi; sivil *AYDIN* gençlik *Düşünce* yoluna girdi.

Emperyalist Savaşta Kara Avrupası'nın üç ülkesinde okuyan GENÇ TÜRK'ler, Millî Demokratik Devrimin Burjuva karakteri yerine Proletarya karakteri aldığını sezmekte gecikmediler. Hemen hepsi *Sosyalizmi* buldular. Bunlardan Türkiye Sosyalizm Tarihinde iz bırakan üç Genç Türk, içinde buldukları üç Avrupa ülkesinin sol akımlarına uydular.

Fransa'da okuyan *Şefik Hüsnü* ile İsviçre'de okuyan *Sadrettin Celâl* daha çok *Fransız* sosyalizmini benimsediler. Jean Jaures'ten Henri Barbusse'e doğru gelişen akımı, Türkiye'de başlamış olan Kuvayimilliyecilik davranışı önünde düşünceleştirilmeye giriştiler. Sadrettin Celâl'in İsviçre Öğrenci Örgütleri ölçüsünde önerdiği düşünceler Millî Kurtuluş Savaşı'nın ilk ideolojik taslağı gibiydi. Fransa, Türkiye'yi yenmiş bir Emperyalist ülke olduğu için, *Şefik Hüsnü*, yurtdışında örgütçül bir davranışa ortam bulamadı. Vanlı *Kâzım* gibi kalifiye işçiler ise, Anarkosendikalizm hareketine katılabilirler.

Nejad ve arkadaşlarının buldukları Almanya: Hem Karl Marks'ın memleketi idi, hem de yenik Emperyalizmin uğradığı devrimler ve karşıdevrimlerle çalkanan Orta Avrupa merkezi idi. Onun için daha 1919 Mayıs ayı Berlin'de yayımlanan KURTULUŞ, ilk *Bilimcil Sosyalizm* eğilimlerinin dergisi oldu. Türkiye, Alman "müttefiki" ile kader birliği yaptığı için, Almanya'daki *Genç Türkler* ve kalifiye işçiler sayıca da hatırı sayılabilecek bir kalabalıktılar.

Bu nicelik ve nitelik, *Kurtuluş* grubunu daha ilk adımı atarken teori ile pratiği birleştirmeye itti. *Kurtuluş* dergisinin ilk sayısı, doğrudan doğruya İşçi Sınıfının hem *Ekonomik* örgütünü: "*Türkiye İşçi Derneği*" adıyla, hem *Politik* örgütünü: "*Türkiye İşçi Çiftçi Fırkası*" adıyla kurulmuş gösteriyordu. Dergi, yayımladığı "*MANİFESTO*"sunda başlıca iki prensip ortaya attı:

- 1- "*Türkiye'nin Batı boyunduruğu altına girmesini önlemek.*"
- 2- "*Türkiye'yi Modernleştirmek, çağdaş seviyeye getirmek.*"

Bu iki prensip de, apaçıkça, Türkiye'de o günkü Tarihçil ortama göre "*Demokratik Devrim*" Stratejisini ilk biçimi ile ortaya koyuyordu.

1- Türkiye'nin "*Batı boyunduruğundan*" kurtulması, tek sözle "*ANTİEMPERYALİZM*" demektir.

2- Türkiye'nin "*Modernleşmesi*", tek sözle Derebeylikten kurtulması, alafrağa deyimini ile "*ANTİFEODALİZM*" demektir.

Türkiye için Sosyal Devrim Stratejisi, henüz çocuk yaşta insanlarca konuluyordu. Şu veya bu ayrıntısında *bilgi* ve *deney* azlığının rolü ne olursa olsun, ok yaydan çıkmıştı. Hedefine varmak için, yabancı ülkelerden geçip kendi toprağına ayak basması gerekiyordu. Gerçek Stratejiyi doğrultmak için 40 yıl bir "*dâhi*"nin "*zuhur*"u beklenemezdi. Derviş katlanışı, zincirbent çabası ile çalışıp savaşmak yolu açılıyordu.

TÜRKİYE'DE BİRİNCİ KUVAYİMİLLİYECİLİK (BİRİNCİ DEMOKRATİK DEVRİM = BİRİNCİ KURTULUŞ SAVAŞI)

Türkiye dışında eski Osmanlı geleneğı ve göreneğı ile *Genç Türkler* düşünüp davranırlarken, Türkiye içinde *Kuvayimilliyecilik*, düşünmekten çok davranış yolu ile aynı sonuçlara değdi. Çin'e seksen Emperyalist parmak attı: *Japon'un* saldırısı direnme yarattı. Türkiye'ye de seksen çeşit Emperyalist kazık gibi girmişti: *Yunan*'ın saldırısı bardağı taşırıldı.

Yunan İzmir'e girer girmez, *gençlik*, isyan duygusu ile doldu. Almanıcı İttihatçı Kompradorların kodaman elebaşları Türkiye dışına kaçtılar. Kalan öteki Kompradorların elindeki *Teşkilâtımahsusa*'dan Rauf Bey gibi birkaç eleman katalizörlük edince, Ege bölgesinde direnme başladı. Sayılı *Teşkilâtımahsusacı-Kuvayimilliyeci* Çerkez Ethem Bey'in anıları o bakımdan ilginçtir. Ve şu gerçeğı belirtir:

Anadolu'da ilk Kuvayimilliyeci direniş silahlı biçime girer girmez, karşısında somutça kimi buldu?

Emperyalizm'den önce yerli *Tefeci-Bezirgan* Sınıfını. Salihli'de cephe kurulurken, ilk Kuvayimilliyecilerin ilk kurşunu, istilâcı *Yunan Ordusuna* değil, Padişahçı "*Eşraf ve Mütegalibe*" *Ağalara* karşı atıldı.

Böylece, Millî Kurtuluş Savaşı daha en ufak bir *plan* veya *ideoloji* ortaya atmadan, *dövüşün* kendi kıyasıya kesinliğı yüzünden en keskin ekonomik ve sosyal sınıf Stratejik ve Taktik determinizmini buldu. Dağdaki *eşkiya* ile *Teşkilâtımahsusa* çetesine, kimse giriştiğı çatışmanın Tefeci-Bezirganlarla Finans-Kapitale karşı olduğunu öğretmemişti. Kavga ciddileşince, sosyal sınıf ilişkileri otomatikçe Kuvayimilliyeciliğı, önce som (Ağa + Yunan) ikilisine karşı çıkardı.

Bunun bugün bilinen *soyut* ideolojik anlamı: *Antifeodalizm* ve *Antiemperyalizm* idi. Böylece, Batı Emperyalizminin ılık Metropol serlerinde okuyan kayırılmış *Türk öğrencisi* ile Sömürgeleşen Türkiye'nin dağ başlarında kanlı eşkiyalık yapan Türk köylü anar-

şistleri aynı Strateji ve Taktiğin belirli parolalarında buluşmuşlardı: *Antifeodalizm-Antiemperyalizm!*

ANKARA: PROLETARYA DEMOKRATİK DEVRİMİ

Kuvayımilliyecilik gelişti. Tefeci-Bezirganlık ile Finans-Kapitalin bunakça kışkırtmaları altında Alaşehir'de, Erzurum'da, Sivas'ta ünlü ünsüz kongreler toplandı. Halkın gerilla savaşına Ordu gençliği de katıldı. Ankara'da *Büyük Millet Meclisi* kuruldu. Onun Yasama ve Yürütme örgütlerinin başına getirilen Mustafa Kemal Paşa, aynı "*Millî Demokratik Devrim*" Strateji ve Taktiğinin sloganlarını benimsedi: Antifeodalizm-Antiemperyalizm ilk prensipler oldu.

Yalnız, o günün Strateji ve Taktik güdümünün inceliğini, asker içgüdüğü ile yöneten Mustafa Kemal Paşa, Antifeodalizm ve Antiemperyalizm sloganlarını daha özel biçimde ele aldı. "*Antiemperyalizm*" deyimini: "*Emperyalizm ve Kapitalizme karşı mücadele*" olarak yorumladı. *Antifeodalizm* (Derebeyliğe karşı) olmayı da, daha çok siyasal anlamda: "*Saltanata karşı*" oluş gibi koydu ve bu koyuşunu bile "*Bir Millî sır gibi vicdanında*" sakladı.

Böylece Antifeodalizm ve Antiemperyalizm sloganları, Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Bildirisi oldu. Durum, Türkiye'de artık 19. Yüzyıl tipi Millî Demokratik Devrim yerine, 20. Yüzyıl tipi Millî Demokratik Devrim'in geçtiğini anlattı. İlk "*Teşkilât'ı Esâsiye*" (Anayasa) kanununa "Dibâce" [Başlangıç] edilen "*Halkçılık Programı*" da bunu belirtti.

O zaman, sahnede rol oynayanların, içinde buldukları gidışe hangi ön, son ve yönün ağır basacağını hesaplamaları beklene mezdi. Yalnız, daha o zamandan, Demokratik Devrimin, Sosyalist (Antikapitalist) Devrimle iç içe girdiği, unutulmaz olaylarla kendini gösterdi. İki Devrim konağının etle tırnak oluşu, çok ilginç dekorlarla sahneye konuldu. Bir Amerikan casusu (CIA ajanı), o gösterinin "sembolizmini", bıyık altından gülerek şöyle anlatıyor:

"Ankara'da bir moda almış yürümüş. Milletvekilleri birbirlerini 'Yoldaş' diye çağırmakta. Hatta kırmızı tepeli kalpaklar giymekte, Bakanlıklara da 'Komiserlikler' denilmekte idi." (G. S. Harris, **Türkiye'de Komünizmin Kökleri, Günaydın**, 1969, Tefrika 9)

Bu bir oyun muydu?

Sonradan öyleye benzetildi. Biz o Devrimciler kadar ciddi insanların Kurtuluş Savaşıyla alay ettiklerine katılamayız. Toplum yapımız gibi Kuvayımilliyeciler de ikircikli idiler. Yalpalamadan edemezlerdi. Akım onların eğilimlerini belirtiyordu.

TÜRKİYE'DE İKİ SOSYALİZM

Millî Mücadele başlarken, Türkiye ikiye bölündü:

1- *Payitaht* (İstanbul),

2- *Taşra* (Anadolu)...

Gerçekte bu ayırım, Osmanlı İmparatorluğunun:

1- *Payitaht*,

2- *Memleket* ayırımının Emperyalist saldırı altında abarması idi.

Sosyalizm de o ülke ayırımına uydu:

1- *Payitaht İstanbul'da*: Ortam daha ziyade *Batı Kapitalizminin* en çok geliştiği ekonomik ve sosyal bir yapı taşıyordu. Onun için Proletarya *Sosyalizmin bilimsel* eğilimi Strateji ve Taktik biçimlerini ve parolalarını belirtti.

2- *Taşra Anadolu'da*: Daha ziyade *Prekapitalizmin* en soysuzlaşmış (Derebeyleşmiş) ekonomik ve sosyal yapısı dipdiri idi. Böyle olduğu için, Anadolu'da sosyalizm, ister istemez *küçükburjuva* eğilimine uydu. Strateji ve Taktik biçimleri ile parolaları bir çeşit köylücü *Popülizm* açısından kondu.

Gerçekte Türkiye, hem *Kapitalizm*, hem de *Prekapitalizm* kırması ve karması *melez* bir toplumdur. Sosyalizm bu *ikiz* sosyal yapının tüm *orijinal* sınıf ilişkilerini en *somut* biçimleriyle ele alacak bir Strateji ve Taktiğe muhtaçtı. Ne yazık ki, objektif durum; nasıl İstanbul'u Anadolu'dan ayırdı ise, tıpkı öyle, İstanbul Sosyalizmi Anadolu Sosyalizminden ayrı, hatta boş düştü.

Anadolu Sosyalistleri, Bilimsel Sosyalizmi az biliyorlardı. Ama Anadolu'nun *Toprak* problemini açıkça ve yüzeyde kalsa bile, en *orijinal* karakteristiğiyle *çok* iyi kavıyorlardı. Tersine, İstanbul Sosyalistleri, Bilimsel Sosyalizmi, yüzeyde kalsalar bile, herhalde Anadolu'dakilerden *çok* biliyorlardı. Ama Anadolu'nun geniş *Toprak* ilişkilerinin orijinal karakterini hemen *hiç* kavrayamadılar.

Payitaht-İstanbul Devrimcileri gibi, Taşra-Anadolu Devrimcileri de, Halk İştirakîyun Fırkası'nın deyimi ile: "*Marksizm Platformu*" üzerine oturuyordu. Ama gerek dünya, gerek memleket olaylarına daha yanaşırken, İstanbul'dakilerin *Batı'dan* esintili ve "*Batılı*" oldukları, Anadolu'dakilerin "*Doğu*"dan esintili ve "*Doğulu*" oldukları her şeylerinden besbelli oluveriyordu. Problemleri koyuş ve çözüşleri o bakımdan yer yer çelişkiler gösteriyordu.

İstanbul Sosyalizmi de, Anadolu Sosyalizmi de gene aynı deyimle: "*Marksizm usullerinin yardımıyla*" olayları ele alıyor ve öngörüler ortaya atıyordu. Ancak bu Metod ve Prensipler birliği, "*Teori*" durumuna girebilmek için Türkiye çapında Topluma uygulanma-

lıydı. 1922 başlarında ise, Sakarya Zaferi üzerine, Emperyalizm, Türk-Yunan savaşına "Mütareke" teklif ediyordu. Ama ortada iki ayrı Türkiye yatıyordu: İstanbul-Anadolu! 2 Türkiye, 2 Devlet, 2 Hükümet vardı.

Sosyalizm, bu iki bölgede hangi Strateji ve Taktiği *uygulayabilirdi?*

Bu, iki Türkiye'nin sosyal yapı özelliğine göre beliren sosyal güçlere bağlı idi. İstanbul Sosyalizmi: *Batıcı* eğilimi ile *İşçi Sınıfına* tutundu. Anadolu Sosyalizmi: *Doğucu* eğilimi ile *Köylü Tabakalarımıza* dayandığını ilan etti. Ondan sonra her şey bu Stratejik ve Taktik yöneliş olumluluğuna ve olumsuzluğuna göre gelişti. Hareketin alinyası, sözcülüğünü edeceği *Sosyal Sınıfın* kaçınılmaz durumuyla çizildi.

ANADOLU SOSYALİZMİ-GÜRBÜZ GÜÇLER-KÖYLÜLÜK

Anadolu Sosyalizmi, dayandığı *Sosyal İç Gücün* karakteriyle damgalandı.

1- *İçeride Türkiye'de "Köylülük"ve "Köylücülük"gücünü özgüç gibi koydu.*

2- *Dışarıda Dünya'da "Doğu"ve "Doğuculuk" politikasını öz politika saydı.*

Önce köylü üzerine Anadolu Sosyalizminin *Demokratik Devrim* parolasına değerim. Anadolu Sosyalizmi, çevresine bakıyor. *Ekonomi* temelinde *"Millî Büyük Sanayinin yokluğu"nu*, dolayısıyla da *İşçi Sınıfının* vurucu özgüç olamadığını görüyor. *Kurtuluş Savaşı* kime dayanacak? *"Küçük mülkiyet ve üretmen köylülerin çoğunluğu temelinde"...* Emperyalistlerin Yunan'la Mütareke tekliflerinden üç gün önce (4 Mart 1922) Mustafa Kemal Paşa da *"Memleketin Efendisi Köylüdür"* diyor.

Hangi *"köylü"*?

Köy Ağası da, *küçük İkinci* de *"köylü"* sayılıyor.

Anadolu Sosyalizmi açıklıyor, "Efendi" olacak köylü:

1) *"Ağır vergilerle beli bükülmüş",*

2) *"Büyük Çiftlik sahipleri ile mütegalibenin"ezdiği,*

3) *"Hükümet cihazının yetersizliğinden dağınık ve bitkin" olan üretmen İkincilerdir. İnönü ve Sakarya zaferleri: "gösteriyor ki, o bitkin köylüler henüz zinde (gürbüz)dirler, doğru çalışıyorlar ve kendi yaşama haklarını savunarak ekonomice refah hakkını bir daha öneriyorlar." (Bildiri)*

Böylece köylülük Sosyalizmin *"Zinde Kuvveti"* oluyor.

Anadolu Sosyalizmi, "Zinde" köylülükle ülkede nasıl bir Strateji ve Taktik düşünüyor?

Minima Program karşılığı olarak "*Asgarî Metalip*" (En Azından İstekler) deyimi ile anlatmak istediği "*Millî Demokratik Devrim*" biçimini ve parolasını ortaya atıyor. Bu program içinde, Antiemperyalist savaşın "*Köylü, İşçi hakları*" ile sağlama bağlanacağını düşünüyor. Gel, "*Şu önemli zamanda (30 Ağustos zaferine 6 ay var) Sosyal yaşantımızda birçok acıklı ve takıntılı (ârizî) olaylar vardır ki, onlara pratik düşünceler öne sürerek değmek istemiyoruz.*" (**Bildiri**) diyor.

Anadolu Sosyalizmi, Köylü "*Gürbüz Gücü*"nü: "*Milli bağımsızlığın savunmasına hizmet eder hadim kılmak*" için hangi Taktik biçim ve parolaları öne sürüyor?

Çok basitçe: *Toprak, Vergi, İdare* konularında "*Derin ekonomik bir yenilik yaratmak*" istiyor.

Bu "*yenilikler*" nelerdir?

"*Herkesçe biliniyor ki son 3 yıl içinde ekilen topraklar ve hayvanların miktarı önemli azalışa uğramıştır.*" Çünkü köylü "*bütün üretim gücünü cepheye vermiş*" bulunuyor. "*Vergiler ve gümrük resimleri çoğalmış ve ihracat da azalmıştır. Aynı zamanda köylünün ürünlerinin fiyatı ise, orantıca pek az yükselmiştir.*" (**Bildiri**)

Görüyoruz. Burada Maksima Program, yani Sosyalist Devrim üzerine bir tek sözcük yoktur. Ve o "*Millî Demokratik Devrim*" Strateji ve Taktiğinin bile uygulanması: "*Harbin hitamını müteakip*" (Savaşın bitimi ardından) istenmektedir.

Niçin?

Gene hep: "*Harpten sonra... memlekette Millî Hükümetin yaşaması için, köylülerin ona karşı olan ilgi ve yönelişini sürdürmek*" gerekir. "*Savaşın bitiminden sonra köylüler boyuna kendilerinin yaptıkları fedakârlığın karşılığında ödül verilmesini*" bekler.

Bütün o gerekçelerle, Anadolu Sosyalizmi şu Demokratik Devrim Stratejisini ortaya atar:

"*Zamanın bize önerdiği bu Asgarî İstekler üzerinde biz Memleket ve Meclisteki sosyalist ve halkçı gruplarıyla ve Mustafa Kemal Paşa'nın "Köylü Memleketin Efendisidir" sözünü kendisine şîâr (Slogan-Parola) edinen elemanlarla eylemcil ve pratik esaslar üzerinde anlaşmaya hazırız.*"

O esaslar hangileridir?

En başta Toprak meselesi gelir.

ANADOLUNUN TOPRAK PROBLEMİ

Anadolu Sosyalizmi, kendi içinde yaşadığı gerçekliği bir fotoğraf gibi kavradı. İstanbul "Marksist'lerinin sonuna dek kavrayamadıkları şey de bu oldu.

Anadolu Sosyalisti, hiçbir doktrin çerçevesine sığmaksızın en ampirik yoldan çevresindeki halk yığınlarına bakıyor. Hiç yanılmaksızın şu gözlemi yapıyor: *"Bizde halkın en önemli bölümü köylüdür".* Sonra, İslâm Şeriatına uygun Osmanlı Dirlik Düzeni'nden kalma büyük Mirî Toprak prensibini ele alıyor:

"Topraklar kamunundur. Yani, arazinin rakabesi [sahipliği] Beytülmâle [Kamuya] aittir. Tasarruf edenler işletmenin kiracısı demektir."

Böylece, Anadolu topraklarında -Sovyet Devriminin Rusya'da yaptığı toprak reformuna benzer bir durum- beş yüz yıllık Kanunlar gereği kendiliğinden vardır. Anadolu Sosyalizmi, en son (Dirlik Düzenine tırpan atmış) *"ArazîKanunnâmemi Hümayun"*u hükümlerini biliyor. Ve şöyle özetliyor:

1- Toprak işlemeyenden alınır: Kanun *"toprakları işletmeyenlerin elinden alır. İşletenlere verir."*

2- Toprak işleyene verilir: *"On iki yıl üst üste toprağı nizâsızca ekip biçen, tasarruf hakkını edinir. Böyle bir emekçiye hemen tapu verilir."*

Ne var ki, bütün *Bezirgan* kanunları gibi, Osmanlı Toprak Kanunu da, *"uygulanmaktan yoksun"* kalmıştı. Anadolu Sosyalizmi anlatıyor:

"Bir köye giderseniz, bakarsınız ki beş, on aile, köylü olduğu halde topraktan yoksun, herkesin hizmetkârı olmakla geçiniyor. Beride birkaç bin dönüm arazi yıllarla işletilmeden yoksun ve ona şehirde veya köyde olup toprak işletmeyen sahibi tarafından müsaade edilmediği için kimse yanaşmıyor. Biz köyler biliyoruz ki, bir Bey yahut bir Efendi tarafından nasılsa tapusu olmak dolayısı ile bitişiklerinde beş on bin dönüm arazi boş yatıp dururken, zavallı köylüler topraksızlıktan adeta perişan ve aç kalıyorlar. Zavallılar kimi o boş yerlerde hayvanlarını otlatmaktan bile yoksun bırakılıyorlar."

"Örneğin, köyün içinden yahut civarından büyük bir su geçiyor. O köyde olmayan o su üzerinde bir değirmen yaptırıyor."

"Hükümetler şimdiye kadar mahlût (boşalmış, sahihsiz) yerleri arttırma ile satmaya bakıyor. Bu usul gereğince toprakları işletebilecekler değil, parayı verebilecekler tasarrufu başarıyorlar." "Parası olan bir köy semtindeki bir toprağı tapuya bağlıyor. Kendisi çiftçi"

olsun olmasın, şehirde otursun oturmasın o toprağa artık sahip çıkıyor ve oturduğu yerde "otlakiye" adıyla hatta mera hakkı olarak yararlanıyor."

İstanbul Sosyalistlerinin sonradan öğrenecekleri ve üzerinde bir türlü derinleşemeyecekleri Türkiye Toprak probleminin çözümünü Anadolu Sosyalizmi, şöyle kestirme parolalarla yapıyor:

- 1- *"Köy köylülerin, Topraklar ekip biçenindir."*
- 2- *"Şehirde oturup köylerde değirmen, yapılar, topraklar tasarruf edilemez."*
- 3- *"Fakir köylülere alet ve edevat."*
- 4- *"Köylü Yardımlaşma Sandıkları."*

ANADOLU MDD: ÖZGÜRLÜK - BAĞIMSIZLIK

Anadolu Sosyalizmi, köylücü idi. Ama *"Platonik"* köylücü idi. Ne köylü Anadolu Sosyalizmine girdi, ne Anadolu Sosyalizmi köylüye işledi. Hele insanı ile, hayvanı ile, toprağı ile, ürünü ile *"Reaya"*lığa (güdülen çiftçiliğe) yatkın olan köylülüğün Savaş mantığına uygunca Ordu emrinde bulunuşu, Anadolu Sosyalizmini köylüden büsbütün tecrit etti. O yüzden *"vesikalı"* olmayan sosyalistin köye ayak basması bile yasaklandı. *Yeşil Ordu* denemesi, *"Vesikalı sosyalistlik"*e bile köylü içinde kök saldırtılmayacağını gösterdi.

O zaman şu paradoks ortaya çıktı: Anadolu Sosyalizmi, dayanmak istediği köylüden kopuk kaldı. Köylüyü, köylü gücüyle örgütleyip kımıdatamayacağını anladı. Özgücüne kumanda edemeyen bir Kurmayın, Strateji planları kurmasına benzeyen bir durum belirdi. Bu durumda Anadolu Sosyalizmine yapacak tek şey kalıyordu. Sosyalizm bir *iç siyaset* ürünü olamayınca, her şeyi *dış politikadan* beklemek zorunda kaldı. Bütün Stratejisini dış siyasete göre düşündü. Ve bu ters düşüncesini Bildiri'sine bir kural gibi soktu:

"Çözümü hiç geciktirilmeye gelmez olan kimi İç Meseleleri bile Dış Siyasetimize tabi kılmak mecburiyeti vardır."

Dış politikada madem ki *Batı*, Emperyalistti. Demek biricik dış siyaset *Doğu'ya* yönelik olurdu. Türkiye'nin ekonomisine iki yol görünüyordu:

1- *"Batı ile Misak'ı Millî dışında anlaşarak, ölüm döşeğinde yatan Batı'nın Doğu'yu sömürmesi ile kendi ölümünü biraz daha geciktirmesine imkân vermek";*

2- *"Ülke içinde BURJUVA DEMOKRATİK metodu ile reform yapmak ve Emperyalizme karşı ileride diretebilmek ve başlamış olan MİLLÎ*

DEVİRİME çoğunluk olan köylülerin katılımını saptamak ve sürdürmek için, gereği gibi ekonomik yenilikler ve örgütler yaratmaktır."

Bu ikinci yol: *"Biricik doğru ve kurtarıcı çaredir."* Bunu yaparsak: *"Gerek tüm Doğu için ve gerekse TBMM Hükümeti için her türlü yardımı göstermekte bulunan ve Türkiye'nin ÖZGÜRLÜK ve BAĞIMSIZLIĞI'na en esaslı ve güçlü bir taraftar olan Rusya Sosyalist Şûraları Cumhuriyetiyle var olan ilişkilerimizi ve kardeşliklerimizi"* bozulmaktan koruruz...

"Doğu'da ve hele Yakınoğu'da MİLLÎ DEVİRİM'ler dönemine girmiş bulunuyoruz. Öyleyse dış politikamız, bize kardeş ve her zaman iyi dilekli olan Irak, Suriye, Hicaz, Mısır ve ilh... Doğu İslâm ülkelerindeki ulusların ve toplulukların Batı istilâcılara ve onların adamlarına karşı mücadelede, ÖZGÜRLÜK ve BAĞIMSIZLIK için çarpınan bu kardeşlere her türlü yardım temeline dayanmalıdır."

Demek, bugün Türkiye'de hâlâ en son ve yepyeni bir *"Slogan"* diye ortaya atılan bütün Strateji ve Taktik planı, 48 yıl önce Anadolu Sosyalizmince, aynı *"Marksizm"* açısından açık seçik programlaştırılmıştır. Hatta daha *bütünlüklü* olarak konulmuştur. Sözcükleri şimdiki *"ilerici"* jargona göre dilimize çevirirsek, Anadolu Sosyalizminin Strateji parolası, bizi şaşırtacak kertede günümüzde önerilen *"Sloganların ta kendisidir:*

"BURJUVA DEMOKRATİK MİLLÎ DEVİRİMİ"

"ÖZGÜRLÜK ve BAĞIMSIZLIK MİLLÎ DEVİRİMLERİ DÖNEMİ"

Şimdiki benzerleri gibi, onların da bütün eksiği, şu iki *"ufacak"* noktada toplanır:

- 1- Devrimin Sosyal *Sınıf* temelini unuttur;
- 2- Devrimde candamarın *İktidar* olduğunu unuttur.

İÇ GÜÇ YERİNE DIŞ GÜÇLERE DAYANMA

"Sözcük" olarak pek *"Doğru konulmuş"* görünen Anadolu Sosyalizminin *"Devrimci Strateji Sloganı"*, laftan işe geçirilmek istenince hangi sonuçları verebilirdi?

En iyi dilekle heyecanlı uykuda-gezerliği yüzünden anlaşılmaz kalmak sonuçların en acısı oldu.

Bir yol, Mustafa Kemal'in: *"Dış politika, İç politikadan yön alır"* anlamına gelen realizmini, Anadolu Sosyalizmi tersine çevirmişti. Bu terslik, Buharin'in, *"İç ilişkileri dış ilişkiler determine eder"* yolu metafizikleştirdiği görünüşe aldanışın ta kendisiydi. Diyalektikte böyle tek yanlı formül yoktu. Hem dış içi, hem iç dışı karşılıklı etki-tepki altında bırakırdı. Yalnız dış politikayı ele alıp her şeyi

onunla belirlendirmek, prosenin bir dalını koparıp atmak, diyalektiğin yayını yok etmek, insanı tek ayakla yürütmektir.

Bu ters prensip *Bildiri'nin* sonunda şöyle özetleniyordu:

"Partimizin bu problemlere olan bakışı, bütün dünya Komünist Partilerinin ve onları kendi çevrelerinde toplayan üyesi olduğumuz Üçüncü Komünist Enternasyonalin de bakışıdır. Bu esas da Türkiye idare makinesinin Bütünlüğünü (tamamiyetini) ve tam Bağımsızlığını sağlamanın, TBMM Hükümetinin Doğu'daki Devrimci etkisini arttırmanın, Şûralar Cumhuriyetiyle olan ilişki ve antlaşmalarımızı güçlendirmenin ve köylülerimizin pek haklı olan dileklerini vermenin yollarıdır."

Anadolu Sosyalizmi, söz yerinde ise çocuk kandırır gibi, hem kendisinin ve hem de 3. Komünist Enternasyonal'inin aynı "esas"ı dayandığını muştuluyor. Nedir o "esas"?

Sıraya koyalım:

1- *"Türkiye idare makinesinin bütünlüğü"*: Bu idare makinesinden en çok yakınan kendisidir. Çünkü o makine, ne yazık ki çökün Osmanlı Derebeyliğinin bozuk makinesidir. Onun *"Bütünlüğünü sağlamak"*, ondan sonra görülebileceği gibi, Türkiye'de her ileri adımı kösteklemek olacaktır. Demek bunu bilmiyor Anadolu Sosyalizmi.

2- *"Tam Bağımsızlığını sağlamak"* da iki yanlı yorumlanabilir. Kimin *"Tam bağımsızlığı"* sağlanacak?

Anadolu Sosyalizmine göre *"Türkiye İdare makinesinin"*. Oysa, Kurtuluşun yolu *"Millî Bağımsızlık"*tır. Anadolu Sosyalizmi bunu ayırt edemiyor. Yaşı benzemesin, *"Devletçilik"* gibi bir *"Bağımsızlık"*ı tutturmuş, gidiyor.

3- *"TBMM Hükümetinin Doğu'daki Devrimci etkisini arttırmak"*: Bu da Anadolu Sosyalizminin saflığını gösteriyor.

Ondan böyle bir şey isteyen kim?

Daha Erzurum Kongresi Söylevi'nde, Türklere örnek ve ibret olsun diye: Irak, Suriye, Mısır, Arabistan, Hint, Bulgar, Macar, Rus, ve ilh... *"Millî direnmeleri"* sayılmıştır. Ama bu örneklerle Türkiye'nin etkisi, ancak Galip Emperyalistleri Türkiye'ye sataşmaktan vazgeçirtme amacı ile öne sürülmüştür.

Bu üç yanıltıdan sonra gelen asıl iki "esas": Yukarıda değinilen, birbirinden çıkma iki yöneliştir. Sırasını değiştirelim:

1- *"Köylülerin pek haklı dileklerini verme"*: Sosyal ilişkilerde, almayı bilmeyene verilir mi? Mustafa Kemal Paşa, 1922 Ekim'i'nin 1. günü Sultan Vahididdin İngiliz zırhlısı ile kaçınca, 3 Ekim'de

Saltanatın kaldırılmasını istedi. Tartışma uzayınca şöyle bağırdı:

"Hâkimiyet verilmez alınır. Evvelce Osmanlı Hanedanı gasp etmişti. Bugün millet geri alıyor... Bu yapılacaktır... Yoksa, belki birkaç kafa kopacaktır."

Köylüler *"Pek haklı"* olabilirler. Hak *"alacak"* güçleri var mı?

2- Anadolu Sosyalizmi ona inanmıyor, belli. O zaman boşlukta bir tutunacak sap arıyor. İçeride bulamadığını, dışarıdan bekliyor:

"Sovyetler Cumhuriyetleriyle ilişkilerimizi güçlendirmek."

Bir Partinin tek umut kapısı bu oldu mu, ayakları yerden kesilmiş demektir.

YABANCI SERMAYEYE DÜŞMAN-DOĞU DÜNYASINA DOST

O zaman bütün konu gelir şu soruya dayanır: Köylü ne **ister?** (Metalibi ne?)

Anadolu Sosyalizmi, hiç köylüye danışmadan, birkaç öneri yapar. Bunlar iyi dilek ve saflık anıtlarıdır.

SERMAYE DÜŞMANDIR: "Amerika, Belçika ve Fransa'dan memleketimize gelen her türlü sermayedar Şirket ve Mümessillerini daima ihtiyatla kabul etmek gerekir... Memleketimize girecek öyle bir sermaye mücadelesinin neticesi, iki saldırgan kapitalist grubun etkisiyle, Türk ve Arap, iki ulusun mücadelesi olacaktır."

Nereden nereye? Başta: *"Misak'ı Millî bugün bizim dahi umdemizdir [ilkemizdir]"* diyen Anadolu Sosyalizmi, Millî sınır dışında kalmış Araplarla aramız açılmasın diye Yabancı Sermayeye karşı çıkıyor! Gerçi, Emperyalistlerin *"Bizim için pek ağır şartlar dikte ettirmek"* tehlikeleri de anılıyor. Ama Köylü buna ne der?

Bir çeyrek yüzyıl sonra gördük: İkinci Emperyalist Evren Savaşı biter bitmez, Türkiye kapıları Yabancı Sermayeye açılınca: Petrol Şirketlerinin her yol kavşağında kurdurduğu benzin istasyonları, köyde kentte Demokrat Partiye taban oldu. Ve Türkiye Üs oldu. Hâlâ köylü oyları sandıktan Demirel'leri, Türkeş'leri çıkarıyor!

Köylünün kılavuzu Taşra *Tefeci-Bezirgan* kargaları oldukça, burnu kapitalizmin tersinden nasıl kalkabilir?

DOĞU DOSTTUR: "Bizim Cihan Emperyalizmine karşı umum Doğu'nun birleşik bir savaş ve savunma cephesi örgütlenme bilincini, Doğu siyasetimizde esas bilmemiz ve bu bilinci güçten işe (kuvveden fiile) çıkarmak için bütün İslâm Ülkelerinin Kongresi ve Doğu uluslarının genel ittifakı kurulması ve özel Doğu ülkeleri konferansları gibi toplantılar tertiplememiz gerekir."

Düşünün: Yunan henüz Sakarya ve Haymana boylarından sürülmüş, "İslâm ülkeleri" Lawrens yetiştirmesi Nuri Bâşâ Essait tipi hükümetlerle sömürgeliğe boğulmuş. "Doğu ulusları"ndan Ankara'ya ancak Dişçi İhsan Bey ve Mustafa Sagîr gibi İngiliz casuslarından başkası gelemiyor. Bizim Anadolu Sosyalizmi, uluslararası "kongrelerle konferanslara" bayılıyor:

"Bu kabil Kongre ve Konferansların sonucu İslâmlık dünyası için çok yararlı olacağı ve Doğu dünyasının Kurtuluş hareketini kolaylaştıracağı tabii olmakla beraber, Cihan Emperyalistlerinin hayalhanesinde yaşamakta olan Cenevre Konferansı -ki Amerika hükümeti de, Ekonomi imtiyazları için bize adamlarını gönderdiği bir sırada, bizim Konferansa katılmamamızı önermiştir- bizi çağırmamalarına karşı fiilî ve etken (müessir) bir karşılık teşkil edecektir."

Yani, Emperyalizmi Doğu-İslâm konferansları-kongreleri ile çatlatacağız! Realist bir asker olan Mustafa Kemal, gülecek durumda olmadığı için, o çeşit İslâmcı, Halifeci eğilimlere ciddi ciddi karşılıklar verecektir.

İÇTE: CİHAN EMEKÇİLERİ-TÜRKİYE AZINLIKLARI

Türkiye nasıl kalkınacak? Kolay sözler düşüncenin yerini tutar.

CİHAN EMEKÇİLERİ: "Umum Doğululara bundan böyle, Avrupa ve Amerika'nın Kapitalizm ve Emperyalizmi yıkmak için dört yıldan beri mücadele etmekte bulunan cihan emekçileriyle dayanıklı bir dayanışma (metin bir tesanüt) yaratmak, Doğu'nun milyonlarca köylülerinin yararları adına bütün ezilenler (mazlumlar) birleşerek, ezen (zalim) Emperyalistleri yıkmak üzere kalkmak zamanı artık gelmiştir."

Güzel değil mi? Anadolu Sosyalizmi "Cihan emekçileri"nin "dört yıldan beri mücadele" ettiğini sanıyor. "Artık zamanı gelmiş" iken hep Batı Emekçileri ile Doğu Köylüleri dayanıştılar mı, "Zalim Emperyalistler" yıkılacaktır^.

"Plan" mükemmel. Kim uygulayacak onu?

Batı "emekçileri"; sömürge aşırı-kârından önlerine atılan kırıntılarla yerlerine oturdular. Hâlâ "kalk"amıyorlar. Emperyalist aşırı-kârı ise Doğu köylülerinden sızdırılıyor. Demek "Cihan Emekçileri" içinde en büyük kalabalık olan Batılı İşçi Sınıfları, çoğunlukla "Şarkın milyonlarca köylülerinin menfaati namına"o gün bugündür kılını kımıdatmıyor. Sendika gangsterliği ve sade suya "Demokratik Sosyalizm" biçiminde Patronlarıyla el ele yürüyor.

Bizim köylü bunu ne yapsın?

Hiç. Geriye tek Sovyetler kalıyor. TBMM'yi tanıyor.

AZINLIKLAR: Gene dış etkenlerden içe yardım için Anadolu Sosyalizmi bir öneri daha yapıyor:

"Encümen'i Mahsusa mârifetiyle Yunan Komünistlerini... İngiltere'nin bir şer ve tahakküm âleti olan Kral Konstantin ordu-sunu, inkılâpkâr yollarla ihtilâl ettirmeye davet... için derhal bir be-yanname neşredeceğiz" diyor.

Bu yerinde öneri bir şarta bağlanıyor: Rum azınlığına saygı.

"Bizim bu işlerimiz Devrimci askerlerimizin savaşımlı istidatlarını güçlendirme, Yunan Burjuva generallerinin bize karşı savaşmalarının 'Millî mahiyete' dair propagandalarını red ve Yunan askerlerinin Ordumuza hiç korkmaksızın teslimini sağlama. Yunanistan'ın iç durumunu, işgal hususlarını amaç bilmekle beraber, bu hususun kolaylaştırılması için Hükümetin Azınlıklar Haklarına daha çok özenli olması gereğine inanıyoruz."

"Devrimci ülke çıkarlarına aykırı hareketlerde ve girişimlerde bulunduğu üzere kesin belgeler bulunanları müstesna olmak üzere, bütün vatandaşların eşit haklardan yararlanmalarını sağlamak bize borçtur."

Bizim köylü buna ne der?

*"Yunan hükümetinin o şenaatlerinin (alçakça kötülüklerinin) asıl nedenleyicisi olarak, biz, Yunan Subaylarını ve Generallerini, Burjuvalarını biliyoruz"*der mi, diyebilir mi?

"Devrimci Askerlerimiz" Anadolu'da Türk-Rum köylü ve kasabalıların *"eşit"* yaşayabileceklerine inanamadılar, işleyecek yaraları *"Mübadele"* (Yunanistan'daki Türklerle, Anadolu'daki Rumları değiş-tokuş etmek) ile kapattılar.

Mübadele kimlere yaradı, kimleri taradı? Ayrı konu. Plaçka [çapul], eşitliğe baskın çıktı. Gerçeklik ve olaylar bu.

POLİTİKA DÖNÜŞÜMÜ: ANADOLU SOSYALİZMİ'NİN SONU

Anadolu Sosyalizmi, *"Marksizm platformunda"* olduğunu söylerken, politikanın bir *"Sosyal Sınıflar"* savaşı olduğunu hatırlıyordu. Ama *Modern* Politikanın, yalnız ve ancak *Modern Sınıflar* çerçevesinde konulabileceğini unutuyordu. *Köylülük* bir modern sınıf, hatta 1919 köylülüğü bir *"sınıf"* değildi. Yalnız başına köylülükle bir *Modern* Politika Stratejisi ve Taktiği kurmak, yalnız "kuruntu" olurdu.

Anadolu Sosyalizmi için doğru olanlar, Devrimci Askerler için de doğrudu. Onlar da Millî Güçlerin Kurtuluş Savaşına girdikleri gün, modern bir Sosyal Sınıfa dayanmayı, içgüdüleriyle sezdiler. Köylü

için *Ahiret* teorisi ile Plâçka Pratiği ağır basıyordu. Ahiret teorisi ile Plâçka Pratiği, köylülüğü ancak *Yedek Güç* durumuna sokuyordu. Özgüç ne olabilirdi?

Sovyet Elçisi Aralof Yoldaş, *Millî Mücadele'nin* Batı Cephesi ni gezerken, gece yarılarında dek, Mustafa Kemal Paşa ile İsmet Bey'in merakla öğrenmek istedikleri şey hep: Sovyet Ordusu'ndaki *Siyasi Komiserler* konusu idi. Bütün incelemeler sonunda Mustafa Kemal Paşa'nın tek hayıflanışı şu oldu: "Nerede Rusya'daki İşçi Sınıfı?" O TBMM'de yoktu. İstanbul'dan Anadolu'ya silah kaçırma gibi öldürücü, nankör işi yapan İşçi Sınıfı yerin altında idi. Buna karşılık İstanbul'un *Alman dostu İttihatçı Komprador burjuvazisi* ile Anadolu'nun Antika *Tefeci-Bezirgan* Sınıfı, iyi saatte olsunlar gibi, *Devrimci Askerleri* dört bir yanlarından sarıp sarmalamışlardı.

Onun için daha Mustafa Kemal Paşa Samsun'a inmeden, İngiliz "İstihbarat" Albayı Rawlinson, Erzurum'da Kâzım Karabekir Paşa'ya: Hilafet ve Saltanatı kaldırmaya dek varan bütün bir "*Demokratik Cumhuriyet*" programı teklif etmişti. O yüzden K. Karabekir Paşa, uzun süre, Ankara'nın sol manevralarını ve Sovyet ilişkilerini homurdanarak anlayışsızlıkla karşılayacaktı. Oysa Sovyetler durumu biliyordu. 30 Kasım 1920 günlü Pravda'ya Stalin şunları söyledi:

"Son olarak Türkiye, genel olarak Türkiye'ye ve özellikle Kemalist'lere yöneltilmiş olan Sevres anlaşması dönemi, şüphesiz sona ermektedir. Bir taraftan Kemalist'lerin İtilâf Devletlerine karşı mücadelesi ve İngiliz sömürgelerinde bu mücadele temeli üzerinde güçlenen kaynaşma, öte yandan Vrangeli'nin ezilmesi ve Yunanistan'da Venizelos'un düşmesi, İtilâf Devletlerinin Kemalist'lere karşı olan siyasetini önemli derecede yumuşatmasını gerektirmiştir. İtilâf Devletlerinin kesin "tarafsızlığı" ile Ermenilerin Kemalist'lerce yenilmesi, Trakya ve İzmir'in Türkiye'ye geri verilme planı söylentileri, İtilâf Devletlerinin ajanı Sultan ile Kemalist'ler arasında görüşme söylentileri, İstanbul'un boşaltılması planı ve son olarak Türk Batı Cephesindeki durgunluk... bütün bunlar İtilâf Devletlerinin Kemalist'lere ciddi olarak kur yaptığının ve Kemalist'lerin belirli bir sağa dönüş yaptıklarının belirtileridir. İtilâf Devletlerinin iltifatlarının ne şekilde sonuçlanacağı ve Kemalist'lerin sağa dönüşlerinde ne denli ileri gideceklerini söylemek güçtür."

Bu gözlemden tam bir hafta sonra (7 Aralık 1920 günü): "*Türkiye Halk İştirakîyun Fırkası*", "*Hükümete Programını tasdik ettirerek resmen faaliyete*"geçiyor. İki hafta önce (23 Kasım 1920), İstanbul Hükümeti Ankara'ya, "*Yeni gelen İngiliz Elçisi: Ermenistan, Gürcistan ve bir zaman sonra İzmir önemli meselelerinde Osmanlı Hükümeti yararına bir çözüm biçimi sağlanacağını*" bildiriyor. 5 Ekim günü: İzzet Paşa (Sadrazam) ile M. Kemal Paşa Bilecik'te buluştular. Çerkez Ethem ayaklanması, bir ay önce Batı Cephesine İsmet ve Refet Beylerin, Moskova'ya Fuat Paşa'nın gönderilişleri 8 Kasım 1920'den 5 Ocak 1921'e dek sürer.

Arada I. ve II. İnönü Savaşları (6 Ocak-27 Mart 1921) ve Londra Konferansı geçiyor. M. Kemal Paşa 10 Mayıs 1921 günü "*Anadolu ve Rumeli Müdafaa Grubu*"nu kuruyor. 10 Temmuz'da Sakarya Savaşı başlıyor, bitiyor. 20 Ekim'de Fransa ile "*Ankara İtilâfnamesi*" kuruluyor. 4 Mart 1922 günü İtilaf Emperyalistleri Mütareke teklif ediyorlar. 1 Nisan 1922 günü *İştirakîyun* Bildirisi şunu yazıyor:

"(Parti) *Faaliyete başladığı gün, Hükümet ile olan ilişkilerimizi, ne yazık ki, bozmak ve karıştırmak isteyenler bulunmuştu. Bu vesile ile Partimiz üyelerinden ve Doğu Devrimi'nin en içtenlikli yolcularından Tokat Milletvekili Nâzım Arkadaşın henüz Mecliste boş bulunan mevkiine dönmesi kararının bugüne dek alınmamış olmasını önemle belirtiriz.*"

Gazi "Nutuk"unda şöyle der:

"4 Eylül 1920 günü Tokat mebusu Nâzım Bey, 89 oya karşı 98 oyla Meclisçe İçişleri Bakanlığına seçildi. Nâzım Bey, dakika kaçirtmaksızın, büyük acele ile Bakanlık makamına gidip görev yapmaya başladı. Sonra, Yürütme Kurulu Başkanı da bulunmam dolayısı ile beni ziyarete geldi. Ben, Nâzım Beyi, kabul etmedim..."

"Nâzım Bey'in daha Sivas Kongresi sıralarında, kendisinden aldığı safsatalarla dolu kimi mektuplarıyla ne zihniyet ve mahiyette olabileceğini anlamıştım. Nâzım Bey, mebus olarak Ankara'ya geldikten sonra, her gün yeni yeni Siyasi faaliyetler gösteriyordu... Kendisi ve aracısı ile yabancı mahfillerden kimi ile temas yolunu bulmuş ve teşvik ve yardıma da kavuşmayı sağlamıştı."

"Bu zâtın, Halk İştirakîyun Fırkası diye, ciddi olmayan, sırf çıkar kopartmak amacıyla bir Parti örgütlediği ve onun başında Millî olmayan faaliyet sevdasında bulunduğu mutlak kulağımıza çalınmıştır. Bu zâtın, yabancı mahfillerine casusluk ettiğine de asla şüphe etmiyordum." (Nutuk, 1927, Ankara, s. 312-313)

İLK DEMOKRATİK SAVAŞIN ASKERCİL KONAĞI

İlk *Bilimcil Sosyalizm* metodu, ilk buğu [buhar] gemisi gibi, ister istemez "dışarıdan" geldi. Daha gelirken olayların akışıyla, kendiliğinden, Türkiye için *Demokratik* mücadele ve örgüt biçimlerini ve parolalarını ortaya attı. 1919 Eylülü'nün 20. günü İstanbul'da "*Türkiye İşçi ve Çiftçi Sosyalist Fırkası*" kuruldu. Amaç, o yıl yapılacak seçimlerde, Türkiye'nin:

"İşçi-Çiftçi ve Orta halli halk yığınları'nın "Haklarını savunmak üzere mücadele alanına atılmak" oldu.

O sıra Sivil Sosyal Sınıflar mücadelesi, yeniden orantıcıl (izafî) oturmuşluk (istikrar) aşamasına girmişti. Mücadele ve örgüt biçimleri ile parolaları *evrimci* konağın taktiğine uydu.

Ancak, ileride Mustafa Kemal'in "Nutuk"unda, neredeyse sözü sözüne belirteceği bir Doğru vardı: "*Millîtimizin varlığına suikast edenlerin iç ve dış bir hıyanet çemberi*", TİÇSF için İstanbul'u, TBMM için tüm Türkiye'yi sarmıştı. Türkiye İşçi-Çiftçi Fırkası'nın İdare Heyeti: "*İstanbul'da mücadeleye devam ile kuvvetlerimizi israf etmektense, faaliyeti sınırlandırmak*" taktiğini güttü.

Bu nedenle: "*Birçok bilinçli arkadaşlarımız Anadolu'da Millî Bağımsızlık (İstiklâl) mücadelesi*" için Anadolu'ya geçtiler.

"İşçilerden ve aydınlardan çok sayıda Parti üyeleri Millî Mücadele cephesinde yer" aldılar.

O zaman, Sosyal Sınıf Savaşının dövüş ve örgüt biçimi ile parolası, ister istemez *Devrimci Askercil Savaş* konağının taktiği durumuna girdi.

Anadolu zaferi üzerine şöyle bildiriler yayınlandı:

"Emperyalist soyguncu altına taparların elinde maşa olan Yunan Kralı ve Paşaları":

"1) Anadolu'nun kahraman işçi köylüleri,

"2) Mustafa Kemal Paşa'nın zekâsı,

"3) Bütün dünya işçi ve fakir köylülerinin koruyucusu Rus Bolşevik yardımı ve dostluğu,

"4) (...) Yunanistan'da Komünist arkadaşlar" sayesinde yenildi.

"Anadolu işçi ve köylüleri kurtuldu ise biz hâlâ esaret altındayız. Arkadaşlarımız sabahın seherinden gecelerin yarısına dek çalışarak bir lokma ekmek için" "Ezici Kumpanyaların, Tüccarların, Vapur, Para, Mülk sahiplerinin kölesidir." (Aydınlık, Sayı 5)

SOSYAL EKONOMİ - SINIFLAR - STRATEJİ

"Millî Mücadele" zaferle sonuçlanır sonuçlanmaz, Demokratik savaşın Askercil konağı yeniden Sivil Sosyal karakterine geçti. Yeni Ümmet olmaktan çıkmış Türkiye'de Sosyal Strateji ve Taktik açısından önce Osmanlı kalıntısı üç bölge ayrılır:

1- DOĞU ANADOLU: Tarım ekonomisine bile pek girememiş Göçebe Toplumdur. "*Şeyhlerin, Beylerin keyfi idareleri... ürünün 4'te 3'ünü alır. İş hayvanlarından ayırt edilemeyen Halk, başkanlarını bir Put gibi sayarak uyar.*" "*Halkın en büyük varlığı, onu hiç bırakmayan sırf cahilliktir.*" (Şefik Hüsnü, **Türkiye ve İçtimai İnkılâp**)

2- ORTA ANADOLU: Karasaban, ev dokuması, kağrı aracı: "*yoksul küçük toprak sahibi*" köylüleri, "*Feodal ağa, köy mütegalibesi, vurguncu, dış ve iç sermayenin amansız soygun ve baskısı altındadır.*" (Ş. Hüsnü, **agy**)

3- KIYI ANADOLU: "*Padişah çiftlikleri*", "*Yarıcılık yoluyla büyük toprak sahiplerine, vurgunculara bir soygun ve sömürme alanı olan, büsbütün topraksız veya pek az topraklı geniş bir yarım proleter yığını vardır.*" "*Hükümet gücü çiftlik sahiplerinin, mütegalibenin ve faizcilerin en tabii müttefiki, yabancı sermayenin en güvenli aracıdır.*" Sermayenin büyük çoğunluğu yabancı, 20 yıldan aşırı işçi hareketi gerçektir.

Böylece Türkiye'nin ekonomik ve sosyal yapısında insanların 3 Toplum çağı birbirlerini bozarak iç içe bulunur:

1- Soysuzlaşmış Tarihöncesi (Doğu),

2- Kapitalizmöncesi (Orta),

3- Kapitalizm... Adları konulmamış olsa da, gözlemi doğru yapılmış bu heterojen Toplum içinde, Sosyal Sınıfların Stratejik ve Taktik Devrim durumları pratikçe şöyle özetlenir:

"Deniz kıyılarıyla birlikte Batı Türkiye'nin enerji dolu proletaryasının Orta Türkiye'nin geniş ezilmiş Halkı ile kuracağı pek tabii ve gerçek karşılıklı çıkarlara dayanır birliğin vereceği güç, Sosyal Devrimin zaferini elde etmek için en büyük faktör olacaktır. Ve bu zafer, bugün sosyal hareket için elverişli şartlardan yoksun, büsbütün geri kalmış Doğu Türkiye ezilmişlerinin de yüzyıllık boyunduruklarını kırdırarak ve onları hürriyetin mutlu ufuklarına kavuşturacaktır." (**agy**)

Açıklamada bugün eksikler bulunabilir. Ama hiçbir yakıştırma yoktur. Türkiye'nin orijinalitesi vardır. Kitaptan hayata çıkmıştır-. Gelişilecektir.

"Türkiye işçi hareketinin bilinçli öncüleri", yığının "bütün dileklerini büyük bir dikkat ve içe işleyicilikle inceleyip pekiştirecektir. İşçi Sınıfı da o dilekleri kendi savaş alanına katarak eylemcil ve içtenlikli öncülüğünü üzerine alacaktır." (agy)

TAKTİK MÜCADELE ÖRGÜTLERİ

15 Nisan 1923 günü TİÇSF'nin İstanbul'da bulunan üyeleri toplandılar. O genel ekonomik ve sosyal *Strateji* planı yetmezdi. Onun hangi *Taktik* konağında, ne yapılacağı bilinmeliydi. O Taktik ise, havada sözcükler ve söylevlerle güdülemezdi. Hemen toplanan TİÇSF üyelerince:

"Çıkarları ortak olan işçi ve çiftçilerin ve bütün yoksul ve orta hallilerin *Siyasi haklarının ancak Siyasi bir Parti tarafından savunulabileceğini takdir ederek, geçici bir İdare Heyeti seçilmiş...*" ve Halkı "*Dayanışma ve işbirliğine çağırarak görevlendirmiş*" oldu.

Şimdi, Türkiye'de içine girilen Taktik konağın hangi Mücadele ve Örgüt biçimleri ve parolaları birinci plana çıkacaktı?

Besbelliydi. "*Asgarî Program*" uygulanacaktı. "*Geçici Yönetim Kurulu*"o gün "*Türkiye İşçi ve Çiftçi ve Orta halli Halk Yığınlarına*" bildirisini yaydı. Bildirinin Başlangıcı işe bu açıklamayla girdi:

"*Şimdiden, Heyetimiz, İşçi-Çiftçi Partisinin şimdiki durum (hâl'i hâzır) için ASGARÎ PROGRAM olarak kabul ettiği esasları ve parolaları (şiarları) özetle perçinleyip sizlere sunmayı uygun bulmuştur.*"

Asgarî Programda 15 madde, yeni Taktik konağın Doğuş ve Örgüt biçimleri ile parolalarını birer birer saydı. Onları bugün daha duruca sıralamak için şöyle bölümlendirebiliriz:

A) DÖVÜŞ PAROLALARI:

1- Millî Egemenlik ve Temsil: Resmî müdahaleden ve her türlü etkilerden hür, *Orantılı Seçim* (Temsil'i Nispî) ile olacak.

2- Seçimde *18 yaşında olan kadın erkek gizli oy kullanır.*

3- "*Âşar*" ve "*Temettü*" vergileri yerine, varlıkla orantılı *gelir vergisi* alınır. Yılda 500 lira (şimdiki 7500 lira) [1970] kazanç, vergiden bağışık tutulacak.

4- *Yabancı Sermaye'nin Reji ve Tekeli yerine: Millîleştirme* yapılır.

5- Günde 8 saat çalışmayı sınırlandıran *İş Kanunu*.

6- *Gece işine 2 kat gündelik.*

7- *Kadın ve Çocuk işçilere özel korumalar.*

8- 14 yaşından küçük işçilere, yarı İş ve yarı Öğrenimi gündelik ödenerek sağlanacak.

9- İşçilere hür Grev hakkı.

10- Halka serbest Gösteriler yapma hakkı.

11- Memurlara Siyasi hak ve memur azl ve tayinlerinin otomluğu (muhtarlığı).

12- Yetim, Dul ve Sakat maaşları asgarî geçim endeksi ile orantılı olur.

B) ÖRGÜT BİÇİMLERİ:

1- Dış Ticaret Devletleştirilecek (Devlet örgütüne girecek).

2- Sanayi ve Ticaret de, Ulaştırma da Ekonomi Bakanlığının kontrolüne alınacak (Devletçe örgütlenecek).

3- Tarım, Ticaret ve Sanayi Kooperatifleri örgütlenecek.

4- İşçilerin Sendika ve Kooperatif Birlikleri kurulacak.

5- Köylülerin Sendikaları ve Birlikleri kurulacak.

6- Memurların Sendikaları ve Birlikleri kurulacak.

7- Askerlik kısa süreli bir işçi-köylü Okulu olacak.

AYRIM VI

TÜRKİYE'DE STRATEJİ PLANI ÜZERİNE

İLK ASGARÎ PROGRAMININ ELEŞTİRİSİ

Görüyoruz: Türkiye'de *Demokratik Devrim* aşamasının Evrim Konağı, gerek Stratejisi, gerekse Taktiği ile zamanında, yerinde konmuştur. *Antiemperyalizm* ve *Antifeodalizm* doğrultusunda gerekli Dövüş ve Örgüt biçimleri ile parolaları 50 yıl önceden beri açık seçik vardır. O Programın kaç ay yahut kaç yıl "*Piyasada*" görüldüğü, kısa ömürlü bir yaşantı sağlayabildiği ikinci kertede kalır.

Problem, bütün o prensiplerin iki, üç, beş ayda bir çıkmış 8-10 sayılı Dergide yahut bir parçacık kâğıt üstünde kusurluca yayımlanmış bulunması ile ölçülemez. O Asgarî Program maddelerinden bugün hemen hiçbiri yadırganmıyor. Birçoğu üzerinde epey gelişmeler oldu. Gene de, onlar ne Toplum gelişimiyle, ne Halk örgüt ve dövüşleriyle aşılmış sayılamazlar.

Bugünkü sosyalistlerin, "*gelinin kapı arkasında baltayı bulması*"na benzeyecek davranışlarla, her şeyi yeni baştan ve hiç işitilmedik gösteride "*İcat*" edip, "yaşlı" olayları şehleventçe [Boylu poslu, şen, güzel genç] atlamaları değil, eleştirerek değerlendirmeleri ve *geliştirmeleri* görevdir.

Yarım yüzyıl önceki davranış belki yadırganacak yanlar gizler. Örneğin 1923 yılı, daha Emperyalistlerle Barış yapılmadan girilen seçimde, TİÇSF adına Dr. Şefik Hüsnü şunu yazdı:

"*Müdafaa-i Hukuk gibi memleketimizi bir muhakkak ölümden kurtarmış bir örgüte yardım etme yoluyla, şükranımızı ödemek hepimizin borcudur.*" (**Aydınlık**, Mayıs 1923, s. 15)

TİÇSF'nin seçime katılmaması bir boykot değildi. Tersine, "*İrti-câkâr Derebeylik artıklarına*" karşı, "*Devrim yapan*" Müdafaa-i Hukuk tutuluyordu. Katılamayışın nedeni, seçim için: "*Beklenmedik karar herkesi hazırlıksız bul*"muştu. "*Seçimlere dek olan kısa süre içinde hiçbir akımın billûrlaşması olası değildi.*"

Gene de "tarafsız" kalınmıyordu. "Millî Egemenlik ve Millî Bağımsızlık, dış ve iç tehdit ve tehlikelere uğrak bulundukça, ayrıcasız herkesin" (Müdafaa-i Hukuk Birinci Grubu'nun "Devrim esasları ve silik reform tasavvurları" ile) "yetinmemek ihtimali yoktur." deniyordu. Ama bu kanı Müdafaa-i Hukuk'un "Göstereceği her adaya muhakkak oy vermek değildir." Eğer seçime "İşçi Sınıfının güvendiği" adaylar sokulmazsa, "Sosyal Devrime eğgin [yatkın, eğilimli], en ileri fikirli ve emeğin haklarına en saygılı olanları ayırıp sırf onlara oy vermek uygun olur"du.

Bütün istenen şey: "Her türlü... maddecil ve anlamcıl baskıdan uzak" serbest seçimdi. Yoksa çekimser kalınmalıydı. İşçi, Köylü, Ortahalli'ler için "Asgarî Dilekler" ötesine geçilmiyordu.

Yarım yüzyıl önceki aşamanın Devrimci Asgarî Programında bugün tartışılabilir bir tek madde bulunabilir. Antifeodalizm taktiği bakımından 15'inci madde şöyle der:

"Derebeylik artıkları olan ve köylüleri feci bir tarzda yağma ve gasp eden mütegalibenin, ferdî teşebbüslerle asayişini ihlâl etmelerine meydan bırakmayacak şekilde inzibat usulleri düzeltilmelidir."

İlkin kara cümle karışıklığı var: Mütegalibe kendisi mi "ferdî teşebbüs" yapıp birliği bozuyor. Yoksa, hem "kişi girişkenliğini" ve hem de "asayişini" mi bozuyor?

Söz aceleye gelmiş.

Sonra, ikinci şık doğruysa, iki eksik beliriyor:

1- Derebeyi artıklarına karşı Mücadele ve Parola atılıyor, bunların özel Örgüt ve Biçimleri durultulmuyor. Çünkü somut politika denizine henüz soyut prensiple yeni giriliyor.

2- Antifeodalizm, yalnız "Asayişini", bilemedik "Kişi girişkenliğini" engellediği ölçüde mi ve sırf "Disiplin metotları" çerçevesinde mi yürütülecek?

Her iki eksik, o zamanki sosyalistlerin nasıl "Asgarî'nin asgarî'si" bir program güttüklerini gösterir. Antiemperyalizm de öyle soyut ve sırf "yabancı sermaye"ye karşı bir düşünce ve davranıştır. Sermayenin yerli olanındaki karakter, genel bir "Zengin tabaka" deyişi ile geçiştirilir.

Bütün bu eksikler şimdi anlayışla karşılanmalıdır. O en az program bile bugüne dek gerçekleşmemiştir. En kıyasıya ezici tepkilerle boğulmuştur. "İnzibat usulleri"nde bile, karakolları telefonlamayla kalınmış: Türkiye köyüne Sosyalizm değil, Kapitalizm olsun, İkinci Emperyalist Evren Savaşı sonlarına dek serbest girememiştir. Ş. Hüsnü'nün deyişiyle: "Marks'ın Devrim için gerekli gördüğü maddi"

şartlar yerine gelmiş değildi." "İktidardan yararlanan bir kısım küçük ve orta sermaye sahipleri", "yabancı sermaye ile işbirliği inişi" üzerine hemen kaymıştı.

SON "DEMOKRATİK İNKILÂP" TEORİSİ

28.09.1937 günü yazılmış: "**Demokrasi: Türkiye Ekonomi ve Politikası Hakkında**" bir Türkçe kitap yayımlandı. İlk "Asgarî Program"dan 14 yıl sonra, problem Türkiye'nin daha gelişkin somut olayları açısından ele alınıyordu. Orada: DEMOKRASİ = (ANTIEMPERYALİZM+ANTİFEODALİZM) biçiminde parolalaşmıştı. Türkiye'nin ekonomisi ve politikası üç başlık altında özetleniyordu:

- 1- Endüstri,
- 2- Toprak,
- 3- Sulh (Barış).

Araştırma, veba illetinden kaçınırca, yuvarlak ve sözde bilimcil formül tekerlemelerini bir yana attı.

ENDÜSTRİ bölümünde şu prensipler açık ve kesin olay ve rakamlardan çıkarıldı:

"Türkiye Cumhuriyetinin Tarihi, MİLLÎ KURTULUŞ biçiminde DEMOKRATİK İNKILÂP tarihidir. Kurtuluş: EcnebiFİNANS-KAPİTAL'ini kovmaktır. Devrim: Türkiye'yi MODERNLEŞTİRMEK'tir."

"Modern teknik Türkiye'ye ANTIEMPERYALİST biçimde girerse kurtuluşu sağlamaştırır."

"Modern işgücü: "DEMOKRATİK haklarını kazanmış İŞÇİ demektir." İşçinin DEMOKRATİK hakları, Türkiye'nin endüstrileşmesi için hayati bir meseledir."

"Tekniğin ilerlemesi, başta İşçi Sınıfının DEMOKRATİK MÜCADELESİ sayesinde olur."

"Türkiye endüstrisi DEREBEYİ ARTIKLARI'ndan kurtularak en mükemmel makinelere kavuşur ve modernleşir."

"Demek işçiye DEMOKRATİK haklarını vermek, memleketin gelişimi icabıdır."

"İşçinin DEMOKRATİK hakları verilsin ve böylece MİLLÎ KURTULUŞ'un en önemli bir SAFHASI daha gerçekleştirilsin."

Yukarıda geçen "İNKILÂP" sözcüğünün şimdiki Türkçesi "DEVİRİM"dir. "SAFHA" sözcüğünün de "AŞAMA" olmuştur. "MİLLÎ DEMOKRATİK İNKILÂP SAFHASI"sözünün "MİLLÎ DEMOKRATİK DEVİRİM AŞAMASI" biçiminde Türkçeden Türkçeye tercüme edilmesi, başka bir anlam getirir mi? Formül olarak hayır. Ama yalnız

o formülün tercümesi, somut Türkiye ekonomi ve politika özığının yerini tutabilir mi? Gene hayır-

TOPRAK bölümünde Şu prensipler açık ve kesin olay ve rakamlardan çıkarıldı:

"Her MİLLİYET davası gibi, ona bağılı olan her DEMOKRASİ İNKİLÂBİ da, her Şeyden önce temeli toprağıa dayanan bir KÖYLÜ MESELESİ'dir."

"Türkiye'deki asıl DEMOKRATİK İNKİLÂBİN konusu KÖYLÜ çoğunluğıudur."

"Klasik, anlamıyla DEMOKRASİ demek, genellikle köyde ve Şehirde her türlü DEREBEYİ ARTIKLARINI temizlemek, özellikle köylüyü toprak sahibi etmektir. KÖYE DEMOKRASİ'yi sokmakla, FİNANS-KAPİTAL'i sokmak iki bambaşka problemdir."

Burada dahi *"Demokratik İnkılâp"* sözü, *"MİLLİYET"* sözcüğü ile yan yana getirilerek bir slogan balonu ŐiŐirilmek istenmemiŐtir. Marks'ın tam 100 yıl önce (6 Nisan 1868 günü) yazdığı Şu gerçekte ele alınmiŐtır:

"Her zaman Şu kanıda oldum ki, SOSYAL DEVRİM... ciddi olarak tabandan yani büyük emlak (Fonsiyer) mülkiyetinden başlamak zorundadır." (K. Marks, **Kugelmann'a Mektup**)

Bu doğırunun 100 yıl sonraki Türkiye'de aldığı özel orijinalliğı uzun yılların emeğinden birkaç satırla olsun çıkartılmıŐtır. Bu orijinalite, Endüstri alanına da, Toprak alanına da *Finans-Kapital'in* girmesi ve *Derebeyliğinin* onunla kaynaŐarak büsbütün yerleŐip kökleŐmesidir.

Bu orijinalite kavranmadıkça, Türkiye'de gerek sosyal Strateji ve gerekse sosyal Taktik alanına yakıŐtırılacak her yuvarlak formül, *"YabancılaŐmak"tan* kurtulamaz. Otuz, kırk yılların gerilerine düşülür. Can alıcı ekonomik ve sosyal gerçeklerden cayılır. Yabancı kitapların derli toplu sözlerinden sigara çekiŐtirir, kahve höpürdetilir gibi keyif çıkartmak: Devrimci düşünce ve davranıŐla karıŐtırılır.

DEMOKRATİK DEVRİM - MİLLİ KURTULUŞ ANLAMLARI

Günün pratik, somut problemi nedir?

Devrim Stratejisi mi? O, 50 yıldan beri konulmuştur. Önce onu bilelim. Sonra, yeniden bir daha ve bir daha da konulabilir. Tek Őartla: Tercüme veya adapte formül papağanlığından sakınılacak. Yapılmış yerli araştırmalar eleŐtirici gözle (yanlıŐı düzeltilip, doğırusu atlanılmayarak) değıerlendirilecek, Günün *ekonomik* ve *sosyal* orijinalliğı içinde iŐletilip geliŐtirilecek.

Öyle zahmetlere katlanılmıyor. Tam tersine: Boyuna ağır basan *Finans-Kapital* ve *Tefeci-Bezirgan* sınıfları üzerinden sıçranılıp geçiliyor. Hangi gün geleceği bilinemez, nasıl momentlere basacağı kestirilemez *Gelecek Devrim'in* sınıf çelişkileri dışında, ezberlenmiş kolay spekülasyonlara kapılıyor.

1919 ile 1969 arasında 50 yıl geçti. Öziçi (muhtevası) ve biçimi değişen toplumda, Stratejik aşama 50 yıl önceki gibi bugün de "*Demokratik Devrim*" kılıfı içinde sunulursa yeterli ve anlaşılır olur mu?

Kılıf, biçim kolay sayılabilir. Alafranga konuşmanın altlık kompleksli insanlarımıza daha hoş gelebileceği düşünülebilir. Yapma ve dar bir çevre dışında yığınlar içine gidildi mi kılıfın da önemi büyür. Dünyanın her ülkesinde "*Demokratik Devrim*"şöyle dursun, "*Sosyalist Devrim*" bile yerli adıyla popülerize edilmeye bakılır.

Türkiye'de dağ başındaki çobanından, ilkokula başlayan çocuğuna dek herkes, 30 milyon nüfusumuzun 30 milyonu da "*Kuvayimilliyeye*" sözcüğünü iştmiştir ve az çok anlar. Haydi ona yeni kuşağı yabancılaştırdık. "*Kurtuluş*"tan daha "Öztürkçe", sınıanmış, yerli, popüler sözcük olur mu? Türkiye'de "*Millî Kurtuluş*"un bir "*Millî Demokratik Devrim*" olduğu kime anlatılamaz? "*Kurtuluş*" sözcüğü içinde hem "*Demokrasi*", hem "*Devrim*" derleşik ve birleşiktir.

Ayrıca, "*İkinci Kuvayimilliyecilik*" ve "*İkinci Millî Kurtuluş*" parolaları, Türkiye'nin Devrimci eyleminde yer almış birer terimdirler. Bu terminoloji 1945 yılından beri, 25 yıllık som savaşlar denemesinden geçerek geldi. Hareketin sürekliliği mi önemlidir, kopukluğu mu? Kaldı ki, Türkiye'de "*Demokratik Devrim*"in özel karakteri: Dün bir "*Millî Kurtuluş*" olmasıdır ve yarın da bir "*Millî Kurtuluş*" olacağıdır. Dün dış *Emperyalizm*'den kurtulunmuştur, bugün de Emperyalizmin iç baskısı dış baskısından ayırt edilemeyecek kertededir.

Mesele sırf bir terminoloji inceliğinde kalsa, *modaya* düşkün bir geri ülkede "*Alafranga*" sözcükler de belki daha çekici sürümlü olurdu. Halkımız, "*Avrupa mal'ına*", yerli maldan birkaç kat aşırı değer vermiyor mu? Belki "*Kurtuluş*"u tutmaz da "*Demokratik*"i önemser. Ancak terimlerin öziçlerine sıra gelince, iş büsbütün değişir. O zaman "*Birinci Kuvayimilliyecilik*" yahut "*Birinci Millî Kurtuluş*" terimleri ile "*İkinci Kuvayimilliyecilik*" yahut "*İkinci Millî Kurtuluş*" terimleri yalnız orijinallikleri ile değil, anlam zenginlikleri ile de önem kazanırlar.

BİRİNCİ KURTULUŞ - İKİNCİ KURTULUŞ NEDENLERİ

İster *Kuvayımilliyecilik* olsun, ister *Milli Kurtuluş* densin, neden "*Birinci*" ve "*İkinci*" sıra numarası gerekiyor?

Asıl problem burada başlıyor. Çünkü, hangi terminoloji kullanılırsa kullanılsın, henüz hiç kimse, 1919 ile 1969 yılları arasındaki *Devrim* veya *Kurtuluş* konusunda bir sıra, bir öncül soncul geliş bulunduğunu açıkça inkâr etmiyor.

Problemin nedeni, sırf: "*O zaman yıl 1919'du, şimdi 1969'dur*" gibi mekanik bir atlatmaca rakam ayırıcı ile baştan savılamaz. Neden "*ciddilikle*" aranacaksa ve bilimcil sosyalizmde ciddilik: *Ekonomi* temeli ve *sosyal sınıf* yapısı demekse, işe oradan başlamak şart olur.

Türkiye'de 1919 yılının ekonomik ve sınıf çelişki ve ilişkileri ile 1969 ilişkileri ve çelişkileri hangi başlıkları gösterir?

Bu soruya gerçekçi karşılığını bulmaksızın, 1919'un niçin *Birinci* ve 1969'un neden *İkinci* olduğu üzerinde yapılacak her açıklama, küçükburjuva bilgiçliğinden ve burjuva yakıştırmacılığından öteye geçemez.

A) *EKONOMİ* tabanı açısından: 1919'da da, 1969'da da Türkiye'de *Kapitalizmin* ilişki-çelişkileri önündeyiz. Ama bu iki Tarih arasında, ne dünya için, ne Türkiye için Kapitalizm olduğu gibi kalmamıştır.

1- (1919) *Kapitalizmi*: Batı'da Tekelci Kapitalizmin *Birinci Emperyalist Evren Savaşı* ile temelinden sarsılıp, yer yer yıkılma biçimine girdi. Aynı Kapitalizm, genellikle Doğu'da, özellikle Türkiye'de, çok daha ilginç bir karakter gösterdi.

Türkiye, 19. yüzyıl ortasından beri *Finans-Kapital'in* yabancı Şirket hegemonyası altına girdi. Ancak bu hegemonya Türkiye'de *Bezirgan-Komprador* tipi ekonomik ilişkileri 1919 yılına dek egemen kıldı.

Birinci Millî Kurtuluş Savaşı: Komprador Kapitalist ekonominin hegemonyasına karşı bir dövüş oldu.

2- (1969) *Kapitalizmi*: Batı'da olduğu gibi Türkiye'de de, *Finans-Kapital* tekelciliğini egemen kıldı. Kapitalizmin 19. yüzyıl yadigârı olan *Komprador* ekonomi tipi gibi, Prekapitalizmin antika *Tefeci-Bezirgan* ekonomi tipi de *egemen* olmaktan çıktı.

İkinci Millî Kurtuluş Savaşı: 1923 yılından sonra, önce yavaş yavaş, Mustafa Kemal'in hastalığı ile birlikte sıçramalar yaparak Komprador ekonomiden egemenliği tekeline geçirmiş bulunan *Finans-Kapital* tahakkümüne karşı bir dövüş halini aldı.

B) *SINIFLAR* yapısı açısından: 1919'da da, 1969'da da Türkiye, *Kapitalistler* sınıfının, *Burjuvazi'nin* egemenliği altındadır. Kimi ya-kıştırmacıların sandıkları gibi, "*Küçükburjuva*" iktidarı yoktur ya-hut sırf kolay devrimcilerin kuruntu evlerinde vardır.

Ama Kapitalist *Sınıfının* egemen olan *Zümresi* 1919'da *Komprador Burjuvazi* idi, 1969'da *Finans-Kapital* zümresidir. 1919 Sosyal Stratejisi ile 1969'unki arasında ayırt, o iki apayrı sosyal zümrenin eğilimlerine göre yön ve anlam kazanır. *Özgüç* Proletaryanın durumu şöyleydi:

1- *Birinci Kuvayımilliyecilik* (Eski Millî Kurtuluş): Türk mil-letinin *Komprador burjuvazi* ile *Derebeyliğin İSTİBDAT* ve *TAHAKKÜM*'üne karşı *KURTULUŞ Savaşı* idi. O Savaşta, İşçi Si-nifımız eylemce savaşa bütün gücü ile katıldı. Ama çoğunluğu durumca yabancı *Emperyalist İşgali* altındaki (İstanbul, İzmir gibi hemen bütün Marmara, Boğazlar, Trakya, Ege, Antalya, Kilikya: Adana hatta Zonguldak bölgelerinin) büyük şehirlerde pratikçe *tutsak* (esir) bulunuyordu.

Türkiye İşçi Sınıfının geçirdiği biricik pratik devrim denemesi, *Meşrutiyet* günlerinde oldu. O da, Komprador Burjuvazinin Kum-panyalarla birlikte İşçi Sınıfımızı en basit *insan* haklarından yok-sun etmesiyle sonuçlandı. O baskı altında, proletaryamız en ufak *Sosyal Bilinç* gösterisine yol verilmeyen basit bir "*Sınıfın kendisi*" olarak sömürülüyordu.

2- *İkinci Kuvayımilliyecilik* (Yeni Millî Kurtuluş): Türk milletinin *Finans-Kapital* zümresi ile *Derebeyi artıklarının* Tekelci *SÖMÜRÜ* ve *TAHAKKÜMÜ*'ne karşı *KURTULUŞ savaşıdır*..

Bu Demokratik Kurtuluş Savaşında, Türkiye İşçi Sınıfı, 50 yıllık nicelik (kantite) ve nitelik (kalite) birikimi ile gelişmiştir. Toplu-mumuzun ve Politikamızın HALK CEPHESİNDE en dinamik ve en ilerici başlıca *Özgücü, öncü Sosyal Sınıfı'dır*. O karakteri ile, De-mokratik haklarını aradıkça, her gün daha *bilinçli* ve *örgütlü* olan bir "*Sınıf kendisi için*"durumuna girdi.

SINIFLAR SAVAŞI VE KLASİK HALK KAVRAMI

Türkiye'de "*Sosyal Devrim Stratejisi*" hiç değilse Aydın Gençlik arasında epey popülerize edildi. Çünkü, *objektif* sosyal durum, iki düşünce ve davranış cephesi yarattı:

- 1- *Devrimcilerin* tuttukları *Halk Cephesi*,
- 2- *Tutucuların* kışkırttıkları *Karşıt Cephe*.

Tutucular iktidarda oldukları için, Devrimcileri kolayca suçlandırıp cezalandırabiliyorlar. Öne sürülen "*Suç*": Yıllar yılıdır hep "*Kanlı İhtilâl*" çıkartma iddiasıdır.

Şimdiye dek hiçbir gerçek "*Devrimci*", tek insanın burnunu katmatmadı. Değil ki kanlı kargaşalıkları özlesin. Silahlı iktidar devrimi yapan 27 Mayıs devrimcileri bile, "*Kansız*" olmakta övünç buldular.

Buna karşılık, "*Tutucular*" Cephesi her gün kan içerek sarhoş oluyor. Eli bıçaklı, gözü dönmüş gericiler, her gün, her yerde, herkese saldırıyorlar. Karagöz perdesindeki Osmanlı Yahudisi gibi: hem vuruyorlar, hem "*Ne vuruyorsun, be!*"yollu bağıryorlar. İktidarın zabıta kuvvetleri, gericilerin öldürdüklerini suçlu çıkarmaya çabalyorlar.

Öyleyse, olayların adını koymak gerekiyor. Olaylar, açık seçik bir "*Sınıflar Savaşı*"dır. Bu savaşın biçimini Tutucular belirlediler. Devrimciler *Demokratik güreş* diyorlar. Tutucular, Demokrasiye dayanamadıkları için, Anayasa'yı da çiğneyerek, zorbalığın her biçimine girişiyorlar. Sınıflar dövüşünü *kanlı* Sınıflar savaşına çeviriyorlar. Hem de 6. Filo önünde namaz kılarak, uluslararası Finans-Kapital adına Amerikan (CIA), İngiliz (Entelicans Servis) casuslarının planladıkları kanlı savaşı Türkiye'de uyguluyorlar.

Kim bunu görmezlikten gelebilir? Görülünce de, açık *Sınıflar Savaşı'nda* hangi güçlerin, ne rolü oynadıklarını doğru görmek ve bilmek çok görülemez. Türkiye *Halk Cephesi'nde* hangi ordular ve güçler kımıldanır? Soru, ilkin, her "*Devrimci yayınları*" hatmedenin cesaretle, kolayca döktürebileceği denli basit bir formülle karşılığına kavuşturulabilir sanılıyor. Bütün kargaşalıklar da hep o "*Simplicismus*" dedikleri aşırı yalınkat basitliklerden çıkıyor.

Hazır formüllerin göz kamaştırıcılığından biraz başımızı kaldırıp olaylarımızın üzerine eğildik mi, konunun hiç de sözcükler denli kolay kavranılıp çözümlenemediği göze çarpiverir. O zaman en yalınkat kavramların gerçekte daha yalın kavramlara indirgenmesi gerektiği anlaşılmaya başlar.

En yalın sözcüklerden birisini ele alalım: HALK nedir?

19. yüzyılda, *Halk* denildi mi, hemen iki küme insan çoğunluğu ortaya çıkardı:

- 1- İşçi Sınıfı (*Proletarya*),
- 2- *Küçükburjuvazi* (Köylü, esnaf, dar gelirli).

Buna karşılık öteki [tarafta] azınlığı [oluşturan ve sayıları] git-tikçe azalan iki küme insan da vardı:

1- *İşveren Sınıfı* (Kapitalistler, *Burjuvazi*),

2- *Büyük Emlak Sahipleri* (Fonsiyer Mülklüler).

Gerek *Burjuvazi*, gerekse *Büyük Emlakliler* bütün zümreleriyle iki *egemen* sınıf idiler. Her ikisi de, Türkiye'de "*Avam*", Batı'da "*Kamu*" (Komün) denilen *Halk* sözcüğünün kavramı ve gerçekliği dışında kalırdı.

Denebilir ki, klasik sosyalizm, hatta Bilimcil Sosyalizm ana-kitapları içine "*gömülen*" nice dehalar, Halkı bugün de *Burjuvazi-Büyük Mülklükler* tezi karşısında cepheleşen; *İşçi-Köylü* antitezi kümesinden başka bir şey saymazlar.

20. YÜZYILDA HALK KAVRAMI

Ne var ki, 19. yüzyılın her şeyi gibi, o klasik sosyal sınıflar kavramı da, 20. yüzyılda epeyce değişti. Yer yer altüst bile oldu. Kapitalist *Sınıfı* içindeki birçok "Zümreler, "*YABAN*" (Vahşi) Kapitalist durumuna girdiler. Aynı burjuvazinin sınıf çatısı altında, büyük *İşveren* çoğunluğunu kapsayan "*Yabanlar*, bir çeşit *İşveren* ve *Büyük Emlak Sahipleri* aristokratları olan *Finans-Kapital* zümresince alt edildi.

Her zümreden en kodaman kapitalistleri ve en kodaman büyük emlak sahiplerini Banka-Şirket kubbeleri altında sultanlaştıran bu *Finans-Kapital* zümresi, *egemen* sınıflar içinde azınlığın azınlığı idiler. 50-100 milyonluk bir muazzam emperyalist Anayurdu içinde, çoğu parmakla sayılan birkaç yüz aileyi sayıca geçmiyorlardı.

Böyle bir durumda, leyleğin yuvasından (*Finans-Kapital* tahından) atılmış bütün öteki az çok kalabalık *az büyük*, *az tekelci*, *orta*, *küçük* kapitalistler ve emlak sahipleri zümreleri ne olacaklardı?

Yavaş yavaş kendilerinin de sezmeye başladıkları gibi: *Egemen sınıf* olmak durumundan gittikçe uzaklaştırıldılar. Egemen sınıflıktan hayli çıkmış bulunan o "*Yaban*"*İşverenler* ve *Emlak Sahipleri* nereye itilmişlerdi?

İster istemez *Halk* yığınları yönüne ve yanına... Bu, 19. Yüzyıl kitabının pek yazmadığı bir olaydır. Yeni gerçeklikte "*Yaban*" burjuvalar ile *yaban emlak sahipleri* bir bakıma "*Halk*" sırasına girmiş sayılabilirler. Hele bizde, bu tip sürüyle "*Kapitalistler*" ve "*Emlak sahipleri*", mülkiyet imtiyazlarını boyunlarında bir lâle (kürek mahkûmlarının bukağısı) gibi taşıdıklarını sık sık anarlar.

Onun için artık "*HALK*" denildi mi, bu deyim içinde başlıca şu üç *küme* yığınlarını bulmamak elden gelemmez:

- 1- *İşçi Sınıfı,*
- 2- *Küçükburjuvazi,*
- 3- *Yaban Kapitalistler ve Yaban Emlak Sahipleri.*

Bugün, Emperyalizmin kandırıcı binbir yaldızı kazındı mı, yer-yüzünde her *klasik kapitalist* ülke, beş aşağı on yukarı bu sınıf ilişkileri ve çelişkilerini gösteriyor.

Ancak biz klasik kapitalizm ülkesinde yaşamıyoruz. Burası Türkiye! Türkiye'nin "*Bizi bize benzeten*" özelliği var. Türkiye'de *normal kapitalizmin* sosyal sınıf ilişkilerinden başka, bir de *Prekapitalizmin* (Kapitalizm öncesinin) sürüyle sosyal sınıf ilişkileri ve çelişkileri, çok korkunç güçlü dişleri ve tırnaklarıyla Ekonomimize ve Politikamıza saldırmış bulunuyorlar.

ORTA SINIF

Batı'da sosyal sınıf olarak Tefeci-Bezirgan Sınıfı artık pratikçe YOK'tur, Türkiye'de VAR'dır. Hem *dehşetli* vardır. Bu "*varlık*" 20. yüzyıl ortamında ilginç sonuçlar ve ilişkiler yaratır. Klasik *egemen* sınıflarla (yani *Kapitalist* ve *Emlak Sahipleri* sınıfları ile) *Halk* yığınları arasında karşılıklı bir -söz yerindeyse- *alışveriş* olur.

Egemen sınıflar, kendi içlerinden "*Yaban = Vahşi*" saydıkları birçok Kapitalist ve Emlak sahipleri zümre ve tabakalarından pek çok elemanları *Halk* yığınları içine atarlar. Bu ne *egemen*, ne *ezilen* sınıf sayılamayacak insan yığınlarına: "*Orta Zümreler*"adı verilebilir. Çünkü, gerçekten ORTADA: "*İki Cami arasında beynamaz*"dedikleri çeşitten ARAFAT'ta ve ARADA sıkışıp kalmış kümelerdir bunlar.

Küçükburjuva olamazlar mı?

Hayır. Gerçi o kodaman Finans-Kapitalist canavarlar yanında "Yabanlar pek "*Küçük*" kalırlar. Ama Küçükburjuvadan çok ayrı seçiktirler.

1- Küçükburjuva gibi, kendi *işletmelerinde bedenleriyle* de çalışmazlar.

2- Küçükburjuvanın yanında çalıştırdıkları birkaç çırağı ve kalfa yahut yardımcı "ameliye"yi geçmez. *Orta Zümreler* bir hayli gündelikçi işçi çalıştırıp sömürürler.

Ne var ki, Finans-Kapital kodamanları, bu Orta Yabanilerin de sömürü kaymaklarını, binbir dolambaçlı yoldan sızdırıp çekmeyi bilirler. Ve *Yabani'ler* de bunun az çok farkındadırlar. Hele "*Devletçilik*" adı verilen Tekelci Kapitalizmin kıyma makinesi ile ilişkileri, kasap dükkânı önündeki kedi-köpekçiklerin durumunu andırdıkça, hoşnutsuzlukları durmadan artar.

Emperyalist sosyologların, özellikle Anglo-Sakson "*bilginlerin*" "*Orta Sınıf*" diye ikide bir "*Burjuvazi*" yerine kullandıkları terim, bu küme insanlara uygun düşebilir. Burjuva sosyal bilimi, bilerek, Finans-Kapitalistle bu Yabanîleri birbirine karıştırır. Onun görevi karıştırmaktır.

Yabanî veya Orta zümreler: Şehirde ve Köyde az çok MODERN (yani Kapitalist) üretimle ilgili Vahşi Kapitalistlerle Orta Emlak sahipleridirler. O karakterleri ile Antika "**Tefeci-Bezirgan**" sınıfından ayırt edilirler. "Yabanî" Orta zümreler az çok girişken ve modern oldukları için, Tekelci ve Hazır yiyici Finans-Kapitalle çatışık olurlar. Bu çelişki normal Kapitalist *Serbest Rekabette*n apayıdır.

Serbest Rekabette her kapitalist eşit oyun kuralları içinde girişim yapar. Orta zümreler için böyle bir eşitlik yoktur. Her şey imtiyazlı *Tekelcilik* elindedir. Yabanî için ne en yeni bir *teknik* ve *metot* araştırma ve sağlama yolu açıktır, ne herhangi demokratik bir *sosyal* ve *politik* olanaklar umulabilir. Finans-Kapitalin büyük *Banka* ve *Şirket* ağaları, *Devlet Kapitalizmi* ile satılık *politika*, *basın* ve *kültür* mekanizmaları bütün yolları tıkamıştır. Toplumun tüm *Ekonomi* temeli gibi, binbir *Üstyapı* kurul, kurum, ilişki, araç ve gereçleri, her türlü *moral*, *ideolojik* biçim ve parolaları Koda-manların emrindedir.

FİNANS-KAPİTAL İLE TEFECİ-BEZİRGAN KAYNAŞIMI

Finans-Kapitalizm her şeyi tekelinde tutmakla yaman güçlü görünür ise de, kendi kişi sayısı azaldığı ölçüde düşmanlarının sayısını da arttırır. Bu korkunç yalnızlaşma içinde, bütün başarısı: El çabukluğunu andıran statüko büyüsunü sürdürmekte toplanır. Büyü çözüldüğü gün, Finans-Kapital, tahakkümünün tuz buz olacağını eliyle tutmuşça bilir.

Onun için, Toplumda kendisine yüzde yüz borçlu ve bağlı bir *Yedek Güç* arar. Bizim ünlü Antika *Tefeci-Bezirgan* Sınıfımızı bulur. Ve onunla ölesiye, öldüresiye kenetlenir. Türkiye'de *Finans-Kapital* ile *Tefeci-Bezirgan* Sınıfının ittifakı yeni ve tesadüfî değildir. Kırım Savaşı'ndan (19. yüzyılın ortasından) beri *Borçlar* ve *Şirketler* Türkiye'nin bağrına yerleşirken, gökte aradığı müttefikini yerde *Tefeci-Bezirgan* Sınıfta buldu.

Aşağı yukarı bütün *Sömürge* ülkelerde, Kapitalizmin sağlamca bir yerli temel üzerine rahatça yerleşebilmesi, hemen hemen aynı mekanizma ile oldu. *Yarisömürge* Türkiye, yüzyıllardan beri değdiği *Kapitalist* Avrupa'dan olumlu ve ileri sanayileşme gidişini alma-

dı. Kapitalizm *Serbest Rekabetçi* olumlu çağında kaldıkça, Türkiye (kimi insanların kimi hastalıklara tutulmaz oldukları gibi) Kapitalizme karşı "*bağışık*" kaldı.

Durumu somutlaştırıp anlaşılır kılmak için, fizik alanda "*Rezonans*" denilen olaya benzetebiliriz. Radyo nasıl düğmesi ile ayarlanan kendi rezonansına uygun ses dalgalarını alırsa, tıpkı öyle, Osmanlı Türkiye'si de kendi sınıf yapısıyla aynı rezonansta bulunan Sosyal Düzene karşı ilgi duyar, onunla ilişki kurabilirdi.

Gelişen, ilerici *Serbest Rekabet* düzenli *Kapitalizm*, çöken gerici *Tefeci-Bezirgan* düzenimizle aynı rezonansta düşmüyordu. O yüzden, sık sık belirtildiği gibi, en ileri, devrimci davranmaya çalışan Türkiye insanlarımız bile, Batı'nın proletarya devrimciliği eğilimleri dururken, en gerici sosyal akımlarına uymaktan kurtulamadılar. Ve orada Batı uygarlığının, her şeyden önce bir *Modern endüstri* yaratığı olduğu üzerine yapılmış bütün düşünceler ve davranışlar, sessiz sedasız olmama döndü.

Gel zaman, git zaman, Türkiye Kırım Savaşı ile birlikte Batı *Finans-Kapital* saldırısına uğrar uğramaz, iş değişti. O zamana dek Batı'nın her şeyini "*Gâvur*" diye domuz gören egemen Türkiye *Tefeci-Bezirgan* düzeni, ansızın Gâvura karşı içinin içinde bir sempatik "*rezonans*"duydu. Artık "*Gâvur*", kendisine sövülürken bile hayranlık duyulan bir üstün-Bay, Süzeren sayıldı. Çünkü *Kapitalizmin* ölüm döşeğine giren *Tekelci Sermaye* biçimi ile Türkiye'nin yatalak *Tefeci-Bezirgan Sermaye* düzeni arasında aynı "*dalga uzunluğu*"nu gösteren bir *sosyal rezonans* vardı.

Batı *Finans-Kapitali* de, Doğu *Tefeci-Bezirganlığı* da, kendi sistemleri içinde çöken, gerici, ölüme mahkûm birer düzendiler. Yer yüzünde birbirlerinden başka el ele verecek kimseleri yoktu. Biri *gâvur*, ötekisi *Müslüman* mıydı? Onun kolayı bulunurdu. *Gâvur* biraz daha *Oryantalist* kesilerek, Doğu *esrar* ve *büyük* geleneklerini ispiritizma masalarında *ruh* çağırarak mistikleştirirdi. Müslüman, dünyayı elinden gâvura kaptırsa bile, *Ahrefin* anahtarlarını sata sata zenginleşerek, Gâvurla aynı "*Mukaddesatçılık*" prensibinde sarmaş dolaş olabilirdi.

"GÜRBÜZ GÜÇLER" DEVRİMCİ GELENEĞİ

Her Tezin bir Antitezi olur. *Tefeci-Bezirgan* Sınıfın, memleketi *yabancı* sermaye çapulunda ve borçlar batağında koyu *Müslümanlık* adına en azgın *Gâvura* bir kötü *Komasyon* karşılığı satıverişini,

köylü yutardı. Esnaf yutardı. Hatta henüz Köylü-Esnaf *şartlılığını* yitirememiş İşçi bile, yutmasa da boğazından zorla geçirtenlere güç yetiremezdi.

Milyonlarla Türkiye nüfusunu maddece ve anlamca köle eden bu "*Gâvur-Müslüman*" kenetlenmesi, hiç tepki uyandırmamazlık etmekte kıyamete dek sürüp giderek egemen kalabilecek miydi? Buna, Türkiye'nin *Tarihcil* üretici güçlerinden *Gelenek-Görenek* Vurucu Güçleri elvermezdi. Fatih Mehmet'ten ve Genç Osman'dan Üçüncü Selim'e, Tanzimat'a, Meşrutiyet'e, Cumhuriyet'e dek uzanan tepkiler tanıktı.

Türkiye'de 4-5 yüzyıllık Osmanlı geleneği ve göreneği, Toprak ekonomi temeli üzerinde güdücü bir "*Sünuf'ü Devlet*" örgütlemişti. Üretmen Halk, en başta *Çiftçiler* (Reaya=Güdülenler) adını alır, güdücü Dirlikçilerin idaresine uyardı. Dirlikçiler (İlmiye-Seyfiye-Mülkiye-Kalemiye) adları ile 4 "*Devlet Sınıfı*"nda örgütlenmişlerdi. "*Memleket*" onlardan sorulurdu. Türkiye, sinsi veya alevli bir bunalıma düştü mü, "*Devlet Sınıfları*" kaynaşır, öteki "*Sosyal sınıflar*"dan sanki bağımsızmışça, "*Memleket*"in alinyazısını çizmeye girişirlerdi.

Ancak "*Devlet Sınıfları*"nın sözde şahbazca bağımsızlıkları yüzeyde kalırdı. Onların girişimleri, Türkiye'nin sosyal yapısı yönünde belirleniyordu. Türkiye *Ortaçağ* yapısında ise, Devlet sınıflarının vurucu güç olarak getirdikleri çözüm, *Ortaçağvâri* oluyordu. Türkiye, az çok *modern* ekonomi ve toplum ilişkileri içine girmişse, Devlet Sınıflarının vurucu güç olarak getirdikleri çözüm *az çok* modernleşme yönüne gidiyordu. Böylece *son duruşmada* kesin sonuç, Türkiye'nin ekonomik ve sınıfıl yapısına göre alınıyordu.

Bununla birlikte, "*Memleket*" alinyazısında Devlet Sınıflarının, Tarihcil üretici güçlerden *Gelenek-Görenek Vurucu Gücü* olarak oynadıkları rol ortadan kalkmıyordu. 1919-23 yıllarında *Kuvayimilliyeci* Kurtuluş Savaşı gibi, 1960 yılı 27 *Mayısçı* düşünce ve davranışlar bunu tekrar tekrar açıkça ispatladı. Her kezinde, Sosyal Sınıf eğilimleri, Devlet Sınıflarının *vurucu gücü* ile kendilerine yol açıyordu. Bu vurucu gücün göze çarpan elemanları: Eskiden *Seyfiye* ile *İlmiye*, sonraları: *Ordu* ile *Bilim* diyebileceğimiz kurumlar oldu.

Bu, kimsenin üstünden atlayamayacağı bir gerçekliktir. Bu gerçeklik olumlu Tarihcil güçleri birinci planda kolektif aksiyona götürür. Gerçekliğin *teorik* anlamı: Hemen bütün geri kalmış ülkelerde (Osmanlı Memleketi etkisiyle olsun olmasın) her gün patlak veren

pratik olaylarla bir daha belirtiliyor. "Asosyal"yahut "Anormal" bir olay ortada yoktur. Ortada, geri ülkelerin Ekonomik ve Sosyal gidişinde çıkmaza girmiş Sınıf İlişki-Çelişkilerini çıkmazdan kurtarıp, zembereğinden boşandıran bir gerçek *Vurucu Güç* vardır.

Bu *Vurucu Güç*, Türkiye'nin *Modern* yakın Tarihinde, olumlu *Modern gelişim* yönünde etken oldu ve oluyor. Bir avuç *Finans-Kapital* kodamanı, *Antika Tefeci-Bezirgan* Sınıfı ile el ele verip *Memleketi* korkunç sömürü ile satmaya kalkıştı mıydı, *Vurucu Güçleri*mi Halk'tan yana çıkararak o gidişi göğüslemekten geri kalmıyor. O zaman, (*Finans-Kapital + Tefeci-Bezirgan*) ittifakı tezine karşı, gelenekçil ileri *vurucu güçlerin* halkla ittifakı antitezi gerçekleşiyor.

GERÇEKLERLE STRATEJİ PLANI

Kısaca özetlenen Sosyal Yapı ortamı içinde, kendiliğinden iki cephe karşlaşıyor:

I- Gerici-Emperyalizm Cephesi:

A) *Özgüç:* *Modern Finans-Kapital:* en büyük *Şehir* merkezlerinde yuvalanmıştır.

B) *Yedek güç:* *Antika Tefeci-Bezirganlık:* hemen bütün *Taşra Kasabalarında* yuvalanmıştır. En büyük şehirlerin de, her şehirde olduğu gibi kasabaları, kendi içinde kasabalığı, yani *Tefeci-Bezirgan* sektörü vardır.

Bugün *Finans-Kapitalin* özgücü, kendi ekonomik, sosyal, kültürel ağları yanında, *Antika çağlardan* beri halkın ve özellikle *Köylünün geçim* boğazı ve sosyal politik ruhu üzerine çöreklenmiş *Tefeci-Bezirgan* Sınıfı yedek gücü sayesinde oy çoğunluğu sağlamaktadır-.

II- İlerici Halk Cephesi:

A) *Özgüç:* *Modern İşçi Sınıfı + Proletarya Aydınları:* büyük şehir merkezlerinde, büyük yedek güçlerden tecrit edilmektedir.

B) *Yedek güçler:* *Antika Küçükburjuvazi+Modern Orta Tabakalar.*

Yedek Güçler: Devrimci durumlarına ve antuzyazmalarına göre şöyle sıralanabilirler:

- 1) *Küçük ve Orta Aydın* zümreleri (Dar gelirli),
- 2) *Fakir ve Orta Köylü* yığınları (Köy yarı-proleterleri),
- 3) *Küçük ve Orta Esnaf tabakaları* (Şehir yarı-proleterleri).

Orta Tabakalar: *Emperyalizm Cephesiyle Halk Cephesi* arasında, *Finans-Kapitalin* *Arafat'ta* tutmak istediği *Orta Tabakalar* üç kümede toplanabilirler:

- 1) Büyük *Aydınlar*,
- 2) Orta ve Küçük *İşverenler*,
- 3) Orta ve Küçük *Emlak sahipleri*.

Devrim, ne bir *Kişinin*, ne bir veya birçok *Partinin*, ne bir *Zümre*, *Tabaka* veya tek *Sosyal Sınıfın Dileği* ile olmuş olacak şey değildir. Önceden ölçülüp tartılması, yıla, güne, saate vurulması kimsenin elinde değildir. Geldi mi, onu hiçbir güç önleyemez. Devrimi suç sayacak varlık anasından doğmamıştır. Kendisi kendi gücüyle kendi *meşruluğunu* herkese benimsetir.

O bakımdan Devrimi önceden *Suç* saymak ne denli Don Kışot'luksa, insanları Devrimci diye *Suçlamak* da, en az o denli boşuna zorbalıktır. Örneğin Türkiye'de 50 yıl boyunca şu veya bu eğilimde düşünen ve davranan insanlar, boyuna "*İhtilâlcilik*" veya "*Taklîb'i Hükümet*"çilikle [Darbecilikle] cezalandırıldılar durdular. Bir gece yarısı, 27 Mayıs gece yarısı, hiç beklenmedik yerden *İhtilâl* patladı. Sabaha karşı *zafer* kazandı. Bir saat önce *İhtilâl*'in lakırdısını ağızına alanı vurup asmaya hazır nice kişi ve zümreler, o saat *İhtilâl*in başarısını selamladılar.

E, neye yaradı o yıllar yılı damgalanıp ezilen insanların acıları? Devrim düşmanları açısından hiçbir şeye... Devrimciler açısından, Devrime insancıl hak vermeye. Devrim böylesine objektif ve somut bir sosyal kaçınılmazlıktır. Onu önlüyoruz sananlar, küçük selleri, bentler ardında büyük Tufan yığınağı durumuna sokanlar olmuşlardır. Devrimi tutanlar ise, Tufan'ın yakıp yıkıcılığını en az zararla insancılaştırarak verimli kılanlardır. Modern *Sosyal Devrimcilik*: Antika çağdaki Medeniyet çöküşlerine son verdiği için, insan varı Medeniyeti kurtarıncı en büyük "*Tutuculuk*" yerine geçmiş olur. Tarihin diyalektiği içinde roller birbirinin tersine dönmüş olur.

Böyle bir Toplumda, Devrim Stratejisi, Marks'ın deyimi ile: "*Doğum sancılarını ilimlandiran*" ebe hekimliğin tutumuna uyar. Ananın (Toplumun) ve Çocuğun (Devrimin) gerçek ilişki ve çelişkileri göz önünde tutulmaksızın, kitap karıştırmak yanıltıcı olabilir. Devrim Stratejisi Kehanet ve Büyücülük yarışması değildir. Türkiye'nin var olan som sınıflar savaşında objektif *güç ilişkilerini* (kuvvet münasebetlerini) oldukları gibi kavramaktır.

Yukarıki şemada Halk Cephesi'nin *Özgücü* olan *İşçi Sınıfı* ile *Proletarya Aydınları*: Küçükburjuva tabakaları ile candan ittifak yapıp, Orta Tabakaları nötrale edebilirse, (Finans-Kapital+Tefeci-Bezirgan) Cepheyi yenik düşürebilir. Türkiye'nin "*Devlet Sınıfları*"gelecek-göreneklerinden yararlanıp, Orta Tabakaları iyilik diler (hayır-

hah) durumda, tarafsızlıktan da ileri sempatzan duruma getirirse, Devrim sancılarını herkes için en çok "ılımlaştırmış" olur.

Bu genel durumun bir de özel alternatifi vardır. Devrim yaman Millî kriz ve sürpriz biçiminde gelirse, Emperyalizmin Özgücü olan Modern Finans-Kapital bir anda tüm yedek güçlerinden, Tefeci-Bezirgan sınıfından tecrit olunabilir. Halk Cephesi önünde Emperyalizmin en büyük dayanağı ve başlıca yedek gücü olan tüm Tefeci-Bezirgan Taşra Eşraf, Ayan, Hacığa güruhu inmelendirilmiş bulunur. *Birinci Kuvayımilliyecilik* ile 27 Mayıs devrimleri bu olayın en son tanıklarıdır-.

VURUCU GÜÇ

Özgüç sırasında *İşçi Sınıfı* yanına *Proletarya Aydınları* diye özel bir bölük *Devrimci* koyduk. Bu ne demektir?

Önce "koyduk" derken, sanki "biz", yani şu satırların yazarı, kendi *karihasından*, yani *sübjektif* (kimesnecil) aklından -bütün Küçükburjuva ulemasının pek moda ettikleri esnaf deyimi ile- bir *katkı* uydurmuş gibi anlaşılmasın. Bu çok feci bir yanılığ olur.

Eğer özellikle Türkiye'nin ve benzerlerinin Devrim Tarihçeleri içinde, dün *Burjuva Devrimcileri*, bugün *Proletarya Aydınları* adıyla anabileceğimiz bir bölük *devrimciler* olayı bulunmasa idi, bizim öyle bir deyim kalkışmamız, en hafifinden, düpedüz *ütopi* (kurntu) olurdu. Böyle bir bölük insan Türkiye'de vardır, gerçeklidir. Bize düşen o gerçek olayın *Teorik* kavranılışı ve yorumu olur.

Türkiye'de Genç Osman'dan beri, oportünistlerin "*Tepeden inme*" diye kötölemeye yeltendikleri bir "*Yukarıdan*" etkili ilerencilik ve devrimcilik eylemcileri vardır. Onun benzerlerini Batı'da, hatta Deli Petro tipiyle Rusya'da da görürüz. Daha çok doğuş halindeki Burjuvazinin özlemleri yönünde bir gelişim sayılabilir. Özellikle *Tarihcil Devrim* gelenek-görenekleriyle kurulmuş toplumlarda bu eğilim daha başlı başına bir anlam taşır.

Türkiye'nin en az Tanzimat'tan beri geçmiş devrimcil olaylarına bakalım. Antika "*İlmiyye-Seyfiyye*" *ikilisinden* özellikle "*Seyfiyye*"ye karşılık düşen, tek sözcükle *Ordu*: hep düzenlice ileri Devrimci Aksiyon Vurucu Gücü olmuştur ve olmaktadır. Bu bir "*tesadüf*" veya "*şans*" değildir. Osmanlılık "*400 arslandan*" (Engels'in "*Askercil Demokrasi*" dediği) *Göçebe Savaşçıların* (cengâver Gaziler, Savaş İb'lerinin) kurdukları ve 500 yıl güttükleri bir toplumdur.

Türkiye'nin gerek *ekonomik* temel, gerek *üstyapı* sosyal (sınıf, hukuk, politika, idare, kültür ve ilh...) ilişkileri kesintisiz 500 yıl

"400 arslan" gelenek-göreneği ile yürütülmüştür. Toplumun geniş tabanı, uçsuz bucaksız "Çiftçi" denilen "Reaya" (güdülenler) Temel ve Üstyapı ilişkilerinde yalnız pasif ağırlıkları ile şu veya bu yana akarak, tarihin gidişini belirlelendirmişlerdir. "Memleket" denilen varlıkta *Güdücü* (çoban), hep o "400 arslan" gelenek-görenekli ve Osmanlı argosunca "*Sahib'ül Erz*" (Yerin Sahibi) adı verilen güçler olmuştur.

"*Sahib'ül Erz*"ın asıl anlamını biliyoruz. O, sonradan Tefeci-Bezirgan vurgunu ile soysuzlaştırılmış "*yerin mülkiyet sahibi*" değildir. (Sahip Arapça Koruyucu, Dirlik düzenci) anlamına gelir. "*Sahib'ül Arz: Toprağın Koruyucusu*" demektir. Daha geniş anlamıyla, "Sahib'ül Arz": Toprak ekonomi ve politikasının dirliğini ve düzenini sağlayan kimse demektir. Ve ilk Ülkücü İlb "*Sahib'ül Arz*"lar, gerçekten feragatli, fedakâr Toprak nizamcıları olmuştur. Onun için, onlara en genel anlamıyla ve en öztürkçe sözcükle "*Dirlikçi*" adı verilmiştir.

Dirlikçi ne idi?

Toprak üzerinde ne *Mülkiyet* (mal edinme), ne *Tasarruf* (işleyip yararlanma) hakkı bulunmayan, ömrü, barışta, Toprak düzenini adaletlice korumak için; savaşta, yad düşmanların o düzeni örselemesini silahla önlemek için, savaş eğitimi ve savaşla geçen fedai idi. Dirlikçi'nin Şeriat ve Kanun buyrultularına rağmen sonra (Tefeci-Bezirgan sömürüsü ile) yıpranan, *Kesim* (Mukataa) Düzeni ile soysuzlaşan biçimi, ilk ideal, Batılılarca *Şövalye* tipi ile karıştırılmamalıdır.

Gerek *Birinci Kuvayimilliyeye* günlerinin, gerekse 27 Mayıs Devrimi'nin *Vurucu Gücü* olan Ordu İlb'leri, Tarihimizin o idealist Dirlikçi gelenek-göreneklerinin temsilcisidir. Bilimcil Sosyalizmde, *Gelenek-Görenek* adıyla özetlenecek *Tarihçil Üretici Güçler* ile *Kollektif Aksiyon* (Elbirliğiyle Eylem) *İnsancıl Üretici Güçler* vardır. Türkiye *Devrimler* Tarihinde *Ordu*, o 500 yıllık Dirlikçi Ülkü İlb'inin (*Tarihçil Gelenek-Görenek + İnsancıl Kollektif Aksiyon*) güçlerine en orijinal odak olmuştur ve olmaktadır.

Niçin olan şeylerin adlarını koymayalım. En son *Birinci Mîllî Kurtuluş* Savaşında olduğu gibi, 27 Mayıs Devrimi'nde de *Sosyal Sınıfların* yönünde, neredeyse *bağımsızmışça* görüntüler alan bir *Vurucu Güç* vardır. Bu *Vurucu Güç*, "*Devleti*" ve "*Memleketi*" koruma ve kurtarma sorumluluğunu duyan Antika Osmanlı "*Sünûfü* Devletinin, (İlmiyye + Seyfiyye + Mülkiyye + Kalemiiyye) diye adlanmış 4 *Devlet Sınıfları'nın* Tarihçil ve Sosyal kalıntısıdır. Bu

olumluluk, "Kalıntı"dır diye hor görülemez. Zaten hor görene metelik vermez. Pratikte vardır, Teoride yerini ister istemez alır.

O *Vurucu Güç*, belirttiği gibi, en derin ve en geniş *Tarih* ve *Toplum* olanaklarına dayanır. Onun için, hem *bugünkü* Türkiye *Toplumunun*, hem *dünya* Osmanlı *İmparatorluğu'nun* türlü ilişki ve çelişkileri içinde o *Vurucu Gücün* en inanılmaz canlı elemanları ve etki-tepkileri yaşamaktan kalmamıştır. Toplum içinde "*Alevî*" yahut "*Türkmen*" adlı varlıklar, Eski Osmanlı *İmparatorluğundan* birer parça olan özellikle *Arap ülkeleri* (Mısır, Cezayir, Libya, Sudan ve ilh... ve ilh...) devrimci örnekleri gözlerimiz önündedir.

Vurucu Güç, gerici iktidarı, sırası gelince, bir gecede vurup düşürebiliyor. Ondan sonrası, öne geçen *Özgüç'ün* niteliğine kalıyor. Bu nitelik karşıdevrimci ise, vurucu gücün devrimciliği amortize edilerek güme gider, nitelik devrimci ise Sosyal Devrim yörüngesine oturabilir. Demokratik Devrim *Özgücü* olan *İşçi Sınıfı* yanına konulan *Proletarya Aydınları* deyimi, o Devrimci *Vurucu Güç'ün* daha özel karşılığı olur. *Vurucu güç*: Proletaryanın kendi yapısı içine giren *öncü* örgüt değildir.